

310274

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 9.

సంపుటము ౯

జేన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూలై నెల 13-వ తేది గురువారము

దుండుభినామ సంవత్సరము, ఆషాఢ మాస బహుళ పంచమి ౪.

No. 88

సంచిక ౮౮

నవరంబంగారుకు నుంచివెండికి గ్యారంటీ

మావద్ద సవగము బంగారుతో తయారుచేయబడిన నకలవిధనగలు, వెండిసామానులు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ఇర్లకు యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యియ్యబడును. నగలు శృంగీకరముగా లేనిచో వాపసు తీసికొని ప్రతి మియ్యబడును.

కర్కశాపు 198 } షరాపు శ్రీనివాసులు
టంక కాలపీఠి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
తెలిపాను నెం. 880 } నాయుడు అందునన్న

నగలవర్తకులు 87 చైవాబాదు మద్రాసు.

శ్రమపడ వద్దు. కావి బిల్లులు నష్టపడ వద్దు

పాలు చక్కెర కాఫీపాడితో అవసరము లేదు.

ఒక కప్ వేడి నీళ్లలో ఒక బిల్ల కరిగించిన తుదమైన కాఫీ త్రాగుటకు సిద్ధముగా నుండును. అఫీన్లకు, ట్రావిలింగు తిరుగువారి కిది చాలా అనుకూలముగా నుండును. ఒకసారి పరీక్షించిన తరువాత తెలుసును. విజయలు కావలెను.

24 బిల్లులు ప్యాకెట్ రూ 1-4-0. పోస్టేజీ పేరు (207) సత్యాగ్రహ స్టోర్సు, నెల్లూరు.

ప్రకటన

కురుక్షేత్రసంగ్రామము.

1922-23 సం॥ ఇంటర్మీడియేటునకు పఠనీయ గ్రంథము. ఇందు బాంధవులకు రాజ్యాధికారము లేమి నిర్ణయింపబడినది. కెల ౧-0-0.

శంబుకవధ (నాటకము)

(ఉత్తరరామచరిత్ర)

రామాయణముపై నత్యర్థమగు వివర్ణనము. ముప్పది పుటల పీఠిక.

రామాయణ యుద్ధ కాలము నిర్ణయింపబడినది. వెక్కువైన నూతనాంశములు సవిమర్శముగా దెలుపబడినవి. రామాయణకథ నెలకొనగా రెల్ల జరువదగినది. కెల 0-12-0. మలయువాడు: రైతు ప్రెస్, మారిస్ పేట, తెనాలి.

(గుంటూరుజిల్లా)

సర్వవృత్తిక విషసంజీవిని (రిజిస్టర్డు)

తేలుకుట్టిన తరువాత ఈ ఔషధమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక బాధను పూర్తిగా పోగొట్టును. కెల పాకెట్లు రు. 0-8-0 పోస్టేజీ 0-6-0, 4 పాకెట్లు కొను వారికి పోస్టేజీ ఇనాం. 1 డజన్ ప్యాకెట్లు 5-0-0. పోస్టేజీ ఇనాం.

చిరునామ: రాజలక్ష్మీ కంపెనీ,

నెం. 44 నంబలయ్యర పేట, మద్రాసు

గృహ నిర్మాణము

కృష్ణ, గుంటూరు, హైదరాబాదు, నాదావరి, విశాఖపట్టణము, గంగానూరి జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా గృహం పడవలమీద రింగునునుంచి. శుభ కలవ తెప్పించుటచే చతురగా ప్రకృతమైన, శుభమానలు కమ్మలు, దూలములు, రవునుకుండ్లు చిల్లరానున్న, వర్తకులకు తోడు భరతున్న విక్రయించు చున్నాము. జేన్న పట్టణం కేటకంపై మా కేల్లు లెక్కపై, రయలు చాట్లలు కూడా తక్కువగ నుండును, కానీనినీ వారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపెనీవారికి

శుభ కలవర్తకులు, కాకినాడ.

ముఖ్య గవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు

నేను పేగుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. దెవారెవరి నీటి దుర్గా మెడికల్ హాల్ వాల్టెజిక్ అనేది స్పెషల్ ఔషధమును సేవించిన తరువాత స్వస్థమయ్యెను.

ఉజ్జయిని 23-9-18

ఎల్. సి. కపూర్, లేట్ ప్రొఫెసర్.

భయపడవద్దు

తేలుకుట్టిన తరువాత ఈ ఔషధము వాడిన విషమును తీసివేయును బుడ్డి 1-కి కెల రు 0-8-0. 1 బుడ్డి మొదలు 8 బుడ్డవరకు పోస్టేజీ 0-8-0 రు 4-8-0 మజియార్లకు జేసిన వారికి 1 డజన్ బుడ్డు పోస్టేజీ తేకుండ పంపబడును. పక్షివాలము, పిచ్చు, కున్నము తు య ము, మూలము, అతి

మూత్రము, గర్భవ్యాధులు మొదలగువాటి కన్నిటికి నమ్మకమైన ఔషధములు కలవు. క్యాటలూగునకు వ్రాసినచో ఇనాముగా పంపెదమా. మీకు కల బాధలను వ్రాసి మంచి ఔషధమును జూయదు. (119-980)

Telegrams: Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj
Rajvaid 152, Harrishn Road,
Calcutta. CALCUTTA.

(3081) "కత్తి కట్టులు"

కత్తి కత్తి గల్లి గజము పొడుగు కలవి. పొగలైనవి. 1-కి రూ 4-8-0.

దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చులకే కలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

వెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ ఆద్రెసు: "ఇంద్ర నీడు" వెద్దాపురం.

వలు విద సాదా బంగారు

ఉంగరములు కంపులు, పుష్కలములు చేర్చి కట్టబడిన

ఉంగరములు మావద్ద తయారుగా నున్నవి. వివాహ సమయములందు, డ్రామా, స్కాను, మున్నగు వాటిలో నుండు ప్రదర్శన

కులకు బహుమాన సవరం బంగారుకు ముగా నిచ్చుటకుతగినవి పూచీ నియ్యబడును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి (1842) అంశు కంపెనీ, నగల వర్తకులు (2) 649 చైవాబాదుజిల్లా, మద్రాసు.

నవలలు కథలు

శృకానవాటిక - గొప్పనవల	1	0	0
వీరపూజ - గొప్పచరిత్ర	1	0	0
విజయనగరరాజుల కథలు	0	8	0
చిత్తూరురాజుల కథలు	0	4	0
డబ్బీచక్రవర్తుల కథలు	0	4	0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు	0	2	0

0-8-0 ఆణాల పుస్తకములకు తక్కువ పంపము. కలాభినందన పరిషత్తు, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

వేదం కంపెనీ, మద్రాసు.

మహాత్మ గాంధీ గ్రంథములు గా. హరినర్సోత్తమరాయ కృతులు.

మూర్ఖ రాజు:- (ట్రాల్సుటాయికథ సీతకీనవృత్తు తావలము) 0-4-0

సీతిధర్మము:- (మహాత్ముని జీవితరహస్య మిందుగలదు) 0-4-0

ప్రభుత్వము:- (తేట తెలుగులో రాచరికపు నర్తన) 0-8-0

శ్రీరామచరిత్ర:- (పోతన రామాయణ మునకు హృద్యమగు వ్యాఖ్య) 0-8-0

అబలాసచ్చరిత్ర:- (సుప్రసిద్ధము అచ్చమాంబ ప్రణీతము 11 భాగము) 1-4-0

Neglected Emperor Poet 0-8-0

వేదం కంపెనీ, మద్రాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను నెగోగమునకు మకారము

పథ్యము లేదు. పిచికారితో పని లేదు. ఎటువు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల నెగోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కునుకు వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజౌషధము. (1251) డబ్బీ 1 కి కెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

హైందవ రాజకీయ సమస్యలు

(వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు గారిచే
వ్రాయుచున్నారు)

మన రాజ్యపరిపాలనలో, మనకు కొన్ని సౌకర్యముల మాత్రమే మొగి, మన విదేశీ ప్రభువులు, తమ కెల్లవారికి ఆనేక విధములైన లాభములను నుమారు. మాటయేబది సంవత్సరముల నుండి కలుగజేయుచున్నానని అందరకును తెలిసిన విషయమే. ఇది పరరాజుల నైజమైన లక్షణమే గనుక, దీనిలో నేమియు ఆశ్చర్యము లేదు. ప్రపంచములో, ప్రజలను నిరాయుధులుగను, నిస్సహాయులుగాను చేయుచుండి మనదేశ మొక్కటియే. సంసారభారమును మనము భరించలేమనియెను, తమచే మన గృహములను రక్షించనియెడల మనము అంతశ్శత్రు బహిష్కృతులకు లోనై ఆధోగతుల పాలైపోదుమనియు వారు చెప్పి మాటలను యెవ్వరు నమ్మరు. ఈ కాశ్యత బానిసత్వముకంటే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు యెన్ని బాధలైనను పడెదమనియు, వారు వెల్లిపోదుమని యెరించినలాభము లేదనియు వాచకూడ మన దేశములో సోదరభావముతో మెలగుచున్నయెడల, మనకు మిక్కిలి సంతుష్టమనియు మనము చెప్పుచున్నాము. మనలో శ్రీనివాసకాశ్రమి గారు మొదలగు కొద్దిమంది మిత్రవాదులు సహితము, తమ యసహనానికి వగచుచు త్రోవ తెన్ను గానక, మన ప్రభువుల కటాక్ష వీక్షణములకొకట చేచియుండవలెనందురు. ప్రజాసామాన్యము వీరితో యేకభవించును. కాని, సామాన్య దాన భేద దండోపాయములలో కొన్ని మనకు అనుపయోగములు, కొన్ని అవినీతికములు, కొన్ని అసాధ్యము లగుటచేత, మహాత్మా గాంధీగారి దౌర్జన్యరాహిత్య సహాయ నిరాకరణమే మనకు శరణ్యమని యెంచి, మన దేశీయసభానాయకులు దానిని అమలులో పెట్టుచున్నారు. మన ప్రభువులు దీనికిగూడ భయపడి, తమపరిపాలనను నెత్తుదిగను, యథాప్రకారము కాశ్యతముగను జరుగుటకు, అసహాయవాదులమీద నిష్పంధాశ్రయములను ప్రయోగించుచున్నారు. ఇట్టి యుద్ధము ప్రపంచ చారిత్రములో యెవరకు కని, వినియుండలేదు. దీనిలో జయపాజయములు దైవాధీనము లైనను, దీనిని శీఘ్రకాలములో ముగింపవలెనన్న ఆనేకలక్షలమంది యేకమనస్కులై కార్యక్రమమును నడుపవలయును.

ఆనేక విషయములలో పాశ్చాత్యనాగరికత, ప్రపంచమునకు నష్టము కలుగజేయుచున్నదనియు, మన పూర్వుల ఆధ్యాత్మిక నిరాడంబరజీవనమే మేలనియెను, వారి సాంప్రదాయములను, విజ్ఞానమును మనము నిలవ దెట్టుకొనవలెననియు, గాంధీమహాత్ముడు మనకు బోధించుచున్నాడు. ఆయన పాశ్చాత్యుల ఆది భౌతిక శాస్త్రజ్ఞానమునందుకూడ విముఖత జూపుచున్నాడు. వారి రైల్వే, అనుభవములు, తంతియంత్రములు, మానవసంఘ సౌఖ్యమునకు భంగకర మగుచున్నవని వానిమీద ఒండెత్తుచున్నాడు. కాని, యిది తన స్వీయ ఆధిప్తావ మనియు, అత్యంతరాజ్యమును అనుభవించు దలచుకొన్నవారే, తనతో నేకీభవించెదరనియు కూడ చెప్పుచున్నాడు. ఈయన యభిప్రాయములు, ఆదర్శప్రాయముగ నుంచుకొని, ప్రస్తుత రాజకీయ సమస్యను పరిష్కరించుకొనవలసిదని మనల నుద్బోధించుచున్నాడు. మనవారు, పాశ్చాత్య నాగరికతను సమూలముగ తుడిచిపెట్టకలె నను నభిప్రాయము అంగీకరించినను, అంగీకరింపకపోయినను, రాజకీయ స్వరాజ్యమును శీఘ్రకాలములో రాగలుగుటకు మేరసాదనము లేక, గాంధీగారి యుపదేశ ప్రకారము, సహాయ నిరాకరణనూత్రమును అమలులో పెట్టుచున్నాడు. సత్యమును, అహింసయు ముఖ్యముగ గమనించి, పరులు పెట్టు బాధలను ఓరిమితో సహించి, ప్రభువులకు యే విధమైన సహాయము మన మొనగగూడదని, ప్రస్తుతము మట్టుకు జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగించు చట్టములను ఉల్లంఘించుచున్నాడు.

ప్రజాసామాన్యము, గాంధీగారి నూత్రమును, పార్లమెంటు సృష్టాజ్యమునకైనను చాలకాలము ఆచరణలో పెట్టకలె. కొద్దికాలమైనను యెక్కువమంది ఆచరించినయెడల, మనము కొని స్వాతంత్ర్యములైనను బడయవచ్చును. స్వాతంత్ర్యమువలంబించి, అల్పసంతుష్టత మనము ముందెల్లపుడు నిరాపంబరజీవనము చేయుదు ననుమాట కట్టికల్ల. నదీప్రవాహము, మొనకకు యెట్లు ముగిసినో యీ కలిహోగములోని మానవసంఘములకు, పూర్వయుగముల స్థితి గానేరదు. స్వంతి అస్తి యనుదానిని నిలువదెట్టుటకు ప్రయత్నించునంతకాలము, ప్రజలలో

సంఘటన తప్పదు. అహంకారములు పెరుగుచునే యుండును. కాబట్టి ప్రస్తుత రాజకీయ యుద్ధము, మధ్యతరగతులవారి సంపదోన్నత్యమునకే ముఖ్యముగా జరుగుచున్నది. ప్రస్తుతరాజకీయ విధానమును మార్పుటవలన, బీదలకు కూడ కొంత లాభము చేకూరును కాని, వివిధతరగతులవారికి సంఘటన తప్పదు. మన పరిపాలకులు మన విద్యాధికుల చేతులలో కొన్ని ఆర్థికసంబంధమైన అధికారములు పెట్టగానే యీ యుద్ధ ముగిసిపోవును.

ఒక సంవత్సరములోనే, మన మహాత్మా సోదరులు గాంధీగారి విధానమునందు నమ్మకము కల్గి, వినుగు చెందుచున్నారు. వారి నాయకులు శాసనసభాసభలకు పోవుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. అక్కడ వీరు ప్రజలకు లాభము చేయగలిగినది యేమియు నుండదు సరికదా. వీరి తప్పుడుమార్గము వలన, యీయుద్ధములో, ప్రస్తుతమున్న శిద్ధివాదులు కూడ స్థిరపై నుండి నిలుచుటకు శంకెంతురు. ఇప్పటికైనను, పల్లెటూరివారు, చీటికి, మాటికి కొట్టల కెక్కుచు, తమ యహంకారములను చంపుకొనజాలరున్నారు. పంచాయితీ కొట్టలగుండా తమవివాదములను పరిష్కరించుటకు వెనుదీయుచున్నారు. వీరికి, పల్లెటూరి తమ స్వలాభముకొరకు సహాయపడుచున్నారు. ప్రజలలో యీవిధముగ వైషమ్యములు వృద్ధిపొందుచునే యుండును. వలన గ్రామకట్టడి బాత్రిగా నెక్కించుచున్నది. ఈ కట్టడిలేనపుడు, మనము, విదేశీయ పరిపాలకులను లోబరచుకొని స్వరాజ్య మెట్లు సంపాదించుకొన గలుగుదుము? గ్రామకట్టడిని కలిగించుకొని సోదరభావముతో ఒకటి చెండు సులభమైనను, మనము నిలువలిగినయెడల, మనము రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములను బడయవచ్చును. కాని యీకట్టడి, తాత్కాలికమే గాన, కాశ్యతముగ నుండకపోవచ్చు ననియు, ద్రవ్యములేనిది యీ కాంతి గుఱత యుద్ధముకూడ జయప్రదముగ జరుగ నేరదనియు, మనమధ్యను, తరగతులవారు, పాశ్చాత్యవిజ్ఞానము గుండా నే ధనవంతులగుచు, స్వార్థత్వాగమును కనుపరచి క్రింద ప్రజలను వశపరచుకొన్న గాని, స్వరాజ్యము చేకూరదనియు కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. రాజకీయపరిణామ నూత్రములనుబట్టి లోపభూయిష్టమైన పాశ్చాత్య ఆదిభౌతిక నాగరికతయును మెట్టును మనముకూడ యెక్కువలసియుండుమా? లేక రష్యాదేశమునందువలె, ఒక్కసారిగా సమస్త పరిపాలనకు పోగలమా యను సమస్య మనల నెదుర్కొనుచున్నది. మనసంఘ పరిస్థితులకూడ యీ సమస్యను మరింత క్లిష్టపరుచుచున్నది. నివర్ణమువారు, తమ వర్ణమునే గొప్పగ పరిగణించుకొనునట్లు చేయువలసియుండును. నిమ్నజాతులు యిప్పటివలె అణగియుండుకూడదు. వారిని మనసోదరులనుగ మారుకొననియెడల, యిప్పటి కాంతియుండు యుద్ధముకూడ జయప్రదముగ జరుగ నేరదు. ఎప్పటికైనను, మనబీదలు, తమ యుదరపోషణార్థము సాంఘిక విప్లవము తెచ్చిపెట్టకమానరు. పూర్వపురానధర్మములు, దయదాక్షిణ్యములు, బీదలయందు సానుభూతి, మన పల్లెటూరి కూడ క్రమక్రమముగ క్షీణించుచున్నందున, గాంధీగారి, మోక్షప్రదములు, నైతికము లగునూత్రములు, మనభూమి ఖానుండులకును, ధనవంతులకును తల కెక్కువు. ఈ ప్రస్తుతయుద్ధము, విదేశీప్రభుత్వమును బలహీనపరుచుటతో నాగక, క్రమక్రమముగా ధనవంతులు, భూమిఖానుండులగు మనవారిమీదకూడ ప్రాచీనములకు సందేశములేదు. ఎప్పుడైనను, దుఃఖభాజనమైన యీ ప్రపంచములో యీ సాంఘిక రాజకీయసమస్య బుండక తప్పవు గనుక, యీదినము బాధ యీదినమునకు చాలునని, ప్రేమమీదన, అహింసమీదను నిలపజు గాంధీగారి కార్యక్రమమును మును అనుసరించవలసి కచ్చినది. కాని, యీయన ఆదర్శము యెంత యుత్కృష్టమైనదైనను, అహంకారములతో కూడుకొన్న యీ జనసామాన్యము, యీకలియుగములో, దానిని ఆచరణలో పెట్టగలుగుదురో లేదోయని మనము సందేహపడుట స్వాభావికము. గాంధీగారి దార్శిన్యవేదాంతము (ధనతృణీకరణము. ఇంద్రియగ్రహము మొదలగునవి) ఆకలిబాధననుభవించు మన కొట్లలోని జనసమూహమునకు పట్టుపడదు. కాన, యెప్పటికైనను, యీ యాధునిక ప్రభుత్వములు, యెంత ప్రమాదిపరిపాలనము లైనను, నిలువజాలవు. అయినను, మన ప్రస్తుత మెట్టున కెక్కుటకు, గాంధీగారి దౌర్జన్యరాహిత్య నిరాకరణ నూత్రమే, జయము తుదకు కాంచినను, కాంచకపోయినను, మనకు శరణ్యముగ కనిపించుచున్నది.

బొంబయి వాణిజ్యకాశాధికారి కార్యాలయము ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువుప్రకారము 15-వ తేదీనుండి మాయబడును. వర్తకవిషయములగుర్చి తెలియగోరువారు ఆతేదీనుండి కలకత్తాలో నున్న వర్తకశాఖాధికారికి దరఖాస్తు చేసి కొనవలయును.

చెన్నై తపాలబంట్లోతుల సంఘము

గుంటూరుజిల్లాశాఖ, గుంటూరు

జూలై 9 వ తేదీ ఆదివారమునాడు గుంటూరు జిల్లా శాఖ తపాలబంట్లోతులసంఘమునా రొక జనరలుబాడీమీటింగును ఏ. వెంకటరత్నం నాయుడుగారిఆధ్వర్యతక్రిందనెప్పరి. కే. రామకృష్ణయ్యనాయుడుగారు వైసు(వెసిడెంటు) గను, వి. అంజయ్యగారు సైకెటరీగను, మేమహుస్సేనుసాహేబుగారు సహాయకార్యదర్శిగను, బి. జగన్నాధసిన్హిగారు కోశాధికారిగాను, గులాం ఖాదరుసాహేబు, యల్. రామయ్య, బి. రామసింగు, కే. వీరాస్వామి, మహమ్మదు కాశీంగారలు సభ్యులుగను నెన్నుకొనబడిరి.

పీదప నీక్రి.డి తీర్మానములు గావించబడెను.

(1) కే. రామకృష్ణయ్య నాయుడుగారు గాని ఏ. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు గాని యీజిల్లా ప్రతినిధులుగ ఆగస్టు 5,6 తేదీలయందు మద్రాసులో జరుగు రెండవ చెన్నై రాజధాని తపాలబంట్లోతులసభకు వెళ్లవలెను.

2. ప్రతిపత్నిధులకును, యితర సభ్యులందరికినీ అభినులనుండి యు వెళ్లు ప్రతినిధులకును నెలవునీయ వలసిందిగ గుంటూరు పోస్టుమాస్టరుగారిని కోరవలెను.

3. ప్రతి తపాలబంట్లోతును, మీనియలును కాన్ఫరెన్సు దునుమును రూపాయి, అర్ధరూపాయిని 15-వ తేదీలోపుగా చెల్లింపవలయును. అవ్వనసంఘ సభ్యులు కాగోరువారు దీనికి తోడు పోస్టుమెను 1 రూపాయినిని మీనియలు అర్ధరూపాయి యు నీయవలెను.

మాపిళ్ళా దురంతములు

లాహోరు, జూలై 11:—లాహోరు దేశభాషావార్తా పత్రికలో మాపిళ్ళాదురంతములను గూర్చి ప్రస్తుతము విస్తారముగ చర్చించుచున్నారు. మాపిళ్ళాలు చేసిన క్రూరకృష్టిములను హిందువులు ప్రారంభించిరి. తమసాటి హైందవులను మహాదీయులు బలాత్కారముగ ముసల్మాను మతములో గలుపు కొనుచున్నారని మలబారునుండి ఉత్తరములను ప్రకటించుచున్నారు. మహమ్మదీయులు తమ అన్యోన్యతన హిందువులు పాశుచేయుచున్నారనియు, కలహములను గల్పించుచున్నారనియు ముసల్మాన్ పత్రికలు నిందించుచున్నది. హాకింజబ్బల్ ఖాన్ గారికి లాహోరులో ప్రతాపు దినపత్రికా సంపాదకులు ఒకబహిరంగలేఖను వ్రాసి లాహోరులో హిందు ముసల్మాన్ విరోధభావములను బారదోలవలయునని గోరిరి. హాకింజబ్బల్ ఖాన్ గారు ప్రస్తుతము లాహోరులోసంచారము సల్పుచున్నారు. ఒకవారము పంజాబులో ఆగి మలబారు హిందువులకు మాపిళ్ళాలు చేసిన యపకారములు నిజమని ముసల్మాను నాయకులు ఒప్పుకొనునటుల జేయవలయు ననిరి.

సిమ్లా జైలులు సమావేశమునకు క్యాచురాన్ గారితో (పిజన్న నూపరింతుండెంటు) క్యాపుగారు వెడలిరి. ఈ నెలఖరనకు న్యాపుగారు తిరిగివచ్చెదరు.

ఏల వృధాశ్రమ, నష్టము, ఉరువే పోగొట్టుకొనుట.

జాబాదారి

మరియొక స్థలమునకు పోవుటకు మునుపు మా సాపుకు ఒకసారి వచ్చి పోగోరెదను.

మేము అన్నిరకముల మొదటి రకం బంగారు వెండి నగలను సిద్ధముగా తయారుచేసి ఉంచి యున్నాము మీకు కావలసిన వాటిని అట్టి శ్రమ లేకుండా తీసుకొనవచ్చును. లేక మీరు అర్జునులు యిచ్చిన మీ కోరిక ప్రకారము సకాలమున తయారు

చేసి యివ్వబడును. ఒకసారి మావద్ద ఆర్డరు యిచ్చినవారు మరెప్పుడును మావద్దకే వత్తురు. లక్ష్మీ జ్యూయలరీ కంపెనీ, (189) 18/288, చైనాబజారు, మద్రాసు.

మలబారు స్థితి

(ప్రభుత్వ ప్రకటనము)

జూన్ 30 వ తేదీనాటికి మలబారు స్థితినిగూర్చి యీ క్రింది విధముగ ప్రచురింపబడినది.

ఇదివరలో దెల్పినట్లు మహిళా నిష్ఠవశాయకు లిద్దరిలో నొకరగు ఆబుబుకర్ ముసిలియరు మలబారునుండి తప్పించు కొని పోవ ప్రయత్నించుచుండగ రైల్వేస్టేషనుకడ అరెస్టుజేయ బడెను. ఆయన పట్టుకొనుటతో అల్లరులు ముగిసినవని చెప్ప వచ్చును. కొన్ని రోజులలో యింకను దాగుకొనుచు సుచరించు చునేయున్నాడు. ఆయన ఆ జిల్లానుండి తప్పించుకొనిపోయి నటుల వదలివేయదు. సరియైన సంగతి దెలియట లేదు. ఆయన యొక్కడున్న సుయస్సుకు కాలికట్టు తాలూకాలో ఆయనవచ్చి యెదుర్కొను ననుభయముచే యిండ్లుదడలి వెళ్లుట అగి పోయినది. ఇప్పుడు ఒక్కయింట్లో మాత్రము యెవ్వరును లేరు. దానికి కారణము చట్టుయిండ్లు చాలవరకు నాశనమయియుండెను. భవనములు బాగుకావునను. త్వరలో మన ప్యూలు చేరుదురు.

2. ప్రజలు కృతసాయపు పనులతో తీరకయున్నారు. పనికిలేక యెవ్వరును లేరని తెలియుచున్నది. గత మూడువత్సరములలో కృతసాయమైన భూమి వైకాళ్యమును బట్టి చూడ కాలికట్టు తాలూకాలో తప్ప జూను ఆఖరువరకును అల్లరులు నిలిగిన తాలూకాలో 1921 సం॥ము యారోజులలో కన్న కృతసాయ మెక్కడుగ నున్నటుల గాననగును.

	1922,సం॥	1921,సం॥	1920.
ఎర్పాడు	18,142	11852	22560
కులనాడు	19602	9684	14638
కాలికట్	11818	13326	13311
	పల్లం		
	1922సం॥	1921సం॥	1920సం॥
ఎర్పాడు	86874	80028	14805
కులనాడు	86208	18994	86186
కాలికట్	13580	15454	15471

కృతములు బాగుగ నేయున్నవి. ఇప్పుడున్న వైరులు బాగుగ నేయుండవచ్చును. కొన్నిచోట్ల చావుపంటపండినది. మోదనపంట జూలై ఆఖరుకు తయారగును. విత్తనములకు తక్కువ లేదు. తక్కువగు నేమాయని స్త్రీమండలిలో నిలువజేసినది అమ్మకుండ నున్నది. వడ్లు, బియ్యము ధరమారలేదు. కాలికట్టులో మాత్రము లెగ్గినది అచట 1921 లో యారోజులలో చాకగ నున్నవి.

ల్యాండు రివిన్యూ కమిషనరులకు కష్టములేకపోయెను. జూను ఆఖరుకు యెర్పాడులో నూటికి 80.5 ను వలువ నాడులో 96 ను, కాలికట్టులో 88 యు ల్యాండు రివిన్యూ కమిషనరులు.

ప్రభుత్వమువారు యిప్పటికి 6 లక్షల 98 వేల రూపయలను బుణములుగ నిచ్చిరి.

ఈ నెలలో 873 మంది శిక్షింపబడిరి. నేరస్థుల సంఖ్య మొత్తం 7,946. అందు 2620 మంది విచారణలో నున్నారు.

జూను ఆఖరుకు తీర్పుజేప్పని నేరస్థులసంఖ్య 3101 జరిమానాలు 218162 రూపాయలు విధింపబడినవి. వీనిలో మొదటివాయిదా చెల్లింపవలసినవి గ్రామోద్యోగుల కష్టములేకుండనే వసూలుచేసిరి.

అవసరము వచ్చినేని మౌనువారలో వాయముల జేయటకు కత్తెరుగారు ఒక స్కీము నిర్దేశముజేసి ప్రభుత్వమువారి అంగీకారమునకు పంపిరి.

గవర్న మెంటు పత్రములు

నూటికి 6 రూపాయలు వడ్డీ.

నూటికి సంవత్సరమునకు 6 రూపాయల చొప్పున వడ్డీ వచ్చు పత్రములను ఇండియా గవర్న మెంటువారు ఇప్పుడు ఇచ్చుచున్నారు. అట్టి వడ్డీ రాయడిపన్నుకట్టరు. వడ్డీమీరుకోరే ఏ ట్రజరీ ఆఫీసుకందెనను, ఏ ఫ్రంట్ మెండటి లేవీసను, ఆక్టోబరు మొదటి తేదీనను, మీకు చెల్లించబడును. మీరు కోరుకొను 5 లేక 10 సంవత్సరముల పత్రములనుబట్టి అగలు 1927 వ లేక 1932 వ సంవత్సరములో వాపసు చేయవచ్చును.

1922 వ సంవత్సరములో వాపసు కావలసిన యుద్ధ బుణ పత్రములను, వాటి విలువ ప్రకారమే రూపాయలకు బదులుగా కట్టవచ్చును.

మీరు గవర్న మెంటు పత్రములను కొనెదరా:—1922 వ సంవత్సరము జూలై 31 వ తేదీ లగాయను ఆగస్టు 14 వ తేదీ లోపల రూపాయలను కట్టవలెను. తదా 1922 వ సం॥ పు యుద్ధ బుణ పత్రములను, 1922 వ సం॥ జూలై 31 వ తేదీ లగాయను సెప్టెంబరు 26 వ తేదీ వరకును కట్టవచ్చును.

ఈ పత్రములను ఎక్కడ కొనవచ్చును:—ఇంపీరియల్ బ్యాంకి ఆఫీసులలో ఎక్కడైనను, చెన్న పట్టణము ఫోర్ట్ సెంటు జార్జి కోటలో ఉన్న, అకౌంటెంటు జనరలుగారి ఆఫీసులో గవర్న మెంటు ప్రెజిడెంట్ లో, సబు ప్రెజిడెంట్ లో, సేవింగ్స్ బ్యాంకు ఉన్నటువంటి పోస్టాఫీసులలో.

పూర్తియైన వివరములు:—వై జెప్పిన ఆఫీసుల అధికారులు మీకు ఈ పత్రములనుగురించి పూర్తియైన వివరములను తెలుపుదురు. మీకు కావలసినయెడల, ఇందునుగూర్చి పూర్తి వివరములను తెలుపునట్టి 1922 వ సం॥ జూన్ 16 వ తేదీ గల 1540 యఫ్. నంబరు ఇండియా గవర్న మెంటువారి ప్రకటన కాపీలను వారు మీకు ఇస్తారు.

ఈ అప్పుయొక్క యుద్ధకేసు ఇండియాదేశపు సామ్యుతో ఇండియాదేశపు పరిశ్రమలను వృద్ధిచేయుట (ప్రచురణ కాఖవారు ప్రచురించిన పత్రిక.)

ఇరాకుదేశీయ యోగ్యతా ప్రశ్నమునకు దరఖాస్తు:—నెహర్సుసంధి, ఇరాకు నేషనలిటీలా, ఆచరణలోనికి వచ్చుటకుముందు, ఇరాకు హైకమిషనరు, ఇరాకు దేశీయయోగ్యతాపత్రములను యాకిందివరకులను పూర్తిజేయు దరఖాస్తువాకుల కొసంగెదరు.

- (1) ఆయనగాని తండ్రిగాని ఇరాకులో జన్మించినా?
- (2) ఇరాకు నేషనలిటీలా అంగీకరింపబడినతోడనే ఆయనఇరాకు దేశీయులతోపాటు పనిజేయునా?
- (3) ఇరాకులో కాశ్యకముగ నివసించు దేశీయచా?

ఈరాజధానిలో నివసించుచు వెంటనే ఇరాకుకు వెళ్లగోరక ఇరాకుదేశీయ యోగ్యతాపత్రమును బొందగోరువారు ఫారములో ముద్రాను ప్రభుత్వపు లాడిసార్వ మెంటు సెక్రెటరీకి దరఖాస్తు జేసికోవలయును. దరఖాస్తుపూర్తిజేసి, దానితోరెండు ఫోటోగ్రాఫులచేర్చి, మరీకావలసిన కాగితములుచేరి ఇరాకు అధికారిలకు నిశ్చితముకొరకు పంపవచ్చును.

దరఖాస్తు ఫారమురుసును ఒకరూపాయి. ప్రావిజనలు సర్టిఫికేటుచార్జ్ 5 రూపాయలు. ఈసర్టిఫికేటు యిచ్చినది మొదలు ఒకసంవత్సరము వరకు చెల్లును. దానిని మరల నింకొక సంవత్సరము చెల్లునటుల రెవెన్యూజేసి కొనవచ్చును. అయితే ప్రతికడవయదరఖాస్తుజేసికొనిప్రావిజనలు సర్టిఫికేటుతోబాటు 5 రూపాయల రుసుమును చెల్లించవలెను. (ప్రకటనసంఘము)

కొత్త బంగనపల్లె నవాబుగారు

ముద్రాను ప్రభుత్వ ప్రకటన

(ఫోర్ట్ సెంటు జార్జి, 1922 వ సం॥ జూలై 6 తేదీ)

నె 26 రు:— 1922 వ సంవత్సరము జూలై నెల ఈ 6 వ దినమున శ్రీ ఘనతరహించిన ఫోర్ట్ సెంటు జార్జి గవర్నరుగారు బంగనపల్లి రాస్త్రపులైన నవాబు సయ్యదు ఫజ్లి అలీ ఖాను బహదూరుగారికి వారి జాగీరులో సంపూర్ణ పరిపాలనాధికారముల నిచ్చియున్నందున, సదరు జాగీరులోని ప్రజలు ఆ విషయమును క్రమముగ గమనించిరి. ఇంతటినుండి సదరు నవాబు సయ్యదు ఫజ్లి అలీ ఖాను బహదూరుగారు జారీచేసిన యాజుత్తు చట్టసమ్మతమైన ఉత్తరువులను శిరసావహించవలెనని కోరబడుచున్నాడు.

ఆస్ట్రేలియా భారతీయులు

(ప్రచురణ సంఘము)

ఈ క్రింది ప్రకటనమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, (రెవిన్యూ, అగ్రికల్చర్ యెమిగ్రేషన్) కాఖవారు ప్రకటించిరి. అగ్రికల్చర్ సెక్రెటరీ నిర్ణయించిన భాషలో డిప్లొమను పరీక్ష పాస్సయినటుల సర్టిఫికేటు పొందనివారెవరను, ప్యాస క్లరలేషన్లపై, ఆక్రమించిన భూములలో ఆరటిపండ్లు పండించుటకు పిలువబడిన 1921 క్లీన్సులందు బనానా యిండస్త్రీ (పిజర్వేషను చట్టము నిర్ణయించుచున్నది.

23. 1921 సామ్రాజ్య గమావేళ తీర్మానానుసారము క్లీన్సులందులో పుట్టివెరిగిన బ్రిటిషు భారతజాతీయులు, అచటి యూరోపియనులవలెనే యీ చట్టముకింద డిప్లొమను పరీక్ష ప్యాసు అక్సరలేతుండ దీనివేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారు భారత రాజ్యాంగమంత్రికి వ్రాసి యుండిరి. ఈవిషయమై క్లీన్సులందు ప్రభుత్వముతో చర్చించుటకు రైటు ఆనబుల్ క్రీనివాస కాశ్మీరీగారు పంపబడిరి. క్లీన్సులందు ప్రభుత్వము వారు అచట పుట్టివెరిగి బ్రిటిషుభారతజాతివారి కందరికిని యీ పరీక్షలేకుండ జేయనొప్పుకొనినటుల కాశ్మీరీగారు తెలుపుచున్నాడు.

దక్షిణ ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు 1914 యిరిగేషను అందు రిక్లెయిమ్మ లాస్ అట్టును సవరించి విదేశీయులనుండి వచ్చిన ఆసియావాసులు గూడ భూములను సంపాదించుకొను నటులజేసిరి. ఇందువలన దక్షిణ ఆస్ట్రేలియాలో నున్న భారతీయులకు ఒక్క యిబ్బందియు తీరును.

బల్లారి ఆంధ్రసభ

బల్లారి కాలబజారులో 2. వరసింహస్వామిగారి యింట 9 తేదీని సబుజడ్డి గొల్ల కోట గంగాధరసోమయాజులుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద బల్లారిలో నందు ఆంధ్రులందఱు కలిసి ఒక ఆంధ్రసభను స్థాపించుటకై గమావేళమైరి. ఈదిగు తీర్మానములు గావించబడినవి.

- 1. ఈసభ ఆంధ్రసభయని పిలువబడవలెను. 2. సభ్యులందరు ప్రతి ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు కూడవలెను. 3. ప్రస్తుతము సభలు ప్రతి సభ్యునియింట వంతులు వారిగా జరుగవలెను. 4. వరుమానుబట్టి 1 రు, 0-8-0 0-4-0 చొప్పున ప్రతి సభ్యుడు ప్రతి నెల చందా చెల్లింపవలెను. గంగాధర సోమయాజులుగారు ఈసభకు అధ్యక్షులుగను, వెలి గొండ రాయుడుగారు కార్యదర్శిగను నుండురు.

(కార్యదర్శి)

వేమన

సంపూర్ణ జీవితచరిత్రము

బోధనలు; చిత్ర పటములు

కర్త:—నంగూరి సుబ్బారావు.

(ఉన్నత న్యాయస్థానాధిపతి అనగబుల్ న్యాయమూర్తి శ్రీ వేపా రామేశముగారు పీఠిక వ్రాసిరి.)

కష్టపడి సంపాదించి, ధన కృయము చేసి ముద్రించిన చిత్రపటములు వేమన్న వికలపు. వేమన్న స్థలము, కాలము, కులము, కుటుంబము, భాష, కవనము, శిష్యులు, రసవాదము మొదలగు 18 శీర్షికలు గల 230 పుటల గ్రంథము. విపులమైన పీఠిక, యిండెట్లు, సమస్త వివరములు నున్నవి.

శ్రీమదౌపాధ్యాయ వేదం వేంకటరాయ

శాస్త్రి గారిట్లు వాయుచున్నారు:

నల్లూరు, 22-6-22.

“మీ రత్యంత జ్ఞప్తి పూర్వకముగా పండిన వేమనచరిత్రము నందికొని యందుల విషయముం బరికించితిని. ఆంధ్రకారదన దొడ్డుబుణములలో బెట్టితిని. మన భాషలో అరుదైన విషయమున అనల్పమయిన పరిశ్రమను వహించితిని. ఉపలబ్ధము ఇందు కయు ఉహమెందును అగు నిట్టి విషయములలో కేవల సిద్ధాంతంబే గోచరించుట పుణ్యవశము. అట్టివో మీరు ఓపికతో అరసియరసి నిరూపించిన వృత్తాంతములు మనోహరముగా నున్నవి. మనదేశపు జ్ఞానులలో నెల్ల వేమన పండిత పామర భేద మక్కాట లేక సకల జనులకు తన నూటి నూర్లులచేత ప్రత్యక్షుగురుప్రాయుడు. ఇతని నూర్లులను కొన్నిటి నేని యెఱుంగని యాంధ్రుల డుండెడు. అట్టివాని చరిత్ర మగుటచే ఈ గ్రంథము ఆంధ్రుల కత్యంతప్రియ మని చెప్పవలయునా?”

(Sd) వేదం వేంకటరాయ శాస్త్రి.

ఇంత వఱ కిట్టి సంపూర్ణజీవితచరిత్రము

కాని ఇంత సర్వాంగ సుందరముగ గాని

వేమనచరిత్ర ప్రకటన మొదలేదు.

కాశ్మీరీ బయిండు ప్రతు లైపోయినవి.

కొందఱు వెల యధిక మని వ్రాసినందున

నీక్రిందివీ తెలు తగించితిమి. రు.అ.వై.

అంటిక్ కాగితము ఉత్తమప్రతి 1-8-0

సాధారణ ,, (విద్యార్థులప్రతి) 1-4-0

ఏది కావలసినవారని వ్రాయవచ్చును.

విషయము రెండు నొకవిధముగనే యుండును.

ఇతర లైండు ప్రతు లిప్పుడు దొరకవు.

ప్రతి ఎలిమెంటరీ పాఠ శాల కు లైబ్రరీ

పుస్తకముగా కొన్ని తాలూకా బోర్డుల వారు

పెట్టుచున్నారు.

క మ ల కు టీ ర ము

మైలాపూరు - మదరాసు

సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము

బహిరంగసభ

నిన్న సాయంత్రము మూడువెలియనునా, చెన్నరాజు భాని 1924 బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుటకు గూర్చి, ముందుగ మద్రాసులో రాష్ట్రీయ ప్రదర్శనమును జరుపుటకు గూర్చియు యోచించుటకు గాను, మద్రాసు, రాజధాని పొడలబహిరంగసభ యొక్క జరిగెను. వెల్లింగ్టన్ ప్రభువు అధ్యక్షత వహించెను. చాలమంది సభ్యులనుండి, వచ్చినవారిలో గౌరవనీయులగు ఖానుబహదూరు సర్ మహమ్మదు హుసేన్ సాహెబు బహదూరు, సర్ పి. త్యాగరాజయ్య, గౌరవనీయులు రామబహదూరు కే. వెంకటరెడ్డివాయుడు, గౌరవనీయులు రాజారామరావుగారు, వెంకటగిరి రాజు, దివాను బహదూరు జి. నారాయణస్వామిచెట్టి, చతుర్భుజదాసు గోవిందదాసు చల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠి, పి. పరాంకుశం నాయుడు, యల్ పి. గోవిందరావున అవ్యయ, వెంకటరత్నం నాయుడు కేశవశ్రేష్ఠి, ఆర్. రామచంద్రరావు, టి. రంగారావు, డాక్టరు బెసాంబు, స్టాన్ కెనల్ జి. జి. గిఫ్ఫర్డ్ సి. ఆర్. రెడ్డి, గారులు మున్నగు వారుండిరి.

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

గవర్నరుగారు కార్యక్రమమును ప్రారంభించుచు మొదట నిట్లుపన్యసించిరి:—

కొన్ని వారముల క్రింద మంత్రుల సమావేశము జరిగినపుడు, ఇండియాను సెక్స్ అగ్గరైజింగు ఆఫీసుగ యిండియా ప్రభుత్వమువారు నియమించిన దివానుబహదూరు విజయరామ బాచారావుగారు వచ్చియుండిరి. అప్పుడు 1924 సం॥ ములో లండనునందు జరుపబడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఆ సమావేశఫలితముగ యిక్రడ సమావేశమైన ఆర్థ్యుల కందఱుకును మరొకందఱును ఆహ్వానముల బంపి మద్రాసు ప్రదర్శనములో పాల్గొనవలయునా, పాల్గొనవలెనన్నచో ఆమహా ప్రదర్శన కృతపూర్వముల జరుపుట యెట్లో అందరి వివరమును, సహాయము పొందుటకు నన్ను కోరిరి. మంత్రులము వారు సమర్థులను విజ్ఞానవంతులగు నుండి ప్రదర్శనము నందు పాల్గొనవలెనని నిశ్చయించిరి. అందుచేతనే నేను యిచ్చట సమావేశమైన సభ్యుల నందఱును ముందొక సభ జరపుటకై కోరియుంటిని. ఈరాజధానిలో స్వాగతము వల్లను, యిండియాలో నితర ప్రదేశములందఱును వల్లను, పక్కప్రకృతి సిద్ధముగను, పారిశ్రామికవస్తుల వల్లను చెన్నరాజధాని, వాణిజ్య, పారిశ్రామిక వస్తులలో అగ్రస్థాన మాక్రమించుచున్న దని నేను చెప్పగలను. మీరు బాగుగ పనిజేసి బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుటకు నిశ్చయించితిరని మీరు వాణిజ్య పారిశ్రామికాభివృద్ధిని జేసికొనుట కెక్కువ యవకాశము లుండునని నాయభిప్రాయము. మీరు అందు పాల్గొనుటకు నిశ్చయించిరని గౌరవనీయులు కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారు ముఖ్య నిర్మాతలగు నందురు. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునకు ముందు మద్రాసులో ప్రాథమిక ప్రదర్శనమును వచ్చి వర్తముతువుకడ జరిపి, అందు వచ్చిన వస్తువులలో మంచి వానిని సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమున కంపిన చాల యుక్తముగ నుండును ఇక్కడకు చాలమంది పౌరులువచ్చి యీ విషయములో నుత్సాహముజూపినందులకు నా కెంతయు సంతోషము. ఈ సభకు రానందుకు వగచుచు, విజయము కలుగుగాకయని కోరుచు చాలమంది శుభివార్తల నందిరి. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొన నిశ్చయింపబడిననీ, నిశ్చయించుట ప్రథమని నమ్మెదను, మద్రాసు కాళి సంపూర్ణ విజయమునందున నేను గోరుచున్నాను.

గా॥ కే. వి. రెడ్డిగారు

పిదప గా॥ రాయబహదూరు కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుట కావశ్యకమును గూర్చియు అందువలని యిండియాకుగల లాభముల గూర్చి వివరముగ మాట్లాడిరి. ఆయన ఉపన్యసించుచు 1924 ఏప్రిల్ లో లండనునందు జరుపబడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము మిగుల ప్రాముఖ్యమైనదని చెప్పెను. “భారతదేశము 1826 కలలోని యలు, భారత ప్రదర్శనమునందు పాల్గొన్నమాట మీలో కొందఱకు తెలియును. అప్పుడు యిండియా బాగుగ ప్రదర్శించెను. పిదప 1903 లో పారిగొనునందును, మరియొకసారి వెలుసిటీలోను జరుపబడినది. ఈ ప్రదర్శనము సార్వభౌమని యాజమాన్యమున జరుపబడును. (సార్వభౌమము) ఇంగ్లాండులో జెనరలుకమిటీ

అధ్యక్షులు తేల్చుయునరాజు గారు తప్ప మరెవ్వరును గారు (సార్వభౌమము) అంటిటి యాజమాన్యమున జరుపుచు, మహాముగ్ధ పాతముయెదుటనుండి బ్రిటిషు జాతి దీనిని మిగుల ప్రాముఖ్యమైనదానిని గతప్రకారమును. ఇదియుద్ధము:కు పూర్వోపే సంగల్పింపబడినది. అయితే అది ఆనేక కారణములచే జరుగక పోయెను. 1920 సం॥ములో మాన్సు మహానులో సభజరిగినపుడు ప్రదర్శనము జరుపుట వాంఛనీయుని సార్వభౌమమును పత్రైను. పిదప సార్వభౌమము ఇంగ్లాండులోని మేయర్లకును మేయరు ప్రభువులకును పెద్ద పెద్దపట్టణములలో స్వేచ్ఛలకమిటీని నియోగింపవలసినదిగ లేఖల వ్రాసెను. బ్రిటిషు పార్లమెంటువారు క్రేటులిటను ప్రభుత్వము సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము జరుపుటకు ఆధికారిమిచ్చుచు నొక చట్టమును జేసెను. ఈసంగతు లన్నియును, యీ ప్రదర్శన మొత్త యమోఘముగ నుండునని దెల్పుటకు జేపియిరి.

ఈ ప్రదర్శనము మొదట 1928 సం॥ ములో జరుపుటకు ద్వేషింపబడినది. కాని వారిపతినిధి యగు సర్ విల్లియం మేయరు, 1923లో జరిపిన యిండియా పాల్గొనుటకు నులభముగ నుండదని జెప్పి 1924 లో జరుపవలె నుటచేతను, ఫ్రెంచి ప్రదర్శనము 1925 లో జరుగుటచే, 1924 లో నీ ప్రదర్శనము నల్పి పిదప యింగ్లాండు నుండి ప్రాన్సునకే వస్తువుల దీసికొని పోవలగునని తలంచుటచేతను 1924 లో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఒక లక్ష చదరపు మైళ్ళ ప్రదేశమును సంపాదించిరి. భారత ప్రదర్శన వస్తువులను ప్రదర్శించుటకు భవనమును వారే కట్టుకొనవలయును. అప్రదేశములో కొంత యిండియా ప్రభుత్వము వారి యిండియా సెక్సునవారు తీసికొనెదరు. మిగిలినభాగము రాష్ట్రీయ లకు పంచివెట్టబడును. మనకు 6250 చదరపు అడుగులనిచ్చి ఆది చాలానానునిగూడ యడిగియుండిరి ఈ ప్రశ్న మంత్రుల సమావేశములో చర్చింపబడి 1500 చదరపు అడుగులు కావలెనని యనుగుటకు తీర్మానింపబడినది. ఇండియా ప్రభుత్వము వారి లెంత భూమి నిచ్చెదరో చూడవలసియున్నది. బాబు 18500 అడుగులను కోరెను. కావున మన మడిగినంత యాయలేక వివిధరాష్ట్రములకు తగినటుల పంచివెట్టబడును. మన ప్రదర్శనమునకు చాలకపోయినను, మనకు 6 వేల చదరపు అడుగులీయవచ్చును. ఈ లక్ష చదరపు అడుగుల స్థలమును అద్దెతీతుండ నిచ్చుటకు ప్రదర్శనమువారికి రింపిరి. వలయు భవనములు యిండియా ప్రభుత్వపు ఖర్చుమీదనే కట్టబడును. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు మద్రాసున కేమాదిరి భవనము కావలయునో ప్రానునిచ్చుని కోరిరి. అయితే మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి విషయమును యిండియా ప్రభుత్వమునకును, ప్రేమకు వివాసవరుకును, హైకమిషనరుకును, ప్రదర్శనపు కార్యనిర్వాహక సంఘమునకును వదలి జేయ నెంచిరి. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనములో నేమి ప్రదర్శింపవలయునో తీర్మానించుటకుమందు మద్రాసులో ప్రదర్శనము ముందుగ జరుపుట లాభకరముగ నుండును. అట్టి ప్రదర్శనము జరుపుటవలన యింగ్లాండులో నేనస్తువులు ప్రదర్శనములో తెలిసికొనవచ్చును. అన్ని వస్తువులను ప్రదర్శింప నక్కరలేదు. ప్రదర్శన వస్తువులను నిశ్చయించుటకు ముందు మనము మనకున్న, మూలాధారముల జూచెదము. ఈసందర్భమున యిచ్చట తయారైన వస్తువులే ప్రదర్శనమునకు పంపవలయునని తలంపగూడదు. ఈదేశమునుండి యెగురుతియగు పచ్చివస్తువులు ముఖ్యమైనవి.

కొందరు యీ ప్రదర్శనము యిండియాకు గాక కాలనీల లాభమునకు జరుపబడుచున్నదని జేయు ఆక్షేపణకు నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదను. నేను జెప్పనజేయనగా యిండియాలో నెన్నియో వస్తువులు బండును. ఎగువతి వ్యాపార మెక్కువగుటకు వీనిని విరివిగ ప్రకటింపవలయును. ఇందువలన యిండియా పంటలకు యెక్కువలాభము వచ్చును. భారతదేశము ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుటవల్ల మంచి ప్రకటనమై యెక్కువలాభము గల్గును. నేను యిందులకు యెంత ఖర్చు ఆగునని అంచనా జేయగా లక్షరూపాయ లాయెను.

ఇప్పుడు ఆర్థికపరిస్థితులు బాగుండక పోయినను యీ ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుటవలన వ్యాపారము వృద్ధియై చెన్నరాష్ట్రీయమునకు లాభము గల్గునని చెప్పి ఆయన ముగించెను.

సర్ పి. త్యాగరాజయ్యచెట్టియార్ గారు పిదప యీ క్రింది తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

“1924 ఏప్రిల్ లో జరుగబోవు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు చెన్నరాజధాని పాల్గొనవలెననియు, దానికి ముందు మద్రాసులో రాష్ట్రీయ ప్రదర్శనమును వీలగు నొక నిశ్చితదినమున జరుపవలెననియు, యీ మద్రాసు, రాజధాని పౌరులనుహాసభ తీర్మానించుచున్నది”

ఈతీర్మానమును ఉపపాదించుచు శ్రేష్ఠిగారు, యిందువలన భారతదేశపు వస్తునిర్మాతలకును వర్తకులకును మిగుల లాభకరముగ నుండునని చెప్పిరి. ప్రదర్శనలు యింగ్లాండునకు వెళ్ళినపుడు విల్లాండు మున్నగుస్థలములకు వెళ్ళి గృహపరిశ్రమలను దెలిసికొనవచ్చును. గాంధీ మహాత్మునితో అన్నివిషయములలో నేకీభవింపవచ్చును, అచటి గృహపరిశ్రమల నేర్చుకొనుట వలన వ్యవసాయపరిస్థితుల సభివృద్ధి జేసికొను మార్గముల నారయవచ్చునను విషయమునందు మాత్ర మాయన యేకీభవించును. మద్రాసు పరిశ్రమలలో నేమాత్రమును దీసిపోదు. 1904 ప్రదర్శనములో నిది విదితమయ్యెను. కావున యీతీర్మానమును అంగీకరింపవలసినదిగా ఆయన కోరెను.

హెచ్. పి. యం. రేగారు క్లుప్తముగ నుపన్యసించుచు తీర్మానమును బలపరచి, మద్రాసు బ్రిటిషుసామ్రాజ్య ప్రదర్శనములో పాల్గొనవలెననియు, మంచిభారత ప్రదర్శనముల బంపుటకు ముందుగ ప్రై ప్రదర్శనము జరుగుట యవసరమని చెప్పిరి. సి. ఆర్. రెడ్డిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు మద్రాసు ప్రదర్శనములో పాల్గొనవలెననియు, మద్రాసులో తప్పక ప్రాథమిక ప్రదర్శనము జరుగవలెననియు దెలిపిరి.

అంతట తీర్మానము ఓటుకు వెట్టి ఏకగ్రీవముగ అంగీకరింపబడినది.

యం. యం. ముర్రేగారు పిదప నొకకమిటీని నియోగింపవలెననియు, దానికి గవర్నరుగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలెననియు, అకమిటీ ప్రభుత్వమువారితో నీ ప్రదర్శనము యేర్పాట్లు జేయుటయందు సహాయము జేయవలెననియు, డబ్బు వసూలుచేయుటయూ, ఖర్చు వెట్టుటయూ, వలయు సిబ్బందిని నియోగించుటయూ జేయుచుండవలెనని యొక తీర్మానము నుపపాదించిరి.

దీనిని ఆమోదించు బాచాసాహెబుగారు బలపరచిరి. చేంబర్లగారు, ఓ. తనికాచలం చెట్టిగారును బలపరచేగా నది యేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడినది.

ఈ క్రింది కార్యనిర్వాహకులు నియమింపబడిరి. అధ్యక్షులు:— గా॥ రామ బహదూరు కే. వెంకటరెడ్డి నాయుడు గా॥ కార్యదర్శి:— మహమ్మదు బజుల్లాసాహెబు బహదూరు గా॥ కోఠాధికారి:— దివాన్ బహదూరు గోవిందదాసు చతుర్భుజదాసు. మంచిపలుకుబడిగల్గినరలుకమిటీగూడ నియోగింపబడినది.

రావుబహదూరు టి. రంగారావుగారు అధ్యక్షులకు వందనములు సమర్పించిన పిదప సభ ముగిసెను.

అఖిలభారత ఉదాసీన్ మహామండలి

సిల్వా, జూలై 11:— మైసూరులో కర్రపున 10 మంది మహాతులు నేటి యుదయము పంజాబు కార్యనిర్వాహక సభ్యుడు సర్ బాక్ మేనార్లు గారిని గలుసుకొనిరి. ప్రస్తుతము ప్రారంభించబడిన ఆకాలి యుద్ధమునుగూర్చి ఆనేకవిషయములను ప్రస్తావించిరి. గురుద్వారా బిల్లు ప్రకారము గురుద్వారా వ్యవహారములను నిర్వర్తించుటకు నియమించబడు పంచాయితీ సంఘములో తమ సంఘమువారికి తగినంత ప్రాతినిధ్యము నీయవలయునని మహాతులు గోరినటుల తెలియుచున్నది. ఈ పంచాయితీవారు చేయు తీర్పు ప్రాజ్ఞాపకానికి అపీలుజేసుకొనుటకు వీలుగ నుండుటలు ఏర్పాటు జేయగోరిరి. మహాతులు, ఆకాలిల సిక్కు, మత సిద్ధాంతముల నకలంబించినవారి అచారములు నమ్మకములు ముఖ్యముగ జేయగ నున్నవనిరి. ఉదాసీలను ఎత్తివేసి ఆకాలిలను నియమించుట బొత్తు ఒక తెగవారు ఉదాసీలను సంఘమునుండి తుడిచివేయుటకుంటి దనిరి. ఇదియుంగాక తమ పోటీదారులను బలపరచుటయనిరి. గురుద్వారాలను నెలకొల్పి ఏర్పాచినది తమ పూర్వీకులనిరి. అందుచే అవి తమకు న్యాయముగ జెందుననిరి. ఆకాలిలు తమ యుద్ధమునువలన రెండు లాభములను, రాచకీయ, మతలాభములను, బొందగోరిరి. లక్ష్యులగువారు మొదటి తాలూకాదార్లుగు మహాతు వారి వారాయణ దాసుగారి రామబారమున కభ్యుత్థులు.

మా॥ సర్ ప్రెసిడెంట్ వైటుగారు

సిల్వా, జూలై 10:— రెజినల్ టేబిల్ అస్సంబ్లీ యధ్యక్షుడు సర్ ప్రెసిడెంట్ వైటుగారు శనివారము 15 తేదీని సిల్వానుండి బయలుదేరి కలకత్తాకు బోయెదరు. ఇచ్చట 3,4 గు రోజులు అధికార అసభి కారసభ్యులతో భారతదేశములో శాసనసభలకు ఉపయోగముగ నుండు విషయమును గూర్చి యోచించెదరు. తరువాత డక్కాలో బెంగాలు గవర్నరుతో విందారగించెదరు. పిల్లంగులో అస్సాం గవర్నరుగారితో గూడ విందు గుడిచెదరు. తిరిగి సిల్వాకు బోవునపుడు కలకత్తాకు అగ్గు ఒక టుకేదీని జేరుదురు. రండికి 6 తేదీని, లక్నోకు 10 తేదీని బోయెదరు. వైటుగారిగారు వైటుగారివెంట జనును.

అహింసావ్రతము

జైన మహావీరుని ఆదర్శము
[టి. యల్. వాస్వాని గారు]

ఆసియా విశాఖాంధ్రములందు అశాంతి ప్రబలుచున్నది. మరీకొన్ని జేశములలో కొందరు నూతన జీవితకర్తలు సె. కొల్ల ప్రయత్నించుచున్నారు. సంఘమునం దెల్లరకు సమాన మగు ప్రతిపత్తి లుండవలయునని వారు కోరుటలేదు. ఎయ్యది తుదాధిపత్య జనించినదగుటచే విపరీతమయి. బోల్షివిజము శత్రువుని పీర్లనమ్ముటలేదు. బోల్షివిజము ఉద్యమ వ్యాప్తి వల్ల నూతన జీవిత పరిస్థితులేర్పడినవి గాని ఇందుల్ల ధనప్రాణ నష్టములు కలుగుచున్నవి. ఇంక నికోజీన పక్షము వాగ్విప్రయత్నములందు కొన్ని గుగుణము లున్నను పరుల ప్రాణములు వారికి త్యజప్రాణములు. కావున నూతన నాగరికతను నెలకొల్పవలయునని అభిలషించువారందరూ అహింసయే శత్రువుని నమ్ముచున్నారు ఇట్టివారు అన్ని దేశములందున్న భరతఖండమున వీరి సంఖ్య అత్యధికముగ నున్నదని పాశ్చాత్యులు అభిప్రాయ పడుచున్నారు. ప్రపంచమునందలి రాజకీయ మహానాయకులలో, ప్రస్తుతము గాంధీ మహాత్ముడు అహింసావ్రత ప్రచారకుడై ఉత్సాహుడై విరాజిల్లుచున్నాడు. బాల్గోస్టాయిగాని ఆదర్శకుడు మహాత్ముడు పరిగణించుచున్నాడని పాశ్చాత్య విమర్శకులు చెప్పుచున్నారు. 'అగ్నిని అగ్ని వివిధమున చల్లార్చుటలో అదేవిధమున పాప కృత్యములచే పాపము అంత మొందజాలదు' ఇదియే బాల్గోస్టాయిగాని సిద్ధాంతము. క్రీస్తుబోధయే దీనికి ఆధారముని చెప్పబడుచున్నది. అయినను క్రీస్తు పుట్టుటకు 500 సంవత్సరములమునుపే ఒకభారతీయ మహాపురుషుడీ అహింసావ్రతము ననుష్ఠించెను. జయినమత ప్రసక్తలలో కడపటివారగు మహావీరుడు భగవంతుడనియు, ప్రభువనియు ఆనందస్వరూపుడనియు ప్రసిద్ధి గాంచెను.

గ్రంథములందు వీరి జీవిత వివరములు విపులముగ వ్రాయబడలేదు. ప్రాచీనభారతమహాపురషులలో నొకరగు వీరి చరిత్రము బాగుగ తెలిసికొనుటకు ఆనేకులు కుతూహలై యున్నారు. తెలియవచ్చిన కొన్ని అంశములే భావపూరితములై యున్నవి. ఉత్సాహుడైన మహావీరుడు సాటిలేని ఆనందముతో కూడియున్నది. వీరిని తలచుకొనిన ఆతని సమకాలికుడగు బౌద్ధుని త్యాగము, తపస్సు, అపారమగు భూతదయ జ్ఞాపకమునకు వచ్చును. బీహారు రాష్ట్రమునందలి యొకనగరములో వీరు క్రీస్తుశకము పూర్వము 599 వ సంవత్సరమున వీరు జనన మొందిరి. మహా వీరుని తండ్రి క్షత్రియుడు. తల్లి యొక ప్రభువు సోదరి. మగధదేశపు రాజు తనసోదరి. ఇట్లు రాజ వంశమున జన్మించి చిన్నతనమున పాతకాల కంఠపడిన.

పాతకాలలో ఉపాధ్యాయులు బోధింపలేని జ్ఞానానందమును మహావీరుడు పొందియున్నాడని అచిరకాలములో ఎల్లరు కనుగొనిరి. బుద్ధునికలనే పిత వివాహితులైరి. ఒకశత వృద్ధునించెను. (ఇతడు కడపటివరకు బ్రహ్మచారిగ యుండెనని కొందరు చెప్పుచున్నారు) బుద్ధునికి వలెనే వీరికి వైరాగ్యము కలిగెను. ప్రపంచ సంబంధము కష్టముగ లోచెను. 28 సంవత్సరములు కఠిన కుటుంబమునం దుండెను. ఆపుడు వీరితల్లి తండ్రి స్వర్గస్థులైరి. సన్యాసాశ్రమము స్వీకరించవలయు నను కుతూహలము అధికమయ్యెను. సోదరుడు అనజ్ఞ ఇవ్వనందున రెండు సంవత్సరములూరకుండెను. క్రీస్తువలె 20 సంవత్సరములు నిండగనే ప్రపంచ బంధములను తెంచుకొని జేశసేవతో జీవితము గడపవలయునని సంకల్పించు కొనెను. తన సర్వస్వము వీడలకు పంచి పెట్టెను. రాజ్యము సోదరున కొసగెను. పిమ్మట తపస్సుచేయు ప్రారంభించెను. 6 సంవత్సరములు సాధన ముగియగనే బుద్ధునకు బ్రహ్మజ్ఞానము కలిగెను. మహా వీరుడు 12 సంవత్సరములు పిమ్మట బ్రహ్మజ్ఞాని అయ్యెను. తీర్థంకర, సిద్ధ, సర్వజ్ఞ, మహావీర అను శ్రేష్ఠ నామకముల పేరు మంత్రగంధములందు ప్రశంసింపబడియున్నారు. ఉపనిషత్తులలో నూచింపబడిన కైవల్యమును వీరు పొందిరి. పిమ్మట బుద్ధునికల మాన వోద్ధరణమునకై పర్యటనము సలప ప్రారంభించెను. అహింసాభక్తియును బోధించుచు 30 సంవత్సరములు తిరుగుచుండెను. వీరికి 11 మంది ప్రధాన శిష్యులుండెరి. 4030 మంది ప్రధాన అనుచరు లుండెరి. బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులు కూడ వీరిశిష్యులొకటియందు చేరిరి. 31 శా. పూర్వము 527 సంవత్సరమున 72 సంవత్సరముల ప్రాయమున వీరు పరమపదము గాంచిరి. పచ్చనిరంగు సింహము వీరికి ప్రియమగు చిహ్నములు.

నేటిదినము భారతదేశోద్ధరణమునకు ఇట్టి మహాపురుషులు కావలెను. భగవంతులు విజ్ఞానవంతులవలన లాభముండగు. పౌరుషముగల పురుషులు, నిర్భయముగ మనసునందుడు భారములను సాటగలిగినవారు, స్వరాజ్యము మా జన్మహక్కు మేము కానిని పొందెదము అని స్పష్టముగ చెప్పు మహాపురుషులు కావలెను. మహావీరుని జీవితము నిరుపమానమగు ఆత్మనిగ్రహముతో కూడియున్నది. సర్వభూతములను నీవలెనే భావించుకొనుచు వాటిని హింసింపకుడని వీరు బోధించిరి. ఈమాత్రమున

గుజరాతీ గద్య

గాంధీమహాత్ముని నవీన శైలి

గాంధీమహాత్ముడు గతరెండు వత్సరములనుండియు గుజరాతీభాషయందు "నవజీవన్" అనుపత్రికను ప్రకటించుచుండెను. ఈరెండు సంవత్సరములలోనే మహాత్ముని వ్రాతలవలన గుజరాతీభాషయందు దొక యశోవ్యాభిభవ యుద్ధానించి విరాజిల్లుచుండెను.

గాంధీమహాత్ముడు గుజరాతీ భాషయందు పెద్దగంభీర గాడు. సాహిత్యమునం దధికమగు ప్రవేశము లేదు. ఇదివరకు దక్షిణాధికాయం దున్న కాలమున కొన్ని విమర్శనలను మాత్రము రచించెడి వారు. ఆయన నియమితకర్త ఇతరగాదు. ఇంతకంటెను అత్యున్నతమైన ఆధ్యాధిభృత్ విజ్ఞానవికాసమే ఆయనకు నియమింపబడిన కార్యము ఆయన భావము సంతృప్తిలములు గను పూతములుగను వెలయుచుండునో ఆయనభాషయందు గూడ నట్టి గణములు ప్రతిబింబించుచుండును. గుజరాతీకవులందఱును కనకపూస భక్తిగలదు. మీరా, ఆకొ, నరసింహమొదలగు మహాకవులనుండి ఆయన తరుచుగనుపమానముల నిచ్చుచుండును. భాషాపాండిత్యవర్ణనలకు ముఖ్యమగు శైలిని ప్రదర్శించుట కాయన యత్నింపబడు సర్వజనసౌభాగ్యమగు శీర్షిని వ్రాయుచుండును. పదోచిత్యమునిరుపమానము. అసహమైన పదములకంటె నొక్కపదమేనియే గాన్పించుట దుస్సాధ్యము. వారివ్రాతలందు కార్యకారణముల వరుసయందు లోపమును జూపుట దుస్సరము. వీరిపదముల గాంధీశ్రవణము ననుకరింప సాధ్యముగాదు. వీరిభావము తెంత తీక్షణములూ పదములుగూడవంత తీక్షణముగ నుండును. గాంధీమహాత్ముని రచనలవలన భాషయందు కృత్రిమాలంకారములకు తావులేకుండ బాడలోలను నిగమనూత్రము లెట్లు కృత్రిమాలంకార విహీనముగను తీక్షణముగను, నిర్మలముగను నుండునో గాంధీవాక్యములుగూడ వానితో కులతూగుచుండును.

మహాత్ముడు భర్తృసంగ్రామమున నిమగ్నుడైయుండెను. సత్యము ప్రేమ రెండుమాత్రమే మహాత్ముని సాధనములు. అత్యల్పవిధి యననాయుధమునే శత్రులవై ప్రయోగించును. శత్రులు వివిధములగు మారణయంత్రములను దనకై విరామము లేకుండ ప్రయోగించుచున్నను శత్రు నెంతమాత్రమును ద్వేషించక మృదయాంతరాళమునుండి సంపూర్ణముగ ప్రేమించుచు మందహాస మొనర్చుచుండును. పాశ్చాత్యవాగ్వికత తన కాననభలతోడను సైనికజలముతోడను, ధనాగ్రముతోడను ఇతరములగు మారణయంత్రముల సంపదతోడను నుపొంగుచుండ నిండు ఆసియాఖ దేవు మాత్రము తన సహజ ఆధ్యాత్మిక సంపదను విడువజాలదు. మహాత్ముడి సందేశమునే "నవజీవన్" శంఖముల పూరించి యుద్బోధించుచుండును.

మహాత్ముని వచనరచనాశైలి ఇట్టివీరవర యుద్బోధనల కనువకులికే యొప్పురుచుండును. గుజరాతీ భాషయందు దంతవరకును శృంగార రసమే అన్నిటికంటె అధికముగ నుండెను. అందుచే దీని నజలభాషయని పరిహాసవాచమునకు పాత్రమయ్యెను. ఈభాష గానమునకు మిక్కిలి యనువుగనుండును. మార్గ మెక్కువకాని పాఠమును కౌగ్యము పరాక్రమము మొదలగు రసములు గాన్పింపవు. ఈవివరగుణములకు హిందీ అంగభాషలే అనువైనవను పారబాట అభిప్రాయము విరివిగ వ్యాపించి యుండెను. మహాత్ముడు భాషారంగమున ప్రవేశించిన తరువాత నీయభిప్రాయము అదృశ్యమయ్యెను. గుజరాతీ భాషయందు దెట్టిరసముల వైక నొప్పింపవచ్చునను నమృతము వ్యాపించెను. భాషయందు నిర్మలమగు నూతన జీవము నాటుకొని యభివృద్ధిపడెను. నూతనజీవనము ప్రారంభమాయెను. మహాత్ముని భాషయందు పూతప్రాణవాయువులు వీచుచుండును.

(సింఘ అబ్ధర్యు)

విధి నిషేధములు చెప్పబడినవి. ప్రపంచమంతయు ఆత్మమయమని గ్రహింపవలెను. ఇతర భూతములకు హాని కలుగజేయకుండదు. ఇతరభూతములలో తన స్వరూప మున్నట్లు గ్రహించుటయే వీటిని హింసింపకుండుట. ఇతరభూతములను హింసింపకుండుటయే తాను సర్వప్రాణులయందున్నట్లు గ్రహించుట. విశాఖాంధ్రవాసులు ఆసాదించి దౌర్జన్యమే శత్రువునని నమ్ముచున్నారు. ఈసిద్ధాంతమును భారతదేశములో కూడ కొందరు అంగీకరించుచున్నారు. 'జిర్జిని వివాళము వాంఛనీయమని' యొక ప్రాచ్యదేశీయుడు వ్రాసెను. రమ్య షామబాధితులకు సహాయవివ్వవలయునని కోరగ 'మనము యూరోపియనుల వివాళము కోరుచున్నామని' యొకభారతీయుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఈవాక్యములు నామననకు కలత లెట్లుచుండును. అపుడు భారతదేశపు మహాపురుషుల పుణ్య జీవితము జ్ఞాపకమునకు వచ్చును. 2500 సంవత్సరములకింద భారతదేశమునందు పరమధర్మమగు అహింసావ్రతమును బోధించిన ఆనందస్వరూపుడుగు మహావీరుని స్మరించెదను.

ద్వేషమును ప్రేమతో జయింపుడు.

వాసుదేవయ్యగారు.

కారాగృహ అనుభవములు

సేలంకగ్రామమున 10-వ తేది సాయంత్రము ఒక బహిరంగ కథ జరిగెను. తమిళనాడు పత్రిక మా సేజున అగు రామచంద్రనాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కొయంబుత్తూరు కారాగృహమునుండి విడుదలైనవచ్చిన జిల్లాకార్యద్రోహ కార్యదర్శియగు వాసుదేవయ్యగారు రిట్లువస్త్రపించిరి.

వాసుదేవయ్యగారి ఉపన్యాసము

మీరు నాకు స్వాగత మొసగి భారతమాతయెడల మీకు గల భక్తిని ప్రకటించుచున్నారు. జనవరి నెల 9 వ తేదీన నేనిచట ఉపన్యసించి యుంటిని. మరునటి దినమే నిర్బంధింపబడి ఆరుమాసముల శిక్ష పొందితిని, ప్రభుత్వ విధానమును అనుసరించి పోలీసువారు మాజిస్త్రీటులు ప్రవర్తించుచున్నారు. నాకు వారియెడల ఎట్టి ద్వేషములేదు. సోదరభావముతో ఇతరుల వారిని అలింగనము చేసికొనుటకు సిద్ధముగ నున్నాను. రాగులు, బియ్యము, నాకు ఇవ్వవలయునని మాజిస్త్రీటుగారు తరతరమొసగిరి. నాకును భూపతిగారికిని కలిపి పోలీసువారు చేతి సంకెళ్లు తగిలించిరి. మలమ్మాత్రవిస్త్రన కాలమునందు కూడ యీ సంకెళ్లుతీసివేయబడలేదు. బాధానభవమువల్ల శిశుకాలములో విజయము గాంచగలము, జనవరి 17 వ తేదీన నేను 112 పానులు తూగితిరి. ప్రభుమున పదిదినములు కార్యరైతులలో యుంటిని. ఆచట చేతులు కడగకొనుట కావలసినంత నీరు కూడ దొరకుట దుర్లభము. భోజనము సమయములందు నూరుమంది ఒకకొక్కాయినే ఉపయోగించుకొనవలెను. కడచిన మాసములో కలరాకల్లు నెత్తురుబంకకల్లు 52 మంది మరణించిరి. ఫిబ్రవరి 17-వ తేదీన స్వస్థచేయబడిన ఆహారము అసహ్యముగ నుండెను. చాక్లరు వందరాజులు నాయుడుగారు మరీనూరుమంది వైదీలు భోజనముచేయుట నిరాకరించిరి. అందువై నాయుడుగారు వేరొక కారాగృహమునకు మార్చబడిరి. ఆహారము బాగుగలేదని రాజకీయ నిర్బంధితుడగు దేవనాయకరుగారు చెప్పినందున నూపరించెండెంటుగారు వారికి సంకెళ్లు తగిలించి చెప్పినందున నూపరించెండెంటుగారు వారికి సంకెళ్లు తగిలించి రెండుదినములు నిలవబెట్టిరి. 14 మంది రెండుదినములు భోజనము చేయలేదు. అధికారులు పదార్థముల నిచ్చి వండుకొనవచ్చునని చెప్పిరి. మహాత్ముని నిర్బంధదినమున మేము ఉపసనించితిమి. అధికారులు కోపావేశులయి కఠినశిక్ష అనుభవించువారి నందరను నూనెగానుగవద్ద పని చేయవలయునని ఉత్తరువువొగిరి. సామాన్య శిక్ష అనుభవించువారికదనపు పుస్తకములు పడకలు తీసివేయబడెను. జాబులువ్రాయు అధికారము ఇతరులను సందర్శించు శాకర్యములు తొలగింపబడెను.

నూనెగానుగవద్ద నేను పనిచేయుచున్నందున వార్తాపత్రికలయందు కొంత అందోళనము జరిగినదని తెలిసినది. పిమ్మట రాగులు వి స ర వ ల యు న ని అధికారులు నాకు తర్రవొవొసగిరి. 20 దినము లిట్లు గడిచెను. నాకు జ్వరమువచ్చుటచే వైద్యకాలకు పంపబడితిని. నేనిపుడు నూరుపానులు మాత్రమే దూగుచున్నాను. ఉరకెత్తువిధింపబడిన వారందరుచుడుగులలో రాజకీయనిర్బంధితులంచుడిరి. త్రాళ్ళు వేసవలసినవైనను. ఆహారము బాగుండదు. బాగుగలేదని చెప్పిన శిక్షతప్పదు. ఉప్పులేని గంజి ఇవ్వబడును.

వార్తాపత్రికలందు గొప్పఅందోళనము జరుగవలెను. అసహాయోద్యమము అంతమొందలేదు. మనమిపుడు మార్గమధ్యమున యున్నాము. ముందు సేలము నగరమున ఒక్కరైనను ఖద్దరు ధరించువారలేకుండిరి. ప్రస్తుతము వేలకొడి ప్రజలు ఖద్దరు వస్త్రముల ధరించుచున్నారు. అబ్బూరీ ఆకాయము అధికముగ తగిసిరి. పాతకాలల బహిష్కరణ ప్రయత్నములు కూడ కొంతవరకు విజయము గాంచినవి. కావున మనము స్వచ్ఛందసేవకులను అధికముగ చేర్చి దేశోద్ధరణమునకై పాటుపడవలెను. —(హిందూ)

బొంబయి ట్రాంవే యూనియన్ వారూ ట్రాంవేకలవెనీ జనరలు మానేజరుగారివేర ఈలేఖనంపిరి:—కంపెనీఆవరణలో కంపెనీ నపుఖురులు ట్రాంవే యూనియనుకు చందాలు వేయరాదని ఒకశ్రుతనము ప్రకటింపబడెను. సమ్మెను అంగీకరించుచు సర్వజనాంగీకారముగ జేసినతిర్యాకమును అందజేసిరి—యూనియన్ అధికారులకును, కంపెనీవారికిని మనసుచెడకుండ నుండుటకు ప్రస్తుతమందున్న అందోళన కారణముల నెత్తివేయవలసినది.

శ్రీయుత దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు 4 పానులు తగ్గుట

శ్రీయుత మోతీలాలు ఘోషగారికి గ్రహణ-సంజ ఉబ్బసముకనపడుట
 మాల్వీమజరలు హకుగారిపై పాట్లలో మాననప్రపుకేసు
 వాసుదేవయ్యగారు - కారాగృహనుభవము
 పూనా మ్యునిసిపలుసంఘము-హాకీంఅబ్దుల్లాఖాను పండిత నైహూగార్లకు
 సన్మానపత్రముల నిచ్చుటకు తీర్మానించుట
 మాలానా హజరతునూహనిగారి కేసు - బొంబాయి హైకోర్టువారితిర్పు - సంపూర్ణవివరణము
 చెన్నపురి మైలాపూరు క్లబ్బులో ఖద్దరు నేతపరిశ్రమాలయము
 తిలకుస్వరాజ్యనిధి - శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు
 5 గాంధీ పర్వదినములకు చెరి 300 వంతున 1500 నిచ్చుట
 మహారాష్ట్రలు కాంగ్రెసునువదలరు-అభిప్రాయభేద మత్యల్పము. కే. రాజగోపాలాచారిగారి లేఖ

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

సీతానగరము దేశభక్తులను 5 గురిని రాజమండ్రిజయిలుకు కొనివచ్చుట
 సీతానగరము దేశభక్తులను 8 గురిని రాజమండ్రిజయిలునుండి వదలుట
 చెన్నపురిలో నుక ఆంధ్రవిద్యార్థి పెంజ్యాల రామారావుగారు ఆత్మహత్యచేసుకొనుట

దేశబంధుదాసుగారు అనారోగ్యస్థితి

శాసనసభలోని ప్రగల్భములు

శ్రీయుత దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు కారాగృహమున సంపూర్ణారోగ్యమును పొందుచున్నారని మొన్న శాసనసభలో (కలకత్తా) ప్రభుత్వ సభ్యుడు ప్రగల్భములు పలికెను. ఆనాడే దాసుగారి జ్వరము 99.4 డిగ్రీలకు పెరిగింది. తెలంగాణలోనికి వెళ్ళినప్పటికంటే యిప్పటికి దాసుగారు 4 పానులు తగ్గిపోయిరి మొన్న తూర్పుగా 178 పానులు వచ్చారు. (అమృతబజారు).

బాబూ మోతీలాలు ఘోషగారు గ్రహణ-ఉబ్బ-ఉబ్బసము కలుగుట

మరల కొంతస్వస్థత కలుగుట

బాబూ మోతీలాలు ఘోషగారు వ్యాధిగ్రస్తులును యర్బులు, వైన కతమున మంచము పట్టియున్నను యిప్పటికిని వారమునకు రెండుమాడు వ్యాసములను అమృతబజారుపత్రికకు వ్రాయుచునే యున్నారు. గతవారమున మాడువ్యాసములను వ్రాసిరి. అందువలన గాబోలు గ్రహణి పట్టుకొనెను. దాక్షిణ్య చురుకొనెనట, కవిరాజ విద్యాభూషణ జోగిరెడ్డిపాద సేను, మహామహాపాధ్యాయ కవిరాజ గణనాథసేను గార్లు చికిత్స చేసిరి. గణనాథసేనుగారి మొదటినుండియు చికిత్స చేయుచున్నారు. గ్రహణి కట్టిదిగాని సంజ కనపడినది. బలహీనత మొదలైనది. 19 వ తేదీ అదివారము ఉదయమునుండి ఉబ్బ సము బయలు దేరెను. ఘోషగారిపేరును అట్టి విచిత్రముల వలన బాధపడుచుండును. ఇప్పుడు విచిత్రములు మోచుచున్నందున ఉబ్బ సము కలిగినది. దానివలన ప్రహరములేదని వైద్యులు తెలిపిరి గాని 9 వ తేదీని ఘోషగారికి స్వస్థత కొంచెమైన లేకపోయెను. ఆ రాత్రియు అయాసము వ్యాసనారోధము ప్రబలమయ్యెను. సిద్ధియంకరముగ నున్నదని వైద్యులుగూడ తలచిరి గాని 9వ తేదీరాత్రి 12 గంటలకు దాక్షిణ్య. పి. సంకీర్ణాని పిలిపించిరి. అప్పటికి కొద్దిగా స్వస్థత కలిగినది. 10 వ తేదీ ప్రధయము మరల అనుకూలస్థితి కలిగినది. ఆనాడంతయును అనుకూలస్థితియే నిలిచియుండెను (అమృతబజారు- 12 వ తేదీ)

మాల్వీ మజరలు హకుగారు

మాననప్రపుకేసు

భిక్షాదీ వారంటును పంపగోరుట

పాట్లలో మోసెల 23 వ తేదీన మద్యధాన్యపత్రికలో ప్రకటింపబడిన ప్రధానవ్యాసములం దొక దానిలో తనకు మాననప్రపుకనుగు నిషయములు ప్రకటింపబడినవి. దేహకు బిరిస్సా రాష్ట్రమున చెరసాలల యినస్పెక్టరు జనరలు కల్లులు సర్ హుద్దూ బనత్సాలాగారు 11 వ తేదీ మద్యధాన్యము 1 గంట 5 నిమిషా వ. డి. మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో 500 ఇం. పి. కోటు ప్రధాన మాల్వీమజరలుహకుగారివైన మాననప్రపు కేసుచేసెను. మాల్వీగారికి ఆరెన్ను వారంటు చేయవలసినదని ఫిర్యాద గ్రహించి మేజిస్ట్రేటును కోరెను. 26 వ తేదీకి కేసు వాయిదా చేయబడినది.

పూనా మ్యునిసిపలు సంఘము

ఎస్. సి. కెల్కరుగారి అధ్యక్షత

హాకీంజీ పండిత నైహూగార్లకు సన్మానపత్రము
 అజ్ఞోల్లంఘన సంఘసభ్యులగు పండిత మోతీలాలు నైహూ, హాకీం అబ్దుల్లాఖానుగార్లు పూనా నగరమునకు వచ్చి న త్రుమ వారికి సన్మాన పత్రము నొసంగుటకు ఎస్. సి. కెల్కరు గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో పూనా మ్యునిసిపలు సంఘమునా రేక గ్రీవము తీర్మానించిరి.

మైలాపూరులో ఖద్దరు బట్టలనేత

కలితీ లేని ఖద్దరు

పంచములను నిరుపేదలగు స్త్రీలను నియమించుట
 చెన్నపురిలో మైలాపూరు క్లబ్బులో నొక ఖద్దరనేత ప్రదర్శనము మేర్పాటుపడినది. అక్కడ శుద్ధ వడకునూలుతో కొలు, మర్దుగుడ్డలు, తువాళ్లు, పక్కడుప్పట్లు నేయుచున్నారు. నూలు కొంచెము ముదురుగానుండును గాని నేతలో కలితీ ఏమియును లేదు. ఇచ్చట పనిచేయుటకు పంచములను కతు బీదలగు స్త్రీలను కైకాలబత్తులను నియమించిరి. గాన అసహాయ వాడులును దేశభిమానులును దీనికి ప్రోత్సాహముసంగి నిరుపేదలగు నీ పనివారడకు తోడ్పడవగునని వి. రామయ్యగారు పులికలకు వ్రాసిరి.

తిలకు స్వరాజ్యనిధి

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

విను గాంధీ శిక్షోదినములు

చెరి 300 వంతున 1500 పంపుట

1922 మార్చి మొదలు జూలై వరకు 5 నెలలకు 5 గాంధీ దినములకు ఒక్కొక్క దినమునకు 800 వంతున 1500 రూపాయలను శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు తిలకుస్వరాజ్యనిధికి పంపిరి. ఈ మొత్తములో చెన్నపురిలో కాంగ్రెసుసంఘమువారు జూలై నెల మొదలు 5 నెలలవరకు ప్రతి గాంధీ పర్వదినమున (18 వ తేదీ) చెన్నపురిలో నూలువడుకువారివద్దనుండి నూలుకొనుటకు 100 రూపాయలును ఈ సంఘమువారు జూలై నెలమొదలు 5 నెలలవరకు ప్రతి గాంధీపర్వదినమున (18 వ తేదీ) బీదలగు పంచములకు అన్నవస్త్రముల నొసంగుటకు 50 రూపాయలును వై సంఘమువారు జూలై నెలమొదలు 5 నెలలవరకు ప్రతిగాంధీ పర్వదినమునను జాతీయ పాఠశాలల కొనంగుటకు 50 రూపాయలును వ్యయపరుపవలెను. ఇతరరీతిని వ్యయపరచు గోరువో మండల సంఘమువారు శ్రీనివాసయ్యంగారి అనుమతిని బడయవలెనని అయ్యంగారు కోరినది తిలకు స్వరాజ్యనిధి అక్కాంబెంటు టి. వి. వాసుదేవుగారు పులికలకు వ్రాసిరి.

మహారాష్ట్రలు-కాంగ్రెసు.

యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులగు కే. రాజగోపాలాచారిగారు తిరుపతినుండి మాట్లాడు వ్రాయుచున్నారు. మహారాష్ట్రలు కాంగ్రెసునుండి వీడిపోవుచున్నారని కొందరు దురుద్దేశముతో వదంతులను కల్పించుచున్నారు. యం. ఆర్. జయకరుగారిని ఎ. ఎ. లో సందర్శించిరనియు వారిట్లు చెప్పిరనియు వార్తాపత్రికలయందు మాడ ప్రకటింపబడినది. ఇంకెట్టి సత్యములేదు. ప్రాముఖ్యుడగు మహారాష్ట్రనాయకుడొకరు మాట్లాడు వ్రాయుచున్నారు. "కాంగ్రెసును విడనాడుదుమని శ్రీయుత జయకరు ఏ వార్తాపత్రిక ప్రతినిధిలోను చెప్పియుండలేదు. ఇదంతయు కట్టుకథ. కేసరి పత్రికలో నీ వివరములు ప్రకటింపబడినవి." మీ రీవదంతులను నమ్ముదురని తెలియుచున్నది. ఇందువల్ల కలుగు నష్టములను గురించి మీరు అలోచించుచున్నారు. నేను మీకు ఖండితముగ ఒక మాట వ్రాయుచున్నాను. ఏమైనను సరే మేము కాంగ్రెసునుండి వీలిపోము. స్వల్పసంఖ్యాకులై యున్నను కాంగ్రెసు మహాసభయందే చేరియుండి మా కక్షికొనిది స్వరాజ్యము పొందుటకై ప్రయత్నించుచుండెదము. కాంగ్రెసు సంబంధమును వదలకొన వలయునని మా కెన్నరికిని ఉద్దేశములేదు."

ముఖ్య నూత్రములందు మహారాష్ట్రులకును కాంగ్రెసుకును మధ్య వారికిని ఎట్టిభేదము కనుపడుటలేదు. వివరములందు మాత్రము కొంతభేదాభిప్రాయమున్నది. మనము బాధల ననుభవించుచు అన్నివిధముల ప్రభుత్వమునానికి ఆటంకములను కలుగజేయుట ఆవసరమని మహారాష్ట్రులు నమ్ముచున్నారు. నూతనపరిశిక్తుల ననుసరించి కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును మార్పు కొనవచ్చునని వీరి అభిప్రాయము. అందువలననే వీరుశాసనసభల ప్రవేశించుట యుక్తమని వాదించుచున్నారు. వారితో మన మేకభవింపక పోవచ్చును గాని వారు కాంగ్రెసు సంబంధమును వదులుకొన నున్నారని చెప్పట యుక్తముకాదు. నాకీబాబు వ్రాసిన మిత్రుడు రాజీవదుర్బుట్టకై ప్రయత్నించుచున్నాడు

సీతానగరం దేశభక్తులు

రాజమండ్రి చెఱసాలకు గొనివచ్చుట

సాను వేదం అచ్చుతరానుయ్యగారు

వైద్యాశ్రమలో శిక్షవిధింపబడిన పిమ్మట వారిని రాజమండ్రి నెంట్లుబంబులు 7 వ తేదీన తీసుకొనివచ్చిరి. మూల వ్యాధి చే బాధపడుచున్నందున మొదట వామి ను నిచ్చిన సాను వేదం అచ్చుతరానుయ్యగారు (ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ. కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడు) తనకు శిక్షవేయబడినవో చెఱసాలకు పోవుటనుగూర్చి అతడు డాక్టరుచింతలపి యందునని వెతుక చెప్పెను గాని రాజ్ కిలోలో మరల జామిను నియ్యలేదు. వైద్యాశ్రమలో శిక్షవేయబడిన పిమ్మట నిష్క్రమముగా చెఱసాల కేగెను.

8 గురిని వదలుట

ఆఱునెలలు క్రితము కలిశిక్షలు విధింప జడిసె గురు అసహాయవారులను 8 వ తేదీ ప్రధయము 9 గంటలకు కాజ మండ్రి నెంట్లుబంబులునుండి వదలిరి. వీరు 8 గురును నూడ వదలబడిన పిమ్మట శ్రావీకత్తుల నియ్యవలెనని అజ్ఞాపించబడినది. వారందరికిని చెఱసాలలో ఆశ్చర్యము చెడినందున ఒక సంవత్సరమువరకు మిన్నకుండుటకు వారందరంగీకరించి చెరి 500కు శ్రావీకత్తుల నిచ్చిరి. ఇట్టి శిక్షయే యిప్పుడు కొందడరామయ్యగారు మున్నగువారికినూడ విధింపబడినది. ఈ రెండుకేసుల వారును నూడ సీతానగర ప్రాంతము వారే. ఇట్టి శ్రావీకత్తుల విధింపు నెవ్వరిని కోరనందున సీతానగర ప్రాంత వాసులనిన ప్రభుత్వోద్యోగులకు గుండె తెవరుగానున్నదని తెలుచున్నది. సీతానగరమునందును మరి ఆఱు గ్రామములందు మాత్రమే పూర్ణాభిప్ర పోలీసుల నేర్పరచిరి. ఆచట పోలీసుల దురాచరములు హెచ్చుగా నున్నవి కొందడరామయ్యగారు మున్నగువారిపట్ల సర్పిలు యినస్పెక్టరు ప్రవర్తనమువలన విశితమైనది.-(స్వరాజ్య)

సంయుక్తరాష్ట్రముల స్వరాజ్య

కాంగ్రెసువారి వారపత్రిక

మరల వెలువడుట

సంయుక్తరాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘముచే ప్రకటింపబడుచుండిన స్వరాజ్య అను వారపత్రిక త్వరలో మరల వెలువడునని వారు ప్రకటించిరి.

మాలానాచారము మోహనిగారి కేసు

బొంబాయి హైకోర్టు

సంపూర్ణ వివరము

(స్వేచ్ఛియిలేఖరి-బొంబాయి-కాలె 12)

“ముద్దాయి యొసగిన మూడు ఉపన్యాసములవైయి కేసు చేయబడినది. దానిలో రెంటిని 1921 డిసెంబరులో ఆచారముగా జరిగిన దేశీయ మహాసభ యందును మూడవదానిని దేశీయ మహాసభీయ మహాసభ (అధ్యక్ష కోపన్యాసము) యందును ముద్దాయి యొసంగెను. మొదటి రెంటిని గూర్చి 124 ఏ క్రింద ను. మూడవదానినిగూర్చి 124 ఏ, 121 క్షేపణలక్రిందను కేసుచేసిరి. 124 ఏ క్రింద అనెనుల సహాయముతోను 121 క్రింద అమం డలములొనివారగు జారయల సహాయముతోను విచారణ జరుగవలసియుండెను. ఆచారముగానే ఆచారదాదా జిల్లాజడ్జి విచారణ చేసెను. ముద్దాయి 121 క్రింద నేరము చేయలేదని జారయలను 124 ఏ క్రింద నేరము చేయలేదని అనె సమయము తీర్పుచెప్పిరి. జడ్జి 124 ఏను గూర్చిమాత్రము తీర్పు చెప్పటకు అధికారముకలదు గాన నతడు ఆనెసరల తీర్పు సంగీకరింపక ముద్దాయి 124 ఏ క్రింద నేరము చేసెనని నిశ్చయించి ప్రతిముపన్యాసమునకు 2 సంవత్సరములు చొప్పున మూడింటికి 6 ఏండ్లు కఠినశిక్ష విధించెనుగాని మూడు శిక్షలును ఏకకాలమునందే ప్రారంభమగునట్లు తీర్పు చెప్పెను. దానినిగూర్చి ముద్దాయి అపీలుచేయుటకు గాన దానితో మాకిపుడేమియును సంబంధములేదు. 121 ని గూర్చిగూడ జిల్లాజడ్జి జారయలతో నైరము ఏకీభవించక ఆకేసును ఈ హైకోర్టుకు పంపెనుగాన దానినిగూర్చి మేము పూర్తిగా విచారణ చేయవలసిన అవసరము కలిగినది ముద్దాయి స్వయముగా వాదించుట కనుమతిని కోరి యందున మేముట్లు లభ్యమౌనొసంగితిమి. ప్రభుత్వము పక్షమున అదృశ్యము జనరలును తనపక్షమున ముద్దాయి స్వయముగను చెప్పిన విషయముల నన్నిటిని సాధారణముగా వింటిమి. రాజుపై యుద్ధము చేయునట్లు సభ్యులను ముద్దాయి ప్రోత్సహించిన నని ఆశీర్వాదము చేయుటచేసి కేసు చేయబడినది. దానికి ప్రధానాధికారము యుపన్యాసమే. దానిబట్టియే నేను చెప్పినా లేదా అని నిర్ధారణచేయవలసియున్నది. ఇతరసాక్ష్యము ఇట్టి విషయమునందుండదు. ఆశీర్వాదము చెను ప్రతినిధిగదాదానుగారి సాక్ష్యము తప్పుమరి ఏ సాక్ష్యమును కనబడలేదు. దుర్గాదానుగారి సాక్ష్యము చెల్లునా అను విషయమే సంశయస్థము. చెల్లినదానికేమియును విలువలేదు. కాన ప్రభుత్వసాక్ష్యమువాదిగూడ ఉపన్యాసమువైకే ఆధారపడి వాదించెను. అదియే ఉచితరీతి. “భావోదేశమును కలిగించుటకుమాత్రమే ఒకడు ప్రయత్నించినచో అది రాజ్యాధికారము ప్రోత్సహించును. అటులగాక పరిచయమున స్వయముగా నతడు ప్రోత్సహించినచో నది యుద్ధము చేయుట యుద్ధప్రోత్సహము అను నేరము గురని న్యాయమూర్తి హేతుగూర్చు, గణేంద్రామారగ నవాబుగారి వై దొరతనమువారు తెచ్చిన(ఇం. లా. రి. 31. బొంబాయి పేజీ 394-40) పేర్కొనుట తీర్పుచెప్పెను. అది నేరమగుటకు యుద్ధము జరుగక క్రిందనేదనుట సత్యమేగాని యుద్ధమును జరుపుటకు ముద్దాయి విస్తారముగా ప్రోత్సహించెనుమట మాత్రము జరుగవలెను. అది ఎన్నడో ఏసందర్భముననో జరుగునని చెప్పినంత మాత్రమున నది నేరముకాదు. అతడు తన గుఱిప్రాయమును మరుగున బోధించినంతమాత్రమున నతనికి శిక్షతప్పదు. గాని యుద్ధ ప్రకటనమే ముద్దాయి సంకల్పమని న్యాయస్థానము వారికి నమ్మకము కలుగవలెను. దీనినిగూర్చి యీ రీతిగా జరుగవలెనని మేమేమియును నిర్ధారణగా తెలుపగోరము. “తగిన సాక్ష్యమైన” అను పదములనుగూర్చి ఆలోచించినపుడీ విషయములను మాత్రము జ్ఞాపకముచుకొనవలెను. ముద్దాయి ఉపన్యాసము అయ్యిలో 11 వ పేజీలో నున్న రెండు పేరా లను వదిలి తక్కిన భాగము సంతకము చేసినచో “కాంతన్యాస” అనుటకు జరుగు “తగిన సాక్ష్యమైన” అనుపదముల నుపయోగింపవలెను. బ్రిటిషువారితో సంబంధములేని ప్రతిప్రభుత్వమును నిర్రముగా నేర్పరచవలెను. పాపాలను న్యాయస్థానములను కళాను పరిశ్రమలను వాణిజ్యమును సేనను పోలీసు దళమును జాతీయ పార్లమెంటును ప్రత్యేకముగ నేర్పరచవలెను” అని ముద్దాయి బోధించినను గూడ 121 క్రింద నేరము కాదు. ఆ యుపన్యాసము కడు దీర్ఘముగా నున్నది. దానిసంతయు నిచట వివరింపబడు అనవసరము. ఆరెండు పేరా లు లేకున్నచో 121 క్రింద కేసు తెచ్చుటకే వీలులేదని అదృశ్యము జన

సింధు కిలాఫతుమహాసభ మరికొన్ని తీర్మానములు

10 వ తేదీతో సభ ముగియుట

టర్కీ దురాగతములనుగూర్చి నిరూపించుట కొక సంఘమును సాక్షాత్కరణములవారు నియమింప వలయుటలో ఏవో యితరసంకల్పము లుండుట శ్రేయమని అనుభవమునుబట్టి తేలుచున్నదిగాన నది అనుచితమని అదృశ్యము దుపపాదించెను. ఆ తీర్మానము మామోదించబడినది. దౌర్జన్య విరహితముగా అసహాయోద్యమమునందును గాంధీయచోటునియందును సంపూర్ణ విశ్వాసము కలదు. కామరూపల కేసును పోగుడదను తీర్మానములుగూడ మామోదించబడినవి. మూడుదినములు సభ జరిగినది 10 వ తేదీనూపేకముతో సభ ముగిసినది.

ధర్మికాంగ్రెసు పత్రిక

సంపాదకుడు కుతుబుద్దీనుగారి అరెస్టు

అభినందన తంతివార్తలు

“ధర్మికాంగ్రెసు పత్రిక సంపాదకుడు మాలానా కుతుబుద్దీను సిద్దికుగారిని అరెస్టు చేసినందులకు మాలానాగారి నభినందించుచు వలుపురు శ్రాత్రసంపాదకులకు తంతివార్తల నుండి” కుతుబుద్దీనుగారి అరెస్టువలన ఉద్యమమునకు పేలుకలగునని ఆసించెను. మేము ధర్మపాఠలను, ముఖ్యముగా కాంగ్రెసుపత్రిక వారి నభినందించెదము.” అని హాకీఅబ్దుల్లా ఖాను డాక్టరు అస్సాగిగారు పురుషులకి ఒక తంతివార్త నంపిరి. “కుతుబుద్దీనుగారి అరెస్టువలన భిలాఫతు స్వరాజ్య ఉద్యమములకు చాలపేలు కలుగగలదు. ఉద్యమవిజయమున కాయన చాలత్యాగ మొనరించెను. నేనును నేలుచోటనీగారును అభినందించినవిని మాలానాగారికి తెలుపుచున్నా” డాక్టరా హాకీ కంతునాసిరి. “124 ఏ (వి. పి. సి.) క్రింద మాలానాగారిని అరెస్టుచేయుటలో కొంతఉక్రమము జరిగినది. ఇంతవరకును మాలానాగారికి వారంటును చూపలేదు. దానిమీద వారిచే సంతకము చేయించెదము. వారంటులో మాలానాగారి తండ్రి పేరు పొరబాటుగా నున్నది. దానినైన దిద్దలేదు. ప్రస్తుతము మాలానాగారిని ఏకాంతవాసపుశిల్పములో నుంచినది” కాంగ్రెసు పత్రిక శ్రాత్రసంపాదకుడు ముఖ్యవాగ్దమున ప్రకటించెను.

రణగూడ నుడివెనుగాని, ఉపన్యాసమునతెను పూర్తిగా చదువవలెను. మొత్తమున కంతకును అన్యాయించి ఆరెండుపేరాలను చదివినచో ముద్దాయి దౌర్జన్యమును బోధించెనని స్పష్టము కాగలదని “అతడు వాదించెను.” ఉపన్యాసమునంతకు పూర్తిగా చదివినచో మహామృతీయ మహాసభోదేశములను విస్తరింపజేయుటమాత్రమే తన సంకల్పమనియు సంపూర్ణ స్వరాజ్యము లభిచుటకే ప్రతిప్రభుత్వమును స్థాపించు తాను దేనిదినితనియొద్ద నంతవరకు దౌర్జన్యరాహిత్యమును వదలమనెను. బోధించుటమే గాని దౌర్జన్యమునకు ప్రోత్సహించుటనుటగాదనియు విధిలేని సందర్భము వచ్చినపుడు మాత్రము కేవలము ఆత్మరక్షకార్థము దౌర్జన్య రాహిత్యమును పరిత్యజించుట కవకాశ ముండుటకు తానా మార్పును సూచించెననియు తా నెచ్చటనుగూడ ధర్మకయోగమును బోధించనే లేదనియు యితరసాక్ష్యముల నవలంబించుటకే సూచించిననీయు అది దౌర్జన్యమునకు ప్రోత్సహించుట కాదనియు తెల్లమగునని” ముద్దాయి వాదించెను.

ఆ రెండు పేరాలను చదివిన ముద్దాయి అభిప్రాయమునని వెల్లడించుటలేదని చెప్పి సాధ్యముకాదు. ఎటులైన నేమి దౌర్జన్య ప్రోత్సహములని మేము నిష్కర్షగా చెప్పబాలము. మొత్తమునిద ఉపన్యాసమునంతకు చూచిన 121 క్రింద కేసు చేయుట కాధార మగుపడదు. ఈ విషయమున జిల్లాజడ్జి జారయలకు తెలిపినవిషయములనుగూడ మేము చదివితమిగాని వాని కలన నైన నేరము స్పష్టము కాలేదు. ఒక మెట్టు తరువాత నొకమెట్టుగా కడుకు దౌర్జన్యమునే ముద్దాయి బోధించెనని జడ్జివాసెను. కాననే అది నేరముకాదు. ఏలనగా వెంటనే యుద్ధము చేయునట్లు ముద్దాయి ప్రోత్సహించుటలేదు. కాన 121 క్రింద ముద్దాయి నేరము చేసెనని చెప్పవలెనుగాననే ముద్దాయి నిర్దోషితుని జారయలు తీర్పుచెప్పిరి. కాన 121 క్రింద ముద్దాయి నేరము చేయలేదని తీర్పు చెప్పరున్నాము. వెనుక దొరతనమువారు మాటానినా తెచ్చిన కేసులో (28 బొంబాయి 706) క్రి. ప్రో. కోడు 35 ఇం. పి. కోడు 71 క్షేపణలకు ఈ హైకోర్టు న్యాయమూర్తులందరూ చేసిన వ్యాఖ్యానము ననుసరించి ఆ యుపన్యాసమునకు ముద్దాయికి ఒక్క శిక్షమాత్రమే వేయవలెను. 124 ఏ క్రింద జిల్లాజడ్జి యిచ్చిన శిక్ష విధించియున్నాడు. కాన ఆ శిక్షను రద్దుపరచిన గాని మేము మరియొక శిక్షను విధింప వీలులేదు అని ప్రధాన న్యాయమూర్తి తీర్పుచెప్పెచెప్పెను. న్యాయమూర్తి క్రంప్రగారుగూడ ముద్దాయి నేరము చేయలేదనియు ప్రత్యేకముగా తీర్పుచెప్పెను.

లాహోరులో లాఠీచుక్క ప్రభుత్వ శిలావిగ్రహము

ప్రభుత్వమువారి సూచనము

ముగ్ధునిసివలుసంఘమువారి తీర్మానము

116 తేదీని జరిగిన లాహోరు ముగ్ధునిసివలు సంఘసభలో లాఠీచుక్క ప్రభు శిలావిగ్రహమునుగూర్చిన చర్చ మరల జరిగినది. దొరతనమువారికి ఉపసంఘమువారు వ్రాసిన ప్రత్యుత్తరము సంఘమువారి ఆమోదముకొరకు వెల్లడిచెను. “లాహోరులో నున్న లాఠీచుక్క ప్రభు శిలావిగ్రహము సంఘమువారిచే రక్షిత మగునాత్తుగాని స్వంతసాత్తుగాను, అని 28-11-21 వ తేదీని లాహోరు కమిషనరుకు పంజాబు ప్రభుత్వ కాన్యదర్శి వ్రాసిన లేఖ అసంగతము, నిరాధారము. ఆ విగ్రహము పూర్తిగా ముగ్ధునిసివలు సంఘము వారికి చిచ్చి చేయబడినది. కాన నది కేవలము సంఘమువారి సాక్షి అగునని సంఘమువారి న్యాయవాదులు గూడ స్పష్టపరచిరి. అట్టి తమ సాత్తును పరిశీలించి కొలతవేయుటకు గూడ వారు పంపిన ముగ్ధునిసివలు ఉద్యోగులు శిలావిగ్రహమును సమీపించుటకు పోలీసులను జిల్లామేజిస్ట్రేటు కావలి యందుట కేవలము ఆక్రమము. శిలావిగ్రహమును తొలగించుటకు సంఘమువారు తీర్మానించుటలో నెట్టిదోషమును లేదు. అట్టిఅధికారము వారికి లేదనిఅతిర్భావమును రద్దుపరచుచు అందులకు కమిషనరుమాపిన కారణములు అసమగ్రములు. అసంతృప్తికరములు. దొరతనమువారి లేఖలో కడపటివాక్యమునకు ప్రత్యుత్తర మివ్వవలెను. కాని విగ్రహమును తొలగించుటలో నెవరికిగూడ మనశ్శోభము గలిగించుట సంఘమువారి ఉద్దేశ్యముకాదు.” అని దొరతనము వారికి ప్రత్యుత్తరము పంపదలచిన ఉపసంఘము వారు నూచించిరి. దాని నామోదించవలెనని యొక సభ్యుడు పూడించెను. ఈ ప్రత్యుత్తర మపూర్ణము. ఇది సరియైన ప్రత్యుత్తరము కాదు. ఈ శిలావిగ్రహము నేమిచేసెదనని ప్రభుత్వమువారు రక్షణ నిధి మా స్వంతసాత్తుని సంఘమువారు వ్రాయదలచిరి. ఇది స్వంతసాత్తుగాను దానికి భగ్ర పరుచుచుండుటకు మాత్రమే సంఘమును కధికారుల ముగ్ధులచేను. ఆ అధికారప్రతీకమునందలి నిమిషాలకు సంఘమువారు లంఘించ వీలులేదు. అని తీర్మానమున తేమీయెను గాయులందరు ఆచరవాధుగాను నుచువుమంద మిరిట్లు పరిశ్రమింప గూడదు. ముందు మిరొకసవరణ నుపపాదించవలెను కాని నింకొకరకు వదిలవలెను లేనిచో మిరువ్వనొసంప చూడని ఆచరవాధుగాని కభ్యుత్సాహు వారిచేను. అట్లుపర్యవేక్షించుటకు తనకు హక్కుకలదని ఆచరవాధుగాను నుడివెరి గాని జిల్లామేజిస్ట్రేటు చేసిన పని అనుచితము అనుటకు బదులు ఉచితముఅని విదగత నని చివరకత తడు ప పాడించెను. దానిని రాబర్టు నిరాకరించెను గారను వదిలించి. ఇట్టి విషయమున కలతర మంతయును తొలగిసోయియుండ చూచు నిపును ఆచరవాధుగానే కలవరమును తెచ్చివెట్టిరి. కాన నిపుకు మరల కలవరము ప్రబలిండుల కరువాధుగానే బాధ్యుడగునని లాలా గణపతిరావుగారు నుడివెరి. సవరణ విగ్రహమును, మొదటిశిలావిగ్రహ మామోదించబడినది. ప్రత్యుత్తర మసమగ్రము. లాఠీచుక్క ప్రభుత్వ మహాసభీయని సాక్షాత్కరణు గౌరవించుచు న్నార లాహి మా యిచ్చముచచ్చిట్లు మేము చేసెదనునట్లు సరిగాదు. అనుసవరణకు రాబర్టు నిరాజముగా నుపపాదించిరి. దానికి ప్రతిపాటును 15 గురు అనుకూలుడు ఒకడు. ఆదివీరి పోయినది. ఈ తీర్మానము వెనుకటి తీర్మానమునకు విరుద్ధముగా నుండకుండ చూడదగునని లాలా ఉపాంకరాయిగా రుపపాదించిరి. అందులకు సభ్యులంగీకరించిరి. ఏలన యీ సవరణను ప్రభుత్వమునకు తెలుపుటకుగాక రికార్డులో నుంచుటకే ఆతడు పపాదించెను.

గార్లజిన్న సరస్వత్యగారు

16 ఏండ్ల బాలుడు

8 నెలలు కఠినశిక్ష

11 వ తేదీని కడలూరు జయిలునుండి వదలుట తాడిపత్రిలో కల్లుకుళాణములవద్ద బోధించుందులకు యీ కుర్రవానికి 5 నెలలు కఠినశిక్ష వేసి బర్హాదేశ కాలకు పంపిరి. ఆ చెరసాలలో నుండ మరల అజ్ఞోల్లంఘనమున కని కేసు చేసి మరల 5 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి. ఇతడు బర్హాదేశ 5 నెలలందైన పిచ్చుట కడలూరుకు పంపిరి. అచట 8 నెలలు గడిచెను. తక్కిన రెండు నెలలను రద్దుపరచి ఆతనిని యీ నెల 11 వ తేదీని వదిలివేసిరి. అతడు నేడు మాకార్యాలయమునకు వచ్చి మాకీ విషయములను తెలిపెను.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం. జూలై నెల 13-వ తేది

గురువారము

హజరత్ మోహనీ కేసు విచారణ :

బొంబాయి హైకోర్టు తీర్పు

—:~::~~:—

హజరత్ మోహనీగారిపై నారోపించబడిన సమరసన్నాహప్రయత్న నేరమునుగూర్చి బొంబాయి హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి గారిచేసిన తీర్పు వివరములను మా బొంబాయి విలేఖకుడు పూర్తిగా తెలిపియుండెను. వానిని వేరొకచో బ్రచురించితిమి. పరిహాసాస్పదమగు న్యాయభంగమును ప్రధాన న్యాయమూర్తి తొలగించెనుటకు సందియము లేదు. అహమ్మదాబాదునందు జరిగిన దేశీయమహాసభలో హజరత్ మోహనీగారిచేసిన రెండు ఉపన్యాసములకును, అఖిలభారత మహమ్మదీయసంఘమున కధ్యక్షులుగనుండి యొసగిన యుపన్యాసమునకును, వారిపై నేరారోపణ గావించిరి. మొదటి రెండు ఉపన్యాసములును రాజద్రోహ నేరము క్రిందకును మూడవ యుపన్యాసము రాజద్రోహ నేరము క్రిందకే గాక సమరసన్నాహ ప్రయత్నము క్రిందకు గూడ తీసికొని రాబడెను. రాజద్రోహ నేరము అసెసరుల సహాయముతోను, యుద్ధప్రయత్న నేరమును జ్యూరుల సహాయముతోను నెవ్వనుజుడిగారు విచారించిరి. అసెసరు లీ యుపన్యాసములందు రాజద్రోహ నేరము లేదని చెలిపినను, వారి యభిప్రాయమును నిరాకరించి నెవ్వనుజుడిగారు శిక్షను విధించిరి. నెవ్వనుజుడిగారు అసెసరుల యభిప్రాయమును త్రోసిబిచ్చగలరు గాన, తమ యధికారము నటుల వినియోగించిరి. వీరు విధించిన శిక్షలపై అప్పీలుజేయ లేదుగాన, ఆవిషయమును తాము విచారించమని, హైకోర్టు న్యాయాధిపతి తెలిపెను. ఇక, యుద్ధసన్నాహప్రయత్నమును గూర్చిన నేరము జరుగ లేదని జ్యూరులు అభిప్రాయము చెలిపియున్నను, జుడిగారు సంగీకరింపక కేసును హైకోర్టుకు తీర్మానము నిమిత్తముబంపిరి. హైకోర్టు వారు నెవ్వనుజుడిగారి యభిప్రాయము సంగీకరించినచో, ఒక్క యుపన్యాసమునకే రెండు శిక్షలను విధించుటకు చాల చిక్కిలుండెడివనియు, రాజద్రోహ నేరపు శిక్షను తొలగించుట యవసరమయ్యెడిదనియు, ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు భావించుచున్నారు. కాని, ఆ చిక్కులను గూర్చి యోచించబనిలేదు. వానితో నిమిత్తము లేకుండనే, నెవ్వనుజుడిగారి యభిప్రాయము నిరాధారమయినదనియు, యుద్ధసన్నాహ నేరము నాపాదింప వీలులేదనియు, న్యాయమూర్తు లిరువురును తీర్పు జెప్పిరి.

ప్రాసిక్యూషనుకు ప్రధానాధికారము, హజరత్ మోహనీగారి యుపన్యాసమే. ఇతరసాక్ష్యమువలన బ్రయోజనములేదు. అసాసీయేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధియగు దుర్గాదాసుగా రొక్కరే సాక్షులుగ విచారించబడిరి. హజరత్ మోహనీగారి యుపన్యాసము బ్రజలలో నెట్టియభిప్రాయమును కలిగించెనను సంగతిగూర్చి సాక్ష్యమును పుచ్చుకొనుటచే లాభములేదనియు, అట్టిసాక్ష్యమునకు విలువలేదనియు, ప్రధాన న్యాయాధిపతి తలంచుచున్నాడు. కేవలము భావోద్రేకము కలిగించుట రాజద్రోహ నేరముక్రిందకు మాత్రమే వచ్చుననియు,

ఉపన్యాసకుడు యుద్ధమున కొకచర్య నవలంబింపవలయునని పురికొల్పునపుడే, పీనుకోడ్డు 121 శెక్సుక్రింద అతడు నేరస్థుడగుననియు, న్యాయాధిపతి సూచించెను. ఈ నేరమునకు తోడ్పడినందులకు ఫలితముగ, యుద్ధము జరుగ నక్కరలేదు. కాని, నిందితుడు యుద్ధమును పురికొల్పెనని స్పష్టముగ రుజువుగావలయును. దౌర్జన్యము నుపయోగింపుడని కోరినట్లుగ రుజువుగావలయును. న్యాయాధిపతి యభిప్రాయమిది. అల్పదుపక్షమున పైనికుల దయారజేయుచు, తిరుగుబాటునుగూర్చి జెప్పించుచున్నను కార్ననుగానిని, అస్పృశ్య ప్రభుత్వమువారు వెనుక ప్రాసిక్యూటరుజేయుటకు నిరాకరించిరి. సర్ విలియం విన్ శెంటుగారు, సామాజ్య శాసనసభలో ముచ్చటించుచు ప్రభుత్వమువారి నిగ్రహస్వభావమునకు, హజరత్ మోహనీగారిపై చర్యగదీసికొనకుండుటయే నిదర్శనమని, సగర్వముతో బలికియుండిరి. యుద్ధప్రయత్న నేరము ఆయుపన్యాసమునందు గలదని, విన్ శెంటుగారు భావించి యున్నచో, వారటుల నుడివియుండరు. న్యాయాధిపతుల తీర్పుబట్టిగూడ, అట్టి యభిప్రాయమున కవకాశములేదని, విదితమగును. మహమ్మదీయ సభాదేశములందు, శాంతి క్రమసాధనలను మాటలకుబదులుగ సాధ్యమును ఉచితము నను మాటలను జేర్పవలయుననియు, ప్రభుత్వముతో సంబంధములేని పార్టీలో పరిపాలనను స్థాపింపవలయుననియు, హజరత్ మోహనీగారు కోరియుండిరి.

ఇటులగోరుట కితర ఆక్షేపణ లున్నను, 121 శెక్సు నందలి యుద్ధమునలుపు ప్రయత్నముక్రింద కిదిరాదని, న్యాయాధిపతి యుద్దేశము. ఇందు విషయమై యుపన్యాసమునందు గల రెండు పార్తాలను న్యాయాధిపతి పరిశీలించెను. కాని, అయ్యవి దౌర్జన్యమునకు ప్రత్యక్షముగ పురికొల్పుచున్నటుల, న్యాయాధిపతి కేమాత్రము తోచుటలేదు. హజరత్ మోహనీగారు కేవలము సిద్ధాంతపూర్వకముగ సాత్వాసాధ్యములను మాత్రమే చర్చించెను. కాని, ఆచరణయందు శాంతిపథమునే ద్రొక్కెనని అతడు సభ్యులను హెచ్చరించెను. దౌర్జన్యరహిత పద్ధతియందు అతనికినమ్మకముగలదని, మహాత్మునితో నతడిటివల దెలిపినసంగతులబట్టి వెల్లడియగుచున్నది. నిర్మాణ కార్యక్రమమును, పూర్తి జేయవలయునని, గూడ అతడు హెచ్చరించెను. ఎటుటి పక్షమువారు దౌర్జన్యము నవలంబించి బాధపెట్టుచున్నపుడు, దౌర్జన్యపూర్వకముగ నిరోధింపవచ్చునా కూడదాయను ప్రశ్నను గూర్చి, సిద్ధాంతములు భేదించును. గాంధీమహాత్ముడు, ఎట్టి సమయము లందయినను దౌర్జన్యము బనికిరాదనియు, ఒరులు గలిగించెడి బాధల ననుభవించియే వారిని తమ వంకకు త్రిప్పుకొనవలయుననియు, బోధించుచున్నాడు. మహాత్ముని యభిప్రాయము భారతీయులలో సామాన్యముగ వ్యాపించియున్నది. కొందరు మాత్రము, ఇతరులు తీవ్రముగ బాధించునపుడు, దౌర్జన్యము నవలంబించి బాధలను నిరోధింపవచ్చునని సిద్ధాంతమునందు భావించెదరు. వీరియినను కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు తాము బద్ధులై యున్నంతవరకు దౌర్జన్యము నెంతమాత్ర మవలంబింపమని శాసన చేసియున్నారు. అందుచే, ప్రస్తుతమందరును అహింసాబద్ధులనుట కేమాత్రము సందియములేదు. అంతియగాని, ఏపక్షమువారును దౌర్జన్యమును సాధనము జేసికొని, తమ కార్యమును సాధింపబూనరు. ఈ సందర్భములను న్యాయమూర్తు లిరువురును గ్రహించి, 121 శెక్సు క్రింద హజరత్ మోహనీగారు నిర్దోషులని నిర్ణయించిరి. ఇంతకుమున్ను పంజాబు ఛీఫ్ కోర్టు వారు, ఒక కేసునందును, బొం

బాయి హై కోర్టు వారి కేసునందును, స్వతంత్ర పరిశీలనము జేసి, ముందు వెనుకలను బాగుగ నాలోచించి, న్యాయమును సలిపియుండిరి. దేశమునందు పరిశీలనలేకయే దారుణశిక్షా పరంపరలను విధించుచున్న నిక్కాలమున, బొంబాయి హైకోర్టు తీర్పు తగు విచక్షణను జూపి మామూలు త్రోవకన్న భిన్నమార్గము ద్రొక్కుచున్నదని, గ్రహింపవచ్చును.

మాండేటు పద్ధతి

—:~::~~:—

మాండేటుపద్ధతి అరబ్బుల కేమాత్రము ఇష్టములేదని, చర్చిలోగారు కామన్సునభిలో జేసిన ప్రసంగము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. మాండేటు అననర్థమేమియో తిన్నగ దెలియక, అరబ్బులు కలవరపడుచున్నారనియు, మాండేటు అనిన పరాధీనత పెంపొందించుట యని వారు భ్రమపడుచున్నారనియు, చర్చిలోగారు నుడివిరి. చర్చిటుగా రెంత విశదపరచినను, అరబ్బుల యనుమానము దీరినగాని ప్రయోజనముండదు. స్వయంనిర్ణయాధికారము ప్రతిజాతికిని ప్రసాదించుటకు బదులుగ, మాండేటులను నూతనపదమును నిర్మించుటవలన, క్రొత్త సమస్యలుదయించుచున్నవి. అరబ్బుల యనుభవములు, వారి కనుమానము గలుగజేయుచున్నవి. వారికి మొదట గలిగిన యుత్సాహము తొలగిపోయినది. స్వతంత్రులమగుదు మను నాశ యడుగంటుచున్నది. పాలెస్టీను మాండేటును తాము నిరాకరించినటుల దెలుపుటకు అరబ్బుల రాయబారము ఇంగ్లండుకు బోయియున్నది. లండను టైమ్సుపత్రికకు జెరూసలేం విలేఖకుడుపంపిన తంతి వార్తయందు, పాలెస్టీను మాండేటుకు తమయసమృత్తిని దెలుపుటకుగాను, నేటిదినమున సమ్మెకట్టుటకు అరబ్బుల కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించినటుల ప్రకటింపబడెను. అరబ్బుల వ్యవహారము ఏ మాత్రము అనుకూలముగలేదు. సంగీష్టాభి ఇంకను అధికమగును గాని తగ్గిపోవదు. ఇదియంతయు తుర్కీసమస్యను తిన్నగ పరిష్కరింపకుండుట చేతనే తటస్థించుచున్నది. మాండేటులను నెలకొల్పుటచే, వెనుకటి గోడుగూడ పోయినది. తుర్కీసమస్యను గూర్చి విచారించుటకు మరియొక సమావేశము గూడునని ప్రకటింపబడినది. దీనియందు, ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, తుర్కీ, గ్రీసు, ఇటలీ దేశములు పాల్గొనునని తెలియచున్నది. ఇందువలన నయినను లాభము గలుగునని తోచదు. ప్యారిసు తీర్మానములను కదలింపగూడదని ఇంగ్లండు పట్టుబట్టుచున్నది. ప్యారిసు తీర్మానము ననుసరించి సమాధానము గుదురుట దుర్లభమని గ్రహింపవచ్చును. తుర్కీవ్యవహారము విషయమై ఎంతకాల మీరీతిని జాగురు మూతల నాడెదరో తెలియదు. హిందూ దేశమునందేమి, మరియితర మహమ్మదీయ దేశములందేమి, తుర్కీసమస్యమూలమున అశాంతి రానురాను ప్రబలి మగుచున్నది. ఇంగ్లండు ప్రతిష్ఠకు భంగముకలుగుచున్నది. దూరమాలోచింపక తమకుండేటికి మూడేకాళ్లని, బిటిషుమంత్రులు వాదించుచుండు సంతవరకు తుర్కీవ్యవహారము పరిష్కారము గాంచనేరదు. గ్రీసువారు తుర్కీపై అకారణముగ విజృంభించి, కలవరము గలిగించుచున్నారు. వారి సంచలనము నరికట్టుట కింతవరకెవరును పూనుకొనలేదు. భావిస్థితి అంధకారబంధురముగ నున్నది. ఇప్పటికయినను ఇంగ్లండు న్యాయబుద్ధితో బ్రవర్తించుచో, కిలాఫాత్ సమస్య పరిష్కారమగును. ముం దేమగునో చూడవలయును.

కా గ్రెసు: మహారాష్ట్రపక్షమువారు చీలదరా? మహారాష్ట్రపక్షమువారు కాంగ్రెసునుండి పోయెదరని ప్రతిపక్షములు బుజము లెగురవైచుచున్నారు. కాంగ్రెసుపై తిరుగబడెదమని, జయకరుగారు చెలిపినటుల కథయొకటి ఇటీవల ప్రచురింపబడినది. దీనినాధారముగ గైకొని కాంగ్రెసు నందు చీలికగలిగెనని, ఆంగ్లోహైందవపత్రికలు పట్టరాని సంతసము చెలుపుచున్నవి. కాని, ఈ సంతసము నిరాధారమని, నేడు తెలిసిన వర్తమానము వలన చెలియుచున్నది. జయకరుగారు కాంగ్రెసుపై తిరుగబడెదమని ఎవరితోను జెప్పియుండలేదనియు, ఈ కథ కేవలము కల్పితమనియు, మహారాష్ట్ర నాయకులలో ముఖ్యులొకరు చెలుపుటయేగాక, కేసరిపత్రికగూడ అటులనే వ్రాసెను. ఎంతటి యిబ్బందులు తటస్థించినను, తాము కాంగ్రెసునుండి ఎన్నడును చీలిపోమనియు, తాము కొలదిమంది యగుచో స్వల్ప సంఖ్యాకులు గనుండి కాంగ్రెసు సందేహనిజేయుచుండుమనియు ఈ మహారాష్ట్ర నాయకులు ఖండితముగ చెలిపెను. ప్రధాన విషయములందు మహారాష్ట్ర పక్షమునకును తదితర పక్షమునకును ఏమాత్రమును భేదము లేదనియు, స్వల్పవివరములలో మాత్రమే కొంచెము భేదము గలదనియు, ఇతడు సూచించుచున్నాడు. ఏప్రతిష్టాపన యందయినను, అభిప్రాయభేద ముండుట సహజము. అది సత్వరాభివృద్ధికి తోడ్పడును గాని ప్రతిబంధకముగ నుండదు. లోకమాన్యతలకు మహాశయుని పూజించి గౌరవించెడి మహారాష్ట్రులు కాంగ్రెసును విడనాడెదరనియూహించుట కయినను వీలుండదు. పూనాపట్టణ ముగిసిపలు సంఘమువారు, కేలూరుగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమై, శాసనాతికమణ సంఘ సభ్యులగు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికిని, హాకిం అజ్మల్ ఖాను గారికిని స్వాగతప్రత్యమును సమర్పించి నిశ్చయించిరి, నేటి తంతివార్తలలో గలదు. కాంగ్రెసుపై మహారాష్ట్రులకు గల భక్తి ఇందు మూలమున వెల్లడియగుట లేదా? కాంగ్రెసు రానురాను బలపడుచున్నది. స్వల్పాభిప్రాయభేదము లున్నను, సవి కాంగ్రెసు బలమునకే తోడ్పడుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ జాతీయప్రతిష్టాపనమే. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను నిర్వహించుటకు దేశము సంసిద్ధత జూపుచున్నది. అన్ని భాగముల వారును, ప్రజా ప్రతిష్టాపనయగు కాంగ్రెసుపై జూపెడి భక్తియే, సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికి అనుకూల చిహ్నమగుచున్నది. అందుచే కాంగ్రెసు ప్రతిపక్షములు సంతసింప బనిలేదు.

జర్మనీ చుస్త్రి జర్మనీ దివాలాదీయుచున్నది. మిత్రమండలి కీయవలసిన నష్టపరిహారమును జర్మనీ చెల్లించుట దుస్సరమని వెల్లడియైనది. ఫ్రాన్సు ఇంగ్లండు దేశముల నీ వార్త కలవరపెట్టుచున్నది. లాయడు జార్జి గారు, ఫ్రెంచిమంత్రియగు పాంకేరుగారిని వెంటనే ఇంగ్లండునకు రావలయునని కోరుచున్నారు. ఉభయయును, జర్మనీస్థితిగూర్చి ముఖ్యముగ సంప్రతించెదరు. పూర్వము సిల్లింగు ఖరీదుండిన జర్మను మార్కు నాణెమున కిప్పుడు వెన్నీలో పదియవ వంతు విలువమాత్రము గలదు. జర్మనీ పూర్తిగా దివాలా తీయుటయే మంచిదనియు, వెలుపలివారు సహాయము జేయుటవలన ప్రయోజనము లేదనియు కొందరు తలచుచున్నారు. జర్మను లీయవలసిన నష్టపరిహారముపై ఆశల నన్నిటిని బెట్టుకొనిన ఫ్రాన్సుదేశమునకు, జర్మనీదేశ సందిగ్ధ స్థితివలన కలిగెడి ఆకాభంగ మింతింతయని జెప్పవీలుండదు. లండను టైముస్ పత్రికకు మాత్రము ఇంకను గుండెచెదరలేదు. జర్మను భాగ్యముంతయు, జర్మనువర్తకుల చేతులలో నున్నదనియు, విదేశపు సెక్యూరిటీలలో వీరు తమ డబ్బును దాచి జర్మనీ దివాలాదీయు చున్నటుల నటించుచున్నారనియు, నష్టపరిహారమును, తప్పించుకొనుటయే వీరి యుద్దేశమనియు, అందుచే జర్మను ధనికుల నుండి నష్టపరిహారమును పూర్తిగా లాగుకొనవలయుననియు టైముస్ పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. ఇట్టి నిర్బంధపద్ధతివలన, జర్మనులనుండి డబ్బు నెంతవరకు సంపాదించవచ్చునో తెలియదు. మొత్తము మీద యూరపుఖండము దివాలా తీయుచున్నదని చెప్పవచ్చును. జర్మనీ దివాలా దీసిన, అనేక దేశము లట్టి స్థితిలోనికి బోవును. మిత్రమండలిదేశముల కప్పుల నిచ్చిన ఇంగ్లండునకు గూడ తీరని ధననష్టము వాటిల్లును. పాశ్చాత్య పాక్షికామిక, రాజకీయ పద్ధతులు తుదకెట్టి దుర్భరస్థితి చెచ్చిపెట్టినవో గ్రహింపవచ్చును. ఇంకను వానినే పట్టుకొని ప్రాకులాడదలచువారు, ప్రపంచపరిస్థితులను గ్రహించి వివేకముతో మెలంగుట యుక్తము.

జగ్గుల్ పాపాగారి విడుదల జాతీయోద్యమములను సశంపజేయుటకై, ముఖ్యనాయకులను కారాగృహమునకు బంపుటకన్న వ్యర్థమగు కార్యముండబోదు. ఇందువలన జాతీయ సమస్యలు అనుకూలముగ పరిష్కార మగుటకు మారుగ మరింత విషమస్థితిలోనికి వచ్చుట యనుభవసిద్ధము. జగ్గుల్ పాపాగారు, ఈజిప్టునాయకుడు. ఈజిప్టు ప్రజాశయములు వీరి యందు మూర్తిభవించెననుట, అతిశయోక్తి గాదు. జగ్గుల్ పాపా గారు లేకుండ ఈజిప్టును గూర్చి యోచించుటకు వీలులేదని, లేబరుపార్టీ రాయబారము వెనుక స్పష్టపరచియుండెను. ఇట్టి సందర్భములలో జగ్గుల్ గారిని కారాగృహమున నుంచి, ఈజిప్టుదేశ స్వాతంత్ర్యసమస్యను పరిష్కరింపదలచుట వ్యర్థప్రయత్నము. ప్రస్తుత సమయమున, వీరిని నిర్బంధించి, కొత్తవిధానము నేర్పలుచుటవలన, బ్రిటిషువారి కీర్తి విస్తరింపలేదు. ఈజిప్టు శాంతిపడలేదు. అరబ్ హోడరుసన, డాక్టరు క్లిఫ్ఫర్డు క్లిన్గ్, ఫ్రాంకు హాజ్జెసు, బర్నార్డుమా, మొదలగు ఆంగ్ల నాయకులు, లాయడుజార్జిగారి కొక లేఖను పంపుచు ప్రవాసమునకు పంపిన జగ్గుల్ పాపాగారిని, తదితర ఈజిప్టుదేశీయులను వెంటనే నిర్బంధమునుండి విడిచిపెట్టవలయునని దానియందు గట్టిగా కోరియుండినటుల, యాటరు చెలుపుచున్నాడు. లాయడుజార్జిగా లేమి జేసెదరో తెలియదు. హిందూ దేశమునందు గాంధీమహాత్ముని, ఈజిప్టుదేశమునందు జగ్గుల్ పాపాగారిని నిర్బంధించుట వలన, ప్రపంచదృష్టిలో ఆంగ్లదేశపు కర్తకెంతయు కళంకము వాటిల్లెననుట స్పష్టము.

రాటపు మహిమ రాటపు యువయోగమునుగూర్చి బెంగాలు మంత్రియగు గౌ. నవాబు ఆలీచౌదరీగారు చెలిపిన వాక్యములను పరికింపవచ్చును దేశపుముక్తి రాటము వలనమాత్రమే గలుగునను నమ్మకము, వీరికి లేకున్నను, వస్త్రపరిశ్రమను నృద్ధిపరచుటకును, ఆర్థిక స్థితిని చక్కబరచుటకును అవి రాటము మిగుల యువయోగపడునని వీరు భావించుచున్నారు. ఆ కారణముచే నూలువడుకుటకును నేత నేయుటకును బూనవలయునని, పరిశ్రమల శాఖవారిని వీరు కోరియుండిరి. రాజకీయ విషయములగూర్చి అభిప్రాయ భేద మెంతయున్నను, ఎల్లరును రాటమునుచేపట్టుచో, దేశోద్ధరణ కెంతయైనను తోడ్పడగలరు. రాటమనినచులకనజేసిన పలువురు దానియవయోగము నిపుడు అంగీకరింపవలసి వచ్చుచున్నది.

స్థానికవార్తలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కంఠాధ్యక్షుని చిర నానూ, ఆనందభవనము, సోమవారము, బొంబాయి అని వ్రాయవలెను.

శాసనసభ రాజీనామా:— తేము ఆర్థరు రిచ్చర్డ్స్ గారి మద్రాసు శాసనసభ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా వ్రాసంగిరి.

హరికథా కాలక్షేపము:— పొన్నప్పన్ సంత పార్కుటవునులో ప్రతిదినమును జరుగు శ్రీ మద్రామాయణ కాలక్షేపమునందు సీతాకల్యాణ కథా కాలక్షేపము. కేవల దినము (జూలై నెల 14 వ తేది శుక్రవారము) రాత్రి 9.30 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ శృంగస్వామి కాన్తులవారిచే జరుపబడును.

పోస్టు ప్రకటనము:— పోస్టులెయరుకు పోవు రిజిస్టరుకాని ఉత్తరములు మద్రాసు జైలు పోస్టాఫీసులో జూలై 16 వ తేదీ ఉదయం 7 గంటలవరకును, రిజిస్టరులు పార్సెల్స్ 15 వ తేదీ కనివారంసాయంత్రం 8 గంటలవరకును తీసికొనబడును. సబ్ ఆఫీసులలో యెంతవరకు తీసికొనబడునో అక్కడనే విచారింప వచ్చును.

హరికథా కాలక్షేపము:— మద్రాసు భగవత్ కథా ప్రసంగసభ యజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ నుండేశ భాగవతార్ గారు (మామవరం) వివాహ కార్యణమును 16 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4.30 గంటలకు హిందమండలం మైక్సూలులో హరికథ జరుపుదురు.

ప్రభుత్వస్వాధీనము:— మద్రాసులో అజిత్ హిందీ మద్రాసుకాలయందు ముద్రింపబడిన 'గుల్ దస్తాయారాజకర్' అను ఉరుకు కరపత్రమును అందుకు సంబంధించిన కాగితములను ప్రభుత్వస్వాధీనము జేసికొనబడెను. "వాక్ గార్డ్ ఆఫ్ యిండియా" అను ఇంగ్లీషువార్తా పత్రిక కాపీలన్నియు ప్రభుత్వస్వాధీనము జేయవలెను.

నిమ్న జాత్యుద్ధరణ సంఘము:— ఈ సంఘ సందర్శము 14 వ తేదీ శుక్రవారం సాయంత్రం 7 గంటలకు చింతా ప్రతిష్టలోని గోతి మహాదేవ చెట్టి రాజితాళాల కార్పొరేషను పాఠశాలభవనములో ఆర్. ఎస్. శేఖర్ గారు "సహకారము" ను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. స్వామి బ్రహ్మసంయలవారు వ్యాసారాధి యొక్క స్మేరి రోడ్డులోని రాయదాసు హాలులో "స్వయంసహాయము" ను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

ఒక విద్యార్థి ఆత్మహత్య చేసుకొనుట:— పి. ఎస్. రావు ఐ. సి. ఎస్ గారి సోదరుడును గోదావరి మండలమునందలిరాజమహేంద్రవర వాస్తవ్యుడగు పెండ్యాల రామరావుగారు చెన్నైకి వైద్యకళాశాలలో చదువుచు తిరువల్లిక్కేణిలోని విక్టోరియా హాస్టలులో నివసించుచుండిరి. ఇతడు ప రీ టి యండు తప్పి పోయెను. ఆ విచారముచే ప్రాణత్యాగ సంకల్పము కలిగి చెన్నై పురినుండి 10 మైళ్లదూరముననున్న ఎన్నూరుకేగి అచట విషపానముచేసి చనిపోయెను. ఆతని శవ మచట కనబడెను. శవము ప్రక్క నొక గిన్నెయుండెను. ఈ యువకుని ఆత్మహత్య కెంతయు చింతించు వి. సి. ఎస్. రావుగారికిని యితర బంధువర్తమునకును మా సాహభౌతి నందించుచున్నాము.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము

ఈసంఘసభ యూనెల 17 వ తేదీన 12 గంటలకు దేశవాద స్వరాజ్య ఆఫీసులో జరుగును గాన సభ్యులు తెల్లరు రాసాధితులు. — ఆధ్యక్షుడు.

సర్ చిమకూలార్ సెతల్వాడుగారు మంగళవారము వాడు రాజప్రతినిధిగారి బసకేగి అచట విందుగడిచి రి రాజప్రతినిధిగారితో ముచ్చటించిరి.

విదేశ వార్తలు

సమీక్షాచ్య సమస్య

ప్రాథమిక సమావేశము.

లండను, జూలై 10:—సమీక్షాప్రాచ్యమున శాంతిసాప సభగాను బ్రిటును, ఫ్రాంసు, టర్కీ, గ్రీసులను సంధి ప్రాథమిక వరతులను కుదుర్చుకొనుటకు గాను సమావేశపరచుటకు బ్రిటి షువా రంగీకరించిరి. ఈ రు ఘ్నలు కాలవారణ మొన ర్చుకుంత జేయుటకుగాను పారిసు నూచనలందు మార్పు గలిగింప కుండు వరతులపై బ్రిటిషువా రందల కంగీకరించిరి. సమావేశ ముజరుగు ప్రకేత మింకను నిర్ణయింపబడలేదు. ఈ సమావేశము నందు ఇటలీవారుగూడ పాల్గొనెదరు.

పాలస్తీను మాండేటు

చర్చలుగారి ప్రసంగము

లండను, జూలై 11:—కాసునాసభయందు ప్రత్యక్షతర ముల సందర్భమున చర్చలుగారు ఇట్లు చెలిపిరి:—ఈరాకు ప్రభుత్వమువారితో గావించుకొన నుద్దేశింపబడిన యొడం బడిక ఇంతవరకును గావించుకొనబడలేదు. రాయబారములు ముగియవచ్చుచున్నవి. త్వరలోనే ఈ విష యమై పూర్వముగ వివరముల చెబుటకులని దలచుచుంటిని. ఈ యొడంబడికపై సంకేతము లానగ్నబడిన వెంటనే యొడంబడిక సభవారికి చెబుటకును, వారము పదిదినములలో నిదిజరుగును. ఇందేదియు నూతనమైనదిలేదు. కానిచ్చిచ్చిన్న విషయములలో మాత్రము వానారాష్ట్రసమితివారి తీర్మానమునకు భంగముగ లేనంతవరకు అరబ్బీయుల యాశయములను సెరవేర్చుటకు ప్రభు త్వమువారు యత్నించుచుండిరి. సకాలములోనే వానారాష్ట్ర సమితివారికా యొడంబడిక పంపబడును. ఒడంబడిక యంగీకరింప బడకపూర్వము ఈరాకు కాసునసభవారికి దానిని నివేదించవలెను.

మాండేటరీవలన వచ్చు సరుపాదముల నన్నిటిని ఈ ఒడంబడిక గూడ గలుగ జేయుచుండెను గాన వానారాష్ట్ర సమితివాన ఈయొడంబడిక కభ్యంతరములు జనించునని యెంచు టలేదు.

అరబ్బీయుల గోరికటల మాండేటును సంపూర్ణముగ దొల గించినయెడలబ్రిటిషు పారుభారము చాలవరకు తగ్గుననుమాచున కుచర్చిలుగారు ప్రత్యక్షతరమిచ్చుచు “మాండేటు” అనుపదమునకు సరితుగునర్థమును తెలిసికొనక అరబ్బీయుల అపదము ను ద్వేషించుచుండిరి నుడివిరి. మాండేటుఅనగా నితరులు తమ పై యధికారమును చెలాయించుటకు వచ్చిదమ్మును దాస్యమున ముంచెదనను పారబాటప్రాయముచే భయపడుచుండిరి. అదేత యుజుతు నిర్ణయింపబడిన బాధ్యతలను సరిగ నిర్వహించుటయే మాండేటుయొక్క యుద్దేశము. ఈ రాకునుండి ప్రతి పురతూణను తొలగించెద నని దెవరించిన యెడల అరాజకము ను, గందరగోళమును, భీష్మమును అప్పుట వానహించి గొ ప్పవిమదములు సంభవించు నని వారు నుడివిరి

అరబ్బీయులయస్కృతి

లండను, జూలై 10:—కొంగొలమునుండి “మైన్సు” పత్రికా విలేజునడిమిల మొత్తయందెను. బాల్కన్ గారి ప్రకటన యందు పాలస్తీనును గూడ మాండేటునందు జేర్చినందులకు అర బ్బీకాంగ్రెసువారు ప్రపంచమునంతటను తమయసమ్మతిని చెబు పుచు తీర్మానములు గావించిరి. 13-వ తేదీన అసమ్మతి సూచక ముగ నొకసమ్మతము నేర్పబడినది. చర్చిలుగారిటిరల ప్రకట నయందు చెలిపిన రాజకీయవిధానముపై ససంతృప్తి యధికమగు చున్నది.

మిత్రమండలి మధ్యన త్రిత్వము

లండను, జూలై 11:—మిత్రమండలి గ్రీకు తుక్కు ప్రతినిధులను కలిసికొని ఇరుపక్షములవారికి మధ్యవర్తులుగ నుండి సమాధానము కుదుర్చులెనను పరానుమాచనకు బ్రిటిషు వానంగీకరించినట్లును, ఇరుపక్షములకును యొడంబడిక వరతు లను కాము నిర్ణయించు నూచనను బ్రిటిషువారు వదలకొని నట్లును చెలియవచ్చుచున్నది.

ఇంగ్లండునందలి రాములుకాలేజి ఆఫ్ ఫిజిషియన్సును ఈ క్రింది భారతీయ విద్యార్థులు బ్రష్టులెరి: ఇ. ఆరుణ్. బి. జేత రాము, బి. విక్టర్ రాజు (వీరందరుసిహాను) టి. జోసెఫు (మద రాసు), బి. సింగు, హెచ్. చంద్ర శీరిద్దరు కింగ్సు కాలేజినుండి వచ్చురు.

కాస్త్రిగారి వర్ధుటనము

విల్లింగ్డును, జూలై 10:—కాస్త్రిగారిని దర్శించివర్ధుం పగా న్యూజిలాండును దాను గోరవలసిన దేదియు లేదని చెలి పెను. న్యూజిలాండునందు రెండువందల భారతీయులు మూతమే గలరు. వారికిదిరకకే ఎన్నికలహక్కు లొసగబడెను. వినకు ఇంకను కొన్ని స్వల్పవిషయములు గలవనియు వానినిగూర్చి ప్రభుత్వమువారితో సులభతించి పరిష్కరించుకొనదగు ననియు కాస్త్రిగారు పలికిరి. అందుచే న్యూజిలాండును తాము గ్రహించి భారతదేశమును న్యూజిలాండునకు గ్రావ్యామొనర్చుటయే తమ పనియని వారు చెలిపిరి.

విల్లింగ్డును స్వ్యాకరము

విల్లింగ్డును, జూలై 11:—కాస్త్రిగారిచ్చటకు తేరినపు డత్యుత్సాహ పూర్వకము గు స్వ్యాకర మొనగబడెను. మే యరు గా త ప న్య సిం పు చు కా స్త్రి గారు సామ్రాజ్యశిమాని యనియు ప్రపంచవ్యవహారములను గ్రహింప దత్తుడనియు ప్రకటించిరి. కాస్త్రిగారు ప్రత్యక్షతర మిచ్చుచు తన కొసంబడిన యద్భుతముగు స్వ్యాకరమునకు అనంత మంది మనియు తానెట్టి స్వ్యాకరముల కలవాటు పడితినియు నుడి పెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు భాగస్వామిగ నుండుట భారతదేశభాగ్యము. ప్రపంచమునందంతను, శాస్త్రము నిష్పత్తు పారిమలను స్థాపించుటకు యత్నించుచున్న బ్రిటిషు సామ్రాజ్య మువారు తమ సామ్రాజ్య పౌరులవిషయ మాలోచించ వలెనని వారు నుడిపిరి.

తమవార పార్లమెంటు సభ్యులు కాస్త్రిగారికి విందొ నర్పిరి. ప్రధానమంత్రి మాస్మీగారు ప్రసంగించుచు నింతవరకును సామ్రాజ్యసమావేశమునందు కాస్త్రిగారికంటె ధీకాలు లేవ్వ రును పాల్గొనియుండలేదని నుడిపిరి. కాస్త్రిగారు ప్రత్యక్షతర మిచ్చుచు భారతదేశము సుతూర్ణ అధినేతస్థానము నొందుటకుగావించు ప్రయత్నములందు, ఇతరులతో బాటు మాస్మీగారి సానుభూతిగూడ బడయునని నుడిపిరి. సామ్రాజ్య మునందన్ని భాగములు సన్మోన్యములుగ దగ్గరకు వచ్చినప్పుడే సామ్రాజ్యబలము సుస్థిరమగునను భావము, సంగ్రామ పూర్వ కాలమునందుకన్న నిష్ప డధికముగ సధినేతములందు వ్యా పింపెనని కాస్త్రిగారు చెలిపిరి.

సామ్రాజ్య సంపద

ఆభివృద్ధి పరుచుట ఆవశ్యకము

లండను, జూలై 11:—సామ్రాజ్య సంపదల సభిర్భిది పరుచుట యొక్క యావశ్యకతను గూర్చి మైన్సు పత్రిక ఇట్లు వాయుచున్నది:

సామ్రాజ్యసంపద సభిర్భిది పటములకై చురదృష్టిని కేం ద్రీకరింపవలెను. ఇతరదేశములందు బ్రిటిషువ్యాపార మభివృద్ధి యగుచున్నది. యూరపుసంధ్యుబ్రిటిషువ్యాపారము క్షీణించుటచే ఈసప్తము వ్యాపదేశములందు పూ రిజేయవలెను. విదేశవాణిజ్య ము సభివృద్ధిపటములకు సంగ్రామ పూర్వకాలమున ప్రయత్నిం చున భుజ్యాన్ని లెచుకు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వజిగ్గువై దృష్టిక టరల్పకపోతేమే యని విచారించు చుండిరి. ఇతరదేశము లందున్న అధినేతములనుండియే బ్రిటునకును ముడిపదార్థములును ఆహారపదార్థములును రావలసియున్నది. అంగ్లేయు జీవితవిలువ తగ్గుకుండజేయవలె నన్న వీరతో సమాకారముతో మెలగవలెను. లండను వాణిజ్యసంఘమువారు ఎంతైన సెటిలెంటు చట్టమును ఆమోదించుచు సామ్రాజ్యసంపదల సభిర్భిదిపటములకు యత్నింప వలెననినూచించిరి. ఇంకలకుగాను సామ్రాజ్యసమావేశము నేర్పా టుజేయవలె ననియు అందు వాణిజ్య పారి శామిక సంఘములకు ప్రోత్సాహ మివ్వవలె ననియు దేశపిరి.

సామ్రాజ్యసమావేశనివేదికము

లండను, జూలై 10:—1917, 1918 సం.ల సామ్రాజ్య సమావేశములందు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య సంపదల గురించి చెబుటకులని నివేదికలను ప్రకటింపవలసి నదను ప్రత్యక్ష గాయదుబార్తి గారు కాసునసభయందు ప్రత్యక్షతర మొనగుచు నిట్లు నుడిపెను. ఆ సమావేశములందు జరిగిన రహస్య చర్చలనుండి విడదీసి ఈవృత్తాంతములు వేరుగా ప్రకటింప బడజాలవు.

ఇవరకు జరిగిన సామ్రాజ్యసమావేశములను గురించి ఇట్టి వివరములు చెబుటబడలేదా యని ప్రశ్నింపగా నిట్లు ప్రత్యక్షతర మిచ్చెను.

సామ్రాజ్య రాజకీయవిధానమును గురించి సామ్రాజ్య సమావేశచర్చలు ప్రభుత్వయంత్రవర్గ చర్చలయాపమును కాలపు చున్నది. అందుచే వాచర్యలు సంపూర్ణముగ ప్రకటింపకుండ కొంతభాగమును మాత్రమే ప్రకటించుటకు వీలులేదు. అధినేత ములును, మాతృదేశమును పరస్పరము మనసు విప్పి సంగ్రహించు టయే సామ్రాజ్యసమావేశోద్దేశము. ఆచర్యలను ప్రకటించిన యెడల నియమదేశమునకే భంగము గలుగును. ముఖ్యాంశములు ప్రకటించుట కెట్టి యభ్యంతరములు గలవో నాకు గానించుట లేదు.

హేగు సమావేశము

అసంతృప్తికరనూచనలు

హేగు, జూలై 9:—తవారము హేగు సమావేశము. అసంతృప్తికరముగనే యుండెను. రష్యాలో విదేశీయుల సా త్తులను తిరిగి ఇచ్చెననుని చెబుపును రష్యానుపత్తినిధులు గావించిన నూచనలను వారాంత్యమున సమావేశమువారు చర్చించిరి. కాని అవి అసంతృప్తికరముగ నుండెను. మొత్తము ఆస్తులలో తిరిగి ఇచ్చువానసంఖ్య పదియవంతులైననులేవు.

విదేశీయుల ఆస్తులలో 90 వంతులు తిరిగి ఇచ్చివేయ బడునని క్రాసినుగారు గావించిన ప్రసంగమును గురించి విచా రింపగాయుజుము నోనగుటను గురించి సోవియట్టులతో ముందు ఒడంబడిక గావించుకొనిన తరువాత, రష్యాయందు ఆస్తులుగల ఆయా యజమానులు తమ ఆస్తులను గురించి సోవియట్టు ప్రభు త్వమువారితో ప్రత్యేకముగ సులభపరిచినతరువాత నవి తిరిగి ఇచ్చివేయబడునని క్రాసినుగారు చెలిపినట్లు చెలియుచున్నది. ఈ నియమము విదేశీయప్రతినిధులకు దుచించుట లేదు. ఇందువలన యజమానులు, సోవియట్టుల దయాభర్మ భిక్షమునకు పాలు గావలసి వచ్చునని వారెంచుచున్నారు.

రష్యాయందు వ్యవసాయభివృద్ధిగోరకుగాను ఇవివరకే చాలవిదేశీయ కంపెనీలకు ప్రత్యేకహక్కు లొసగబడెనని ఋణముల యుపసంఘమునందు లిక్విడాపుగారివలన చెలియ వచ్చెను. ఒకకంపెనీవారికి 100000 పౌండ్లయల ప్రదేశము సగబడెను. 40 లక్షల పౌండ్లయల ప్రదేశము నిట్లు ఒసగు టకు సోవియట్టు లు ద్వేషించిరి. రషా దారుల నభి వృద్ధి నొనగ్గుటను గూర్చి ప్రసంగించు నందులకు భ న ము సమకూర్చుటకు దమప్రభుత్వమువారు తప్పుకులై యుండిరిని లిక్విడాపుగారు చెలిపిరి. 15000 వర్షుల పాడుగున రైలు మార్గమును నిర్మించుటకు రష్యానులు దలపెట్టిరి. (వర్షులనగా మా మారు 2/3 మైలునకు-సమానము)

జర్మను ఆర్థికస్థితి

లండను, జూలై 11:—జర్మను ఆర్థికస్థితిగురించి “మైన్సు” పత్రికప్రధానవ్యాసమున నిట్లు వ్యాఖ్యాన మొనర్చు చున్నది:—జర్మనీయందు నిజమగు పలుకుబడియు బలమును పారిశ్రామికల చేతులలో నున్నది. జర్మనీ ఆర్థికసంపద యంత యు వాణిజ్యులలో నున్నది. వీరు తమభవమున విదేశము లందు పరిశ్రమలకు వెచ్చించుచు జర్మనీ ఆర్థికసంపదపై మిత్ర మండలి యాజమాన్యమును దప్పించుకొనుచున్నారు. జర్మనీ దివాలాతీయునని దెవరించినను, జర్మను సామ్రాజ్యప్రజల వీడ త న ము ను క ప్త ము ల ను గ న ఎ ర చి యు నప్త పరివార బాధ్యతలనుండి తప్పించుకొన యత్నించు చుండిరి. ఇటీవల పరిస్థితులు మిత్రమండలి కనుబ్రాముటకై యు ద్దేశింపబడెను. దీనిని గాంచి మిత్రమండలి తొందరపడి భిక్షింపక మెల్లగా జాగ్రత్తతో జర్మనీ ఆర్థిక పరిస్థితులను విచారింపవలె ను. సంగ్రామ సేరము జర్మనీనుండి తప్పించి మిత్రమండలితలపై మోపుటకు గా నిటీవల ఇంగ్లండు ప్రాంసుదేశములం దొకయు వ్యయము బయలుదేరదీయబడెను. ఇట్టిప్రయత్నములు నిరసింప బడకపూర్వము సప్తపరివారములను గురించి చర్చించుట మ రిం తి చి క్కు ల కు మా త్ర మే కారణమగును. జర్మనీ ఆర్థిక సంపత్తిని సంపూర్ణముగ పరిశోధించివా రీయకుల సీస మొత్తమును నిర్ణయించి అనియతములు సంపూర్ణముగ వా చుచులో నుంచుటకు గట్టి ప్రయత్నము లొనగ్గుబడెను. వానిని భంగపరుచుట నెత్తుములను సాగనియరాదు. ిథిల మొనర్చ వీలులేని వ్యాయస్కాతము ననుసరించి ఈ సభస్య పరిష్కరింప బడవలెను.

మార్కువెల

లండను, జూలై 11:—మార్కువెల ఈ దినమున కొం చెము హెచ్చెను. కేనివారమువారు సవరనునకు 2450 మార్కు లును ఈ దినమున 2276 ను ఇచ్చుచుండిరి.

నవ్వుపరివారములు

నవ్వుపరివార సంఘమువారివద్ద నిజవయించుబడిన నిధి యొక్క-కడికుండి 180 లక్షల మార్కులను జర్మనీ రాజోపు శుక్రవారమునా డీయవలసియున్న 300 లక్షల మార్కుల నవ్వు పరివారమొత్తములో చెల్లుజెట్టుటకు సంఘమువారు రంగీకరించిరి.

కొయిలివను ప్రభుత్వము

బర్లిను, జూలై 11:—సోవియట్టులలో నిధిక సంఖ్యాకు లు జ ర్మ ను ప్ర బా స్వా మ్య ప్ర భు త్వ ము వారి విధానమునును బలపరుచుచు తీర్మానించిరి. జర్మను ప్రభావతమువారిని కొయిలివను ప్రభుత్వమునందు జేర్చుకొనరా దని ప్రబా పక్షమువారితో మైత్రిని గావించుకొన్న ప్రభుత్వ పక్షముతో సోవలు డెమోక్రాటికు పక్షమువారు కలియజూచి ననియుగూడ తీర్మానించిరి.

విగ్గండు పరిస్థితులు

నిర్బంధితులగు విప్లవకారులు తప్పించుకొనిపోవుట కొండపోరాటము

లండను, జూలై 11:—విగ్గండు ప్రధానకార్యాలయమున బిల్లు ప్రకటించుచుండిరి. దక్షిణసంధ్య జరిగిన పోరాటములందు 19 గురు సైనికులు హతులై 111 మందికి గాయములు తగిలెను. 65 పౌరులు హతులై రెనియు 261 పౌరులకు గాయములు తగిలెననియు యంచనా చేయబడినది.

శక్తివల్ల పీడియందు విప్లవకారుల ప్రధానకార్యాలయము లొంగిపోయిన పుట్టి నుండి యుద్ధ వీరు నందు కాంతముగ న యుండినను, చచ్చుటచేత సమీపప్రదేశములందు మాత్రము పొంచియుండి తుపాకులను పేల్చుచుండిరి. కాని గతరాత్రి కాంతికి భంగము గలిగెను. పైఫేస్కుగ్రీనువద్దను, స్టిలోర్నుకోడ్డువద్దను, రెండుప్రదేశములందు సైనికశక్తులు జనుచుండగా విప్లవకారులు పొంచియుండి యెదిరించిరి. విప్లవకారులు పార్లమెంటువరకు పోయిరి. ఇతరభాగములందు గ్రామములలో పోరాటము కానురానుతీవ్రమగు కొండ పోరాటముగ మారుచున్నది. విప్లవకారులు తమకౌశల్యపు తెరువుకౌశల్యమే తమస్థానములను వదిలిపెట్టి పురుషార్థమున భవనములను తగులబెట్టుచుండిరి. బండిలుగా పట్టుకొనబడిన ప్రజాస్వామ్యవిప్లవకారులపట్ల తిని జూడగా వారు నిస్సహాయులయి యున్నట్లును, ఆయుధభరితములు తక్కువుగ నున్నట్లును తెలియుచున్నది.

నిర్బంధితులు తప్పించుకొని పోవుట

దెయిలుకోరాను సభ్యులు ఇటీవల దక్షిణః పరమునందు పార్లమెంటువరకు అగు బార్లను, మాట్లెన్ గో ఆను విప్లవకారులు అరెస్టుజేయబడి నిర్బంధమున నుంచబడిరి. వీరియొక్కను మరికొంతమంది నిర్బంధితు విప్లవ కారులను పోర్టువెలో దెయిలు నుండి తప్పించుకొని పోయిరి.

పైవా కలహములు

సన్ యెట్ సేనుగారి పరాయణము

హంకాంగు, జూలై 11:—గతమాసమున దక్షిణః పాస్వా మ్యధ్యక్షుడు డ గు డాక్టరు సన్ యెట్ సేనుగారిపై నెదురుదిరిగి కాంటనెనర్లను వ్యక్తమించిన వెన్చి యంగుగారి నైర్యములు భంపోకొటలను ఆక్రమించెను. సన్ యెట్ సేనుగారు ఒకక్రూరమునైన నెక్కి మంగాయకి పోయినట్లు తెలియుచున్నది.

జాగ్గూల్ పాపాను వదలవలెను

ఆంగ్లప్రముఖుల మహాజరు

లండను, జూలై 11:—ఆర్యుల హిందూవులు, డాక్టరు క్లిఫర్డు, ప్రిన్సు ఫ్రాంకు హార్టీస్, రైల్వారు హమెదలగు ప్రముఖుల సంతకములతో కొక మహా జరు ఈజిప్టు పార్లమెంటు సభ్యులవారిచే లాయకు జార్జిగారి కంపడినను. సెచరిటీనుగత ప్రవాస మంపబడిన జగ్గులు పాపా మొదలగు ఈజిప్టు రాజకీయ నిర్బంధితులను విడిచిపెట్టవలెనని అందు కోరిరి.

సివిలు సర్వీసు యుద్వోగులు

లండను, జూలై 11:—కామస్సు సభ్యులగు సేనుగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు వింటర్లను ప్రభువిట్టు తెలిపెను—నియమితకాలము సంతృప్తిముగ నేరయెనర్విన భారత సివిలుయన్ డ్రోగికి సంకల్పమునకు తెయ్యిసవరముల విరామవేతన మొసగ బడును. నియమిత కాలమును సంతృప్తిముగ నేరయెనర్విన వారి వేతనములను గురించి, సంస్కరణలక్రింద నసంతృప్తిపై విరమించుకొనువారి కొసగ బడు విశామవేతన ముచనలం దేయించు లేదు.

ట్రాన్సుఇండస్ పబ్లికేషన్లపరగజాను రాష్ట్రీయుగ తేజు విషయమున తెట్టి నిర్ధారణయు గావింప బడలేదు.

పాయింకేరు లండనునకు వచ్చుట

లండను, జూలై 11:—సమీప ప్రాచ్యసమస్యనుగురించి చర్చించుటకు సమావేశమగుమిత్రమండలిసభ్యులందుసాల్వానుటకు గాను పాయింకేరుగ రీమాసాంత్యమున లండనునకు రావలసి యున్నది. జర్మను మార్కుధర తగ్గిపోవుటచే యూరపునందు సంభవించు చిక్కులను ఆపాయములను నష్ట పరిహరణులను గురించి చర్చించుటకుగాను ఆంతకుముందే రాకలెనని లాయకు జార్జిగారు పాయింకేరుగారిని కోరిరి.

వాసింగ్టను యుద్దంబడికల తిల్లుకామస్సు సభ్యులందు మూడవతూరి ఆంగ్లకేరింప బడినది.

ఇటలీవరాసు ప్రధానామాత్యులు

టాంజియరు, సమీపప్రాచ్యసమస్యలు

పారిసు, జూలై 10:—లండనునందు లాయకు జార్జి గారితో సంగతించిన తరువాత మంజరుగాదు పారిసునందు పాయింకేరు గారితోగలసి సంగతించిరి. టాంజియరు, సమీప ప్రాచ్యసమస్యలను గురించి వీరు సంగతించిని యాధివార్త తెలియ వచ్చుచున్నది. ఎట్టిపరిస్థితియందు కదురలేదు. టాంజి యరునుగురించి చర్చించుటకు సమావేశము గావోపు పరాసాంగ్ల న్యాయులుప్రభుత్వముల సభ్యులందు ఇటలీగూడ స్థానము నొసగ వలెనని మంజరుగాదు కోరిరి. సంగ్రామ పూర్వాయుద్దంబడిక లందు ఇటలీవారు మొరాకో వ్యవహారములందు జ్యోక్తియు గలుగ జేసికొనకుండనంద నంగీకరించుటచే నీ సమావేశమునందు ఇటలీకి స్థాన మొసగజాలవని పాయింకేరుగారు తెలిపిరి.

సమీప ప్రాచ్యసమస్యయందు ఆంగ్లపరాసు ఇటాలి యనులకు సమాధానము కుదిరెనని తెలియుచున్నది. టాంజిగ్రీకు వివాదములను విచారించుటకు బ్రిటిషు ఇటలీ పరాసు ప్రభుత్వములవారు కొలెడికాలముగానే సమావేశము గానై యున్నారు. దీనికట్టి ప్రాధమికనిశుచుములును లేవు.

ప్రధానమంత్రియొక్క చిక్కులు.

జార్జియగారి జెడరింపు.

లండను, జూలై 11:—కొయలిషను పక్షమును ప్రస్తుతము చాల విషమస్థితి లెదుర్కొనెను. అందుచే నునిసితువు రాజకీయ క్లిష్టస్థితి లుగ జేయుచున్నది.

బోల్షను నుండి పంపబడిన వస్తువులతో రియరుగాబడి జర్మనీ నుండి దిగుమతి కాగు చేయుకొల్ల (గ్లోత్) పై దిగుమతి పన్నును విధించుట కసమ్మతి తెలుపుచు లంకషేరువారు పంపిన ప్రతినిధివర్గమునకు తలపని దలంపుగ డెప్సీ ప్రభువు అధ్యక్షుడు గుగ బయలుదేరుటచే ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చెను. ఈవిషయమున వ్రాతములముగ విజ్ఞాపన నంపుకొనిన విచారించెదనని ప్రధాన మంత్రి పలికెను. కాలయాపన కిదియొక యెత్తు. పరిశ్రమల చట్టమును కాపాడుటకొయలిషను పక్షములందొకముఖ్యవిషయము.

కేసవిధానము ననుసరించి నడుచుటయందు దక్షిణంకరములు గల్పించబడిక యెడల తనపదవికి రాజీనామానిర్దునని బార్లీస్సు గుగారుజెడరించుచుండిరి. ఇందువలన కొయలిషను చీలిపోవును. అందులో బోనరు లా మొదలగు కన్వెన్షనీపులు గూడ పాల్గొనవచ్చును. లంకషేరువారి మైత్రిని దూరస్థ మొనర్చుకొనకుండ బార్లీస్సు మొదలగు కన్వెన్షనీపు లను సుక్ష్మప్రేమచుటకు ప్రధానమంత్రి మార్గముల నన్వేషించుచుండెను. వీరుదముల గందరగోళము - కేసదా తరువుల ఎగుమతిపై యాంతు, మొదలగు నవన్నియును ప్రధానమంత్రిని ఊపిరి ద్రిష్టకొనకుండ తొందర పెట్టుచున్నది.

పార్లమెంటు సంస్కరణ

పార్లమెంటుసభను సంస్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారు ముచనల గావించిరి. దీని ననుసరించి ప్రభులసభయందు 360 సభ్యులుండుదు. వీరు నాల్గవరకులు, (1) రాజ, మతసంబంధముల వీరు కాశ్యతముగ నుండురు, (2) నలువలనుండి యెన్నుకొనబడిన వారు, (3) వంశ పారంపర్యముగా వచ్చు ప్రభువులు, (4) పార్లమెంటునిచే నెన్నుకొనబడినవారు. చివర మూడువరకుల వారికిని సభ్యత్వకాలము నియమింపబడును. అధికవిల్లులందు ప్రభులసభకు వోటింగు అధికారముండదు. కాని అధిక విల్లులందు పంచాయతీజెప్స నధికారము కామస్సు పార్లమెంటు అధ్యక్షుని చేతులనుండి దప్పించి ఇరుసభల సంయుక్తసంఘ యధిపతున నుంచబడును. ఒక్క పార్లమెంటు వారి కాలమునే కానసములను గావించి ప్రభులసభ వారి యనుమతి బడయకుండగనే వారి నా సభవారే యవలంబా పెట్టు నధికారము ప్రభులసభా సంస్కరణ చట్టమునకు వర్తింపదు.

టిబెట్టునకు ఆంగ్లబౌద్ధ మతసంఘము

టిబెట్టునకు జనుచున్న ఆంగ్ల బౌద్ధ మతసంఘము శుక్ర వారమునాడు బయలు దేరును. కెప్టెను ఎల్లాముగారు అందు ముఖ్యులు. సంఘము వారునుండు దార్జిలింగునకు జెడెరు. తరువాత భారతప్రభుత్వమువారి యనుమతిపై గయంతికు జెడెరు. తరువాత టిబెట్టు ప్రభుత్వము వారి యనుమతి నందిన లాసాకు జెడెరు.

కర్ణాటప్రభువు ఆకోగ్యాధ్యమ ప్రాంసుకు జనును. ఈ సూసాంత్యమున తన యద్యోగమున తిరిగి జేరెదరు.

ఇంగ్లండునుండి గత ఏప్రలుమాసము జపానునకు వచ్చిన బ్రిటిషు శాకా విహారము యెక్కునుకయందు భగ్నుమయ్యెను.

ఆస్ట్రేలియా శ్వేతఖండము

యం. కె. రెడ్డిగారి ఆశ్చర్యము

సిడ్నీలో జరుగనున్న సామ్రాజ్య కానసభలో యాక్రింది తీర్మాన ముపాదించుటకు యం. కన్వెన్షనీరెడ్డిగారు నోటిసు పంపినారు:—రైటు హానరబులు వి. యస్. స్త్రీనివాస కాశ్రిగారు ఆస్ట్రేలియా లో సంఘా ర ము చేయుచు తెల్లఆస్ట్రేలియా పద్ధతిని ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రజలు కూడ ఆమోదించు చున్నారని నుడివిన విషయమును యీసభ వారు ఖండించుచున్నారు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము నందు స్వ్వర పాలనముగల అధినేతముల వారు భారతీయులను ఎట్లు చూచుచున్నారో ఆట్లేవారిని భరతఖండ వాసులు కూడ చూడవలెను. అను నిధాంతమును నిష్కర్షగ అవలం జరుపవలయు నని యీ సభవారు గవర్నరు జనరలు గారికిని వారిసంఘము వారికిని నూచించుచున్నారు.

యావద్భారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము

ఆగస్టునెల 17 వ తేదీ కృష్ణాప్రమి పండుగ కాపున ఆగస్టు నెల 16 వ తేదీన సమావేశము కానున్న ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసమావేశమును ఆపివైచి 5 వినములు అనంతరము సభ సమావేశమగుట యుక్తమని జబులూరు వాస్తవ్యులగు శ్రీమాన్ బాబు గోవిందబానుగారు కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు సలహా ఇచ్చిరి. కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానమునకు కృతి చేకముగ సభ సమావేశమగు తేదీలను మార్పుటకు వీలులేదని కాంగ్రెసుసంఘము వారు అభిప్రాయపడిరి. ఈ సమాధానము సమం జనముగ లేదనియు, ఇట్టిముఖ్య సమయములందు కార్యసంఘము వారు తేదీలను మార్పుట యుక్తమని యు, కాపున అన్ని విషయములు బాగుగ ఆగవించి పండుగ గడచినపిమ్మట సభ సమావేశమగుటచే ముఖ్యమగు విషయములపై చర్చజరుగును. యీసభకు సభ్యులందరు వచ్చుటకు సౌకర్యముగనుండునని బాబు గోవిందబానుగారు కార్యదర్శులకు మరల బాబువ్రాసిరి.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటి

ఈ జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటి మిటింగు యీనెల 17 తేదీ సోమవారము 2 గంటలకు బెజవాడ స్వరాజ్య ఆఫీసులో జరుగును గాన సభ్యు రైల్వారు రాప్రొద్దులు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారు, ఆల్ఫోల్లంఘన కమిటికి నిజేదించవలసిన ప్రశ్నలకు జవాబు యీనెల 18 తేదీకి వారి ఆఫీసుకు గుంటూరు చేరునట్లుగా కోరుచు యాదినము మనకు పంపిన ప్రశ్నలకు సమాధానము యియ్యవలయును. కాలము చాలనందున ప్రత్యేక ఆహ్వానములు పంపబడలేదు—అధ్యక్షుడు.

ప్రయాణికులకు రైలుఖర్చులు హెచ్చిపోవుచున్నవి. గడుపాయములేవు. త్రూప్యాప్టు ప్యాకంకెడబండి అత్యవసరము. రైల్లు చాలుటలేదు. మధురైల్వే స్టాటు ఫారం మీదనున్న ఫలహారములకు వసతి చాలదు. హింతువుల ఫలహారముల బండ్ల ఏర్పాటులు కృషిపరముగలేవు. విల్లిపురం, చెంగల్పట్టు ఫలహారపు గదులను గూర్చి తక్షణము శ్రద్ధపున్నుకొనవలెనని రామవాధయ్యగారు తంతి నిమ్రుచున్నారు.

ఆయిలు ఎంజినులు

రెండు కిక్ల హెచ్. పి. హారన్సి ఆయిలు ఎంజినులు (వాడినవి) అమ్మకమున కున్నవి. ఎంజినులు బాగా పనిజేయుచు మంచిస్థితియందున్నవి. 16 ఆడుగుల పాష్టింగు, రెండు పుల్లలు, పెద్ద నూనెతోట్టి, 2 క్ల అంగుళములు పంపు నహా విక్రయింపబడును. కావలసినవారు వెంటనే చూచుకొని భరను నిర్ణయించుకొన వచ్చును.

ఆంధ్ర పత్రిక

7, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

దంతచూరము

నెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

ఈ ధంతచూరముతో పండ్లతోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోట దుర్బంధములేక యుండును. అమృతాంజనము. డిపో, బొంబాయి. మదరాసు.

వంగరాష్ట్రీయ శాసనసభ

లో మరల వింత చర్య జరిగినది. అదేమిట అధికపత్రమును చర్చించు సమయమున ఇట్లు జేసిరి. అంతయు కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయమువారి కిచ్చు గ్రాంటులతోడనే జరిగిపోయినది. హైకోర్టు పేషరు లుక్ డిపోను నిలబెట్టుటకు గ్రాంటు కావలయునని చర్య ఆయినది. అలసత్వపు పోయిన మానము మార్చి 1 తేదీన విశాఖపట్నమున కిచ్చు గ్రాంటును ఇచ్చుటకు రాజ్యపత్రము గాని గోరి. కాన యీ విషయము అధికపత్రము లో మరల తేల్చబడినది. న్యాయవాది సభ్యులందఱును ప్రభుత్వమువారిని చెంపనూరి కిచ్చు మై యోడించుటకు ప్రయత్నింప తా మేడిపోయిరి. ప్రభుత్వమువారికి 7 ట్లు ఎక్కువవచ్చినవి.

చిటగాంగు శత్రు స్థానాధికారికి మోటారుపడక నిమిత్తము 12254 రూప్యముల నీయవలయునని మా॥ సర్ జాజ్ తేను గా రుపా నిందిరి. గత సంవత్సరము చిటగాంగులో జరిగిన హత్యలకు సంబంధమున యీచిట్ట ఎక్కువగా పాదజూపెను. పడకనాంగు పడకలకు సభ్యులు నిరాకరించిరి. నది లో మెయిల్ స్టేషనును లాగుచున్న మాల్తు ఆపివేసి హతలములో జేరిరి. అట్టిచుట్టలో స్త్రీ తొందరో గలరు. వీరందఱును చాల భయపడిరి. పోస్టు ఆఫీసు—శత్రు స్థానాధికారి—చేయున దెన్దియులేక ఒడ్డునండి పాప మా నిర్వాణ్యుల దురవస్థను జూచుచుండెను. ముత్తము గ్రాంటును ఇచ్చిరి. మంగ దేశపు హై కోర్టు ఎలక్టిక్ సర్క్యూలూడ 11550 రూప్యముల గ్రాంటు నిచ్చిరి. విద్యాశాఖకు 847813 రూప్యములు కావలయునని విద్యాశాఖా-మాన్యును గోరెను. ఇందులో ఒక భద్ర 250900 రూప్యములు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు గావలసియుండె ను. ఈ గ్రాంటును ఇవ్వరాదని కొందఱునిరి. తదనంతరముగ సమరణము జేసిరి. కొంతమంది చర్చ ఆయినపిదప సమరణము యు ఉపసంహరించుకొనబడినది. హైకోర్టు పేషరు లుక్ డిపోను నిల బెట్టుటకు 84000 రూప్యములు కావలయునని సర్ అబ్దుల్ రహిం గారు కోరిరి. చాలమంది యీ గ్రాంటును నిరాకరించెదమనిరి. తుదకు గ్రాంటు ఇవ్వబడినది.

సభ అంతిమో ఆపుతేయుచుండెను. మరల సమావేశ మగును.

సింధు రాష్ట్రము

పోలీసుశాఖ పరిపాలనా ఏవేదికము

1921 సంవత్సరపు పోలీసుశాఖ పరిపాలనా ఏవేదికము ను సింధురాష్ట్రపు కమిషనరు చాఖులజేయచున్నట్లు నడచిరి. పోలీసువారెవరును నీతి బాహ్యముగ ప్రవర్తించక అంతరాత్మ పాక్షిక తరుధర్మములను నిరూపముగ నిర్వహించినందులకొంతయు వంద్యులు. ఇంతయు వానికి గౌరవప్రదము. కష్టతను పరిస్థితులు తమకిని ఎదుర్కొన్నను చరిత్రపక శాంతిత్వలై ఒడ్డుతో ఆత్మనిగ్రహముతో పనిజేసినందులకెంతయు అభినందనములు. పోలీసుశాఖలోను, తదితర ప్రభుత్వశాఖలకు పనిజేయుట తప్పని ప్రకటించిన పత్రములు నిమగ్నయోజనములైనవి. వినను ఉపన్యాసవేదికలయందును పత్రికా రూపకమునకు పోలీసువారిని ఖండ భూతులజేయుచు పనిచేయుచున్నందున అందఱు ఆందోళనలు ధ్వజమెత్తిరి. ఈ ఆందోళనములన ప్రజలలో కొంతవరకు అధికారి ధిక్కారము నిరసన మున్నగునవి మొలకలెత్తినవి. నేరములు గూడ ఎక్కువగా జరిగినవి ఎవరో కొందరు వ్యక్తులు, పోలీసు శాఖలోనున్న వారి తప్పు నడవడిని ఆధారముగాని పోలీసుదళము నంత మీద దురభిప్రాయము గల్గినటుల జేసిరి. ఈసారిను నేరములు ఎక్కువగా జరుగుటకు కారణము ఈ సంవత్సరము బయలుదేరిన రాజకీయోద్యమప్రచారమనియు అత్యధిక యధికార భయమును పోగొట్టిన దని కమిషనరు గారనిరి. ఈసారి ఫలితములు అంత తృప్తికరముగ లేవనిరి. దీనినిబట్టి వారినిని ఖండించుటకు పిలువదలెను. వారి సామర్థ్యము తగ్గినదని జెప్పటకుగూడ నిలులేదు. అపారముగ కష్టములు తమకిని ఆకరించిన కాలమున పోలీసువారు కష్టముగ వాని నన్నిటి నెదుర్కొని తమ ధర్మములను అంత తృప్తికరముగ నిర్వహించుటకు కష్టమాయెనని అంతోష్టపన్యాసమున తెలియజేసిరి.

బర్మా శాసనసభ 25 తేదీన సమావేశమగును. ఆగస్టు 5, 12 తేదీలనుగూడ జరుగును. గ్రామ స్వపరిపాలనా చట్టమున సవరణజేయుటకు ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టెదరు. జిల్లాసంఘమునకు కావలసినసభ్యులు తేనపుడు ప్రభుత్వము వారు సభ్యులను నియమించవలయుననిగూడ ఆ చట్టమున గలదు. కాలనియమిలేక సభలపాత్రజేయుటకంటె సభ్యులను పేర్కొని సభలను జరుపుటే యుత్తము. కొన్ని గ్రామములు తమమకు సభ్యులను ఎన్నుకొనకుండుట తటస్థించును. గ్రామ స్వేచ్ఛలను సభ్యులుగ పేర్కొన్న వారు తమపదవులను తదలుకొన నవసరము లేదు.

సాంకేతిక-వృత్తివిద్య

కలకత్తా, జూలై 11:—సాంకేతిక, వృత్తి విద్యలను యభివృద్ధి జేయుటకు వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు కొంతకాలమునుండి ఆలోచించుచున్నారు. దీనికై కొన్ని విధానములను తయారుజేసిరి. ఈ విధానములు పరిపక్వము గాంచునపుడు ప్రభుత్వమున దక్కా విద్యావిధానమున ప్రవేశపెట్టెదరు. పిదప అవి జయము గాంచుచో రాష్ట్రముయొక్క ఇతరభాగములకు ప్రవేశపెట్టబడును. యీ యాచార్యముతో 19 గురు సభ్యులతో ఒక సంఘము నేర్పబడిరి. దక్కా విశ్వవిద్యాలయపు వైస్ ఛాన్సలరు అధ్యక్షులు. ఈ విధానములన్నిటిని సవిస్తరముగ పరిశీలించవలయును. మాధ్యమిక విద్యావిధానమును మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష రాజించుకుండ జేయుటచే వృత్తివిద్య ఇంటివరకు ఆభిరుచిని కలిగించలేక పోయెనని తెలియజేసిరి. విశ్వవిద్యాలయపు చదువునకు దారిజూపని విధానము ఇట్లముతో జూచుట లేదనిరి. కాని ప్రజాభిప్రాయ మిక్కము కొంత మార్పుజేందుటచే సంస్కరణమునకు ఇప్పుడవసరమైనది. వై కమిటీవారు ఆలోచించు ఏర్పాటులు మాధ్యమిక పాఠశాలలు ఇంటర్మీడియేటు కళాశాలలు, డక్కా విశ్వవిద్యాలయముల నుపయోగబడుట కుద్దేశించబడినవి. దక్కాలో కేంద్ర కర్మాగారములను నెల కొలుపుటకు విధానమున ఏర్పాటు జేయబడినది. ఇది మాధ్యమిక పాఠశాలల నుపయోగపడవలయును. పాఠశాలను వదిలిన పిదప జీవనోపాధికి పనికి వచ్చు వృత్తులను నిల్వకు నేర్పవలయును ఇంటర్మీడియేటు కళాశాలలు విశ్వవిద్యాలయమునకు గూడ. వృత్తి విద్య విధానమును అనుసరింప జేయవలెను.

మరియొక దొంగతనము

కలకత్తా, జూలై 10:—నేటి యుడియమున బళ్లపట్నా దగ్గర 10 గంటలకు మోటారుబండిలో కొందరు దొంగలు వచ్చి సామును దోచుకొనిరి. నరికల్లంగ విషియాటిక్ వెల్డ్రోలియం లిమిటెడ్ కంపెనీవారు తమ ప్రధాన కార్యాలయమునకు, క్రైస్టియన్ మిషన్ పోయి సామును చెల్లించి రావలయునని బండ్లలోను వారిని 4555 రూప్యముల నగదుతోడను 1596 రూప్యముల చెక్కుతోడను బంపిరి. ఇతను శాఖాకార్యాలయమునుండి కొంతదూరము సాగకుండనే మంచినద్రవము లను భరించిన వంగియు దొకడు మోటారుబండిలో నుండి దిగి వచ్చి వెంటనే లాటికెట్టితో గొట్ట బల్లతో సామ్రకము కప్పి బడిపోయెను. బండిలోనుండి చెండునుగిసి దిగి సాము చెక్కునున్న సంచిని తక్షణమే గ్రహించి అతివేగముగ బండిని నడిపించుకొని పారిపోయిరి. పోలీసునిచారణ జరుగుచున్నది. ఇంతవరకెవరును పట్టువడలేదు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులు

బొంబాయి, జూలై 11:—దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నేటాలు నందున్న భారతీయులకు ఇంత వరకున్న హక్కులను తొలగించుటకు నేటాలు శాసనసభవారు జేయుచున్న శాసనముల నధిక్షేపించుచు వానివలన దక్షిణ ఆఫ్రికాలో చిర కాలమునుండి కాపురమున్న భారతీయులకు గొప్పనష్టము గల్గునని యాక్షేపించుచు బొంబాయి వెస్ట్ ఇండియా సేవసర్ లిబరల్ సంఘమువారిక తీర్మానము గావించిరి అట్టి శాసనములు దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల యాశయములకు భంగకరముగాన ఆ సంఘమువారి శాసనములను ఇండియా గవర్నరు మెంటువారు దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించకుండ జేయవలెనని గవర్నరు అధినివేశపు కార్యదర్శి గూడ ఈ శాసనము నంగీకరించ రాదనిగోరిరి. ఈ శాసనము నాపనివో బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము నందు అన్యోన్యసహకారము చెడిపోవును. వికవత్సమునకు గూడ భంగము వాటిల్లును.

కరాచీ, జూలై 10:—ఇండియా ఫిస్కల్ కమిషన్ లో 8 నెలలు పనిజేసి మాంచుగుగారు కరాచీకి తిరిగివచ్చిరి. ఫిస్కల్ కమిషన్ నివేదికము తృప్తికరముగ నున్నదాయని యడుగ నిశ్చయముగ నది తనకు తృప్తికరముగ నుండుటయే గాక భారతదేశమున కంతవరకు తృప్తికరముగ నుండుననిరి. నివేదికమును అందరును ఏకగ్రీవముగ నంగీకరించి సంతకములను జేసిరి. కొందరు సభ్యులు భిన్నాభిప్రాయములు గానున్నను అదనముగ కొన్ని సంగతులను సవరించుటకు తెలియజేయ నున్నారని వినుచున్నాననెను. ఇంగ్లాండులో తాను విక్రాంతిగ గడప నిలకున్న కాలమునంతను ఫిస్కల్ నివేదికమునకే వినియోగించుటకు వచ్చెననిరి. న్యాయత్వములు అనగా ఫిస్కల్ కమిషన్ వారి నివేదికము ఇండియాకు లాభకరముగ నున్న నాకాలము కమిషన్ పనితో గడిచిపోయినందులకు విచారించును. తప్పక ఈ నివేదికము ఇండియాకు లాభించుననే నానమ్మకము.

అలహాబాదు బొంబాయి నగరములను జూచినవచ్చుటజే డాక్టరు సుబ్రాగాంధి సిన్హానుండి బయలుదేరిరి. తిరుగ 24 తేదీని సిన్హా కేగదరు.

వాతావరణ స్థితి

1922-వ సంవత్సరం జూలై నెల 13-వ గురువారము.

Table with 6 columns: Location (కలకత్తా, ముంబయి, నగరములు), Wind Speed (గంటకు), Wind Direction (గంటకు), Humidity (గంటకు), Rainfall (గంటకు), and other weather-related data.

బొంబాయి, పశ్చిమ తీరములందు మబ్బు లధికముగలవు. మిగిలిన ప్రదేశములందు దొక మాదిరిగలవు. బొంబాయి, హైదరాబాదు, కర్ణాటకములందు ఆర్ద్రత పాధారణముగ నుండెను. సర్కారులు దక్కను, మైసూరులందు తగ్గెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు హెచ్చెను. సర్కారులు దక్కను హైదరాబాదులందు వేడిమియుందు మార్పులేవు. కర్ణాటకమునందు హెచ్చెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు తగ్గెను.

మైసూరు, హుద్ద, పశ్చిమతీరములందు మాత్రము వర్షములు గురియును.

ఎన్. ఆర్. యు. సావూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

తిరునల్వేలిజిల్లాలో సత్తారు శివకాశీ నడుమ మెయిలు సంఘములను మోసుకపోవుచున్న పోస్టులు రన్నరు పీర్స్ జేవన్ ఆనునాతడు దొంగలచే ఘోరముగ బంధపడినది. తన విధ్యుక్త భర్తమును నిర్మర్దించుటలో నాకుడైన దేవకాగారి భార్యకు ఒక పాగుబడిభూమిని ఇచ్చిరి. పోస్టులు ఉద్యోగులందఱు చందాలు వేసికొనిరి. ప్రభుత్వమువారుగూడ కొంతభాగము నిచ్చిరి. నెటిల్మెంటు దేడు ఆధామికి పీర్స్ దేవకాగారి భార్య కంకజేసిరి.

భోర్లు సెంటుజారి గెజెటు

జులై 11 మంగళవారము

పబ్లిక్ కాఫి

జే. ఆర్. హగ్గిన్స్ గారు ఏజెన్సీ కమిషనరుగ నియమింపబడిరి.

యస్. డబ్లియం స్టీవర్ట్ గారు హగ్గిన్స్ గారు వచ్చేలోపల యేజెన్సీ కమిషనరు పనిగూడ జూచెదరు.

న్యాయ కాఫి

కసుంకోట వెంకట సరసింహ రుద్రదేవ నాయుడు గారు గంజాం జిల్లా శ్రీకాకుళం బెంచి మేజిస్ట్రేట్ గా నియమింపబడిరి.

పర్లం కోటయ్య నాయుడు, బొంగు సూర్య నారాయణ స్వామి, పొన్నూరు శ్రీరాములుగారు గుంటూరు జిల్లా బాపట్ల బెంచి మేజిస్ట్రేట్లుగా నియమింపబడిరి.

స్వాంత శివప్పగారు బెల్లారి బెంచి మేజిస్ట్రేట్లుగా నియమింపబడిరి.

రెవిన్యూ కాఫి

మహమ్మదు యిస్మాలు సాహెబు బహదూరుగారు గుంటూరుకు స్పెషలు యింకంటాక్స్ డిప్యూటీమీద నియమింపబడిరి.

సి. భాస్కరరావు నాయుడు, సి. డి. నాయగం. యం, గిరియప్పగారు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులుగా నియమింపబడిరి.

ధర్మావధాని సుబ్బయ్యర కంకరఅయ్యరుగారు అసిస్టెంటు యింజనీరు (Vi) సర్కిల్. నుండి (I) వ సర్కిల్ గోదావరి ఉత్తర డివిజనుకు మార్పబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనాకాఫి

శ్రీకాకుళం సుబ్బాస్వామి, రావుల సుబ్బారావు, సోదాగర్ కాళిం బేగ్ సాహెబు బహదూర్, గోలిపల్లి భాస్కరం చీరాల మ్యూనిసిపలు కౌన్సిలరులుగా నియమింపబడిరి.

చల్లా వెంకట సరసారెడ్డి, మిరాత్ సాహెబు బహదూరు, దేవరసరయ్య గారలు, ఆత్మహారు తాలూకా కాలవాయి యూనియను బోర్డు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి. ఇతర పూను తాలూకా పురపాలకత్తరం యూనియనుబోర్డు ఆరు వార్డులుగా విభజింపబడినది.

జి. చెన్నారెడ్డి, సి. రామచంద్రయ్య, ఆర్. వెంకట సుబ్బయ్య, యం. చినవెంకటపతి, యం. యెమ్మరెడ్డి, జనాబ్ కే. యం. యస్. యస్. కరీంబాహుసను సాహెబుబహదూరు గారలు ధర్మవరం తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

గోరకటి చెన్నారెడ్డిగారు ధర్మవరం తాలూకా బోర్డు వయసు వెసి డెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

యస్. వెంకటసుబ్బయ్య, యస్. సాంబశివరెడ్డి, కే. చిన్నారెడ్డి, పి. సి. తిమ్మారెడ్డి, పటేలు సరసింహారెడ్డి, సి. రంగారెడ్డి, పాణ్యం తిరుమలప్పగారు అనంతపురం జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి. జి. లక్ష్మణరెడ్డిగారు గుత్తితాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగా, యస్. వెంకటసుబ్బయ్యగారు ఉపాధ్యక్షులుగా ను యెన్నుకొనబడిరి. టి. శివశంకరం పిల్ల, ఏ. కృష్ణప్ప, ఆర్. సిద్ధవ గాడు, సుజీవరెడ్డి, కే. చెన్నారాయప్ప, జి. బాబన్న గారలు పెనుకొండ తాలూకా బోర్డు, అనంతపురం జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కే. నారాయణ రావుగారు పెనుకొండ తాలూకా బోర్డు వెసుప్రెంటెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

గోడం వెంకోబారావుగారు పెనుకొండ తాలూకా బోర్డు వెసి డెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మాదల్లిపల్లి వెంకట సుబ్బయ్య, పిండి లక్ష్మయ్యచెట్టి, సయ్యూరు బడే సాహెబు, చింతలంట పేతు కథాలు సాహెబు సెంతా సంతేపు కొండయ్య గారలు బద్వేలు యూనియను బోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

పేరుభట్ల చెంచు ఓబయ్య, బి. అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహెబు, దర్పల రామ కృష్ణయ్య, డివి లింగయ్య నాయుడు, ఇస్మాయిల్ వెంకట సుబ్బయ్య చెట్టి, మద్దాలి సింగయ్య చెట్టి కావర్తపు నరసింహం, రామనాథం, రామలింగం, డివిచిన్నయ్యల నాయుడుగారలు కందుకూరు యూనియను బోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

రావుల లోకనాథం, వేముల యామాలు, గుడ్డంతి సీతారామయ్య, పేరాల నాగేశ్వరరావు, బద్వేలూడి హనుమంతరావు, పోలిదాసు సుబ్బారాయుడు, పండి వెంకన్న, గిరీసత్యానందం, బేర్ బాక్, బ్రాహ్మరం చంద్రమాలి, గుండేపు గోపాలకృష్ణయ్య, రావలిపెట్టి నరసింహంగారలు చీరాల మ్యూనిసిపలు కౌన్సిలరులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

జి. అశ్వత్థయ్యగారు హిందూపురం మ్యూనిసిపలు కౌన్సిలరుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ఎడిగ్ సుజీవరాయప్ప, జనాబ్ వక్కల అబ్దుల్ ఖాదర్ సాహెబు బహదూరు, కట్టా కొండయ్య హగిరి నారప్పగారలు హిందూపురం మ్యూనిసిపలు కౌన్సిలరులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యాకాఫి

ఆర్. యం స్వాతంగారు అనంతపురం దత్తమండల కళాశాల ప్రిన్సిపాలుగా నియమింపబడిరి.

మిస్ థియడోర్ లావరసు రాయపేట మహమ్మదీయ ఉపాధ్యాయులు (ప్రెయినింగు స్కూలు నూపేరింబెంట్లెంటు) నియమింపబడిరి.

మిస్. డబ్లియం పాచి పుల్లరు చిత్తూరు జిల్లా యెమ్మి కేవనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా నియమింపబడినది.

హీరాడ కరిబసప్పగారు బెల్లారి జిల్లా యెమ్మి కేవనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

రెవరెండు యం. యె ప్రెయియముగారు కడపజిల్లా యెమ్మి కేవనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

మిసిలేనియసు ప్రకటనలు

కట్టచించి భాస్కరరెడ్డిగారు మదనపల్లి జిల్లా మునసబుగా నియమింపబడిరి.

శ్రీనివాసరావు రామస్వామి అయ్యంగారు నెల్లూరు ప్రిన్సిపలు జిల్లా మునసబుగా నియమింపబడిరి.

నాగపటాం కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు తణుకు ప్రిన్సిపలు జిల్లా మునసబుగా నియమింపబడిరి.

కర్కదేవి కృష్ణస్వామి రామస్వామి సోమయాజి యారు నెల్లూరు అడివనలు మునసబుగా మార్పబడిరి.

మహమ్మదు జమీరుద్దీను సాహెబు బహదూరు గారు నెల్లూరునుండి బెజవాడ మాజిపేట కోర్టుకు మార్పబడిరి. మండా యం ఓనూరి తిరుమలాచారిగారు వికాఖపట్నం జిల్లా మునసబుగా నియమింపబడిరి.

పూర్వపుల యెక్కెస్ట్రా అప్రెంటిస్ కన్స్టేబుల ఏ. హను మంతరావుగారు చిత్తూరు జిల్లా పూర్వపుల అఫీసుకు క్రింద పని జేయుటకు నియమింపబడిరి.

పి. ఏ. శ్రీనివాసాచారిగారు గోదావరి హెడ్ కవుక్కుండివిజను అసిస్టెంటు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

సి. జే. రంగస్వామి అయ్యంగారు గోదావరి తూర్పు డివిజను సబ్ యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

హెచ్ క్రిష్ణకాగారు మద్రాసు మెడికలు కాలేజిలో కెమిస్ట్రీ ప్రొఫెసరుకు అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

సి. యె. వెంకోబారావుగారు మద్రాసు మెడికలు కాలేజి హెల్పింగ్ డిస్టెంట్ లెక్చరులో శిక్షణము బొందుటకు నియమింపబడిరి.

రాజమహేంద్రవరం

(స్వకీయ విలేఖరుని నుండి)

జాతీయవిద్యాలయము

జులై 11:—జాతీయవిద్యాలయము తెరువబడి

15 దినములయిది. 6 మొదలు 10 వ తరగతి వరకు విద్యాలయ తోటలోని భవనములందును, మొదటి తరగతి మొదలు 5 వ తరగతి కంటకు కోటగుమ్మము యొద్దనున్న యొక భవనములోను ఉంచబడినవి. విద్యాలయములోని విద్యార్థుల మొత్తము సంఖ్య 184. గత వత్సరము కంటె సుమారు 25 మంది విద్యార్థులు తగిరి. విద్యాలయము దూరముగ నుండుటచేతను, పూర్వమువలె 5 వ తరగతిలోగాక 6 వ తరగతిలో ఇంగ్లీషు ప్రారంభించుట చేతను కొంతవరకు విద్యార్థులు తగిరి. ప్రజలకు జాతీయ విద్యాదర్శమును చూపుటకు ప్రస్తుతపరిస్థితుల ననుసరించి జాతీయ విద్యావిధానమును తయారుచేసి విద్యాలయమును ప్రవేశపెట్టి పని చేయుటకు నిశ్చయింపగా కొందరు జాతీయ విద్యార్థులకేతను గుర్తింప జాలక 5 వ తరగతిలో అంగ్లభాషలేవని గుండుట శోచనీయును. జాతీయ విద్యాలయమున కింతమాత్రమున నెట్టి భంగము వాటిల్లక నిర్విఘ్నముగా జరుగుచున్నది. ఆయుర్వేదము నందు విద్యాలయము గత వత్సరము నందు చూపిన యభివృద్ధి ప్రశంసనీయును. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ ప్రవేశ పరీక్షకు జాతీయ విద్యాలయ విద్యార్థులు ముగ్గురు దృఢానుచేసి మొదటి తరగతియందుత్తీర్ణులై జాతీయ విద్యాలయమునకు భాగ్యిణి దెచ్చిరి. వారి నామముల నిట వ్రాయుచున్నాను. (1) చీమల కొండ రామమూర్తి (2) ముక్కాచల గణేశ్వర శర్మ (3) గుమ్మడి దల మాధవరావు. ఈ సంవత్సరము ఆయుర్వేద శాఖాభివృద్ధి చేయుటకై ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలవు. విద్యార్థులకు ఔషధములు తయారుచేయుట బోధింపబడును. వీరలకు యావధములు ఉచితముగా నివ్వబడును. జాతీయ విద్యాలయములో చదువుకొనుచున్న విద్యార్థులకేగాక ప్రత్యేకముగా ఒక్క ఆయుర్వేదమునే నేర్చుకొనలచిన వారు కూడ ఆ విద్యను పఠించుటకు సౌకర్యములు కలవు. ఆయుర్వేదాభిమానులు తమపిల్లలను జాతీయవిద్యాలయమున కంపియు విరాళముల నిచ్చియు జాతీయ విద్యాలయాభివృద్ధికి తోడ్పడవలెను. చిత్రలేఖనము బ్లాకులు చెక్కుట మొన్నగునవి నేర్చుటకు ప్రత్యేక ప్రభుత్వము గల శ్రీ ముంగండ ఆప్పలరాజుగారిని ఉపాధ్యాయునిగా నియమించడమైనది. నేతిపని, తోటపనికూడ నేర్పబడును. వర్తకవిలేఖకత్తము, తత్సంబంధమును నితర విషయములు బోధించుట కొక యుపాధ్యాయుడు కొలదిదినములో నియమింపబడును. ఆయుర్వేదము, చిత్రలేఖనము, బ్లాకులుచెక్కుట, నేతిపని, వర్తకవిలేఖరత్తము అభిమాన పాఠములు. ఈ అభిమానవిద్యల నేర్చుకొనుటకు మామూలు పాఠములన్నియు చదువుకొనుచున్న జాతీయ విద్యాలయ విద్యార్థులకే గాక ప్రత్యేకముగా ఆ పాఠములను నేర్చుకొనువారికికూడ అవకాశముగలదు.

ప్రజా సేవకుడు

రాజమహేంద్రవరములో శ్రీముత కోయకొండ లింగమూర్తిగారు ప్రజాసేవకులు ముఖ్యులు. ఆయన శాంత స్వభావులు. పరిశుద్ధ వర్తకులు. నిరాడంబర జీవితము కలవారు. ఆయన బి. యె. యల్ టి పరీక్షయం దుత్తీర్ణులు ఏకేకలింగం హైస్కూలులో అనేక వత్సరములనుండిగణిత శాస్త్రమును బోధించు ఉపాధ్యాయుడుగా పనిచేయుచున్నారు. ఆయనకు బోధనాశక్తి మెండు. శిష్యు నాత్మల్యము వర్ణనాతీతము. గౌతమీగంధాలయమునకు ఆయన చాలకాలము కార్యదర్శిగా నుండి ఆ గంధాలయము ప్రస్తుత ఉన్నతస్థితికి దీసికొనివచ్చెను. వైశ్యసేవా సదనమును ప్రస్తుత అభివృద్ధి స్థితికి తీసికొనివచ్చి వైశ్య నారీయలు మున్నెలకు పాఠకుడయ్యెను. ఈయన రెండు సంవత్సరములు కలవు తీసికొని అనకాపల్లి కేసెను. ఈయన రాజమహేంద్రవరమును విడిచి వెళ్ళుట రాజమహేంద్రవరమునకు మిగుల కష్టదాయకమని చెప్పక తప్పదు. గౌతమీగంధాలయ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు వీరికి విందానగి తమ కృతజ్ఞతను వెల్లిబుచ్చిరి. ఏకేకలింగం పాఠశాలా విద్యార్థులు ఆయనను గౌరవించుచు సభకుచేసి తమ గురుభక్తిని వెల్లడిచేసిరి.

లెఫ్టినెంటుకన్యలు క్రాఫర్డు, వెస్లియానా ఉద్యోగి బొంబయికి 8 తేదీన వచ్చెను. స్థానిక వార్తాపత్రికల సంపాదకులను జూచిరి. రెండుంటేబిలు సమావేశము జేసి అందు వార్తాపత్రికా ప్రచారకులతో వర్తకసానులూ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జేతు బూసుకొన్న వైదిక విధానమును తెలియజేసిరి. వీరు క్వట్టాకు బోయిరి.

సిద్ధమకరధ్వజ (భైషజ్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదావధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ఇందు భుజిచేసిన రసము, బంగారము, కర్పూర, పచ్చకర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేయున్నవి. వై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగా మార్చి తయారుచేయబడియున్నది.

శో|| స్వేచ్ఛాహరవిహారో నకదావిద్విపద్యతే | మేధాయుః కాంతిజనన కామోద్దిపనకృతహా||

బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినయ్యును. హేచ్చుగ ధాతుపుష్టిజేసి కామోద్దిపనము గలిగించును. అతిమాత్రము, త్మయ, సుఖరోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హేచ్చుగ నుపయోగకరము.

ఉపయోగించువిధానము మందుతో బంపబడును. మే 25 మాత్రలు రూ 5-0-0

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. యె., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

19 హాస్రోడ్డు మాంటురోడ్డు, మద్రాసు. నిర్దుష్టముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయబోధనములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

జాబులు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

మేసెల జమా	ఖర్చు లెక్క
కార్యసామగ్రి నిల్వ	146-15-2 36-18-2
డిబా పోస్టేజి నిల్వ	3-15-3 2-0-6
తెనుకటి ప్రెస్టి గారిడగ్గి నిల్వ	10188-13-5 10190-13-5
కోశాధిపతి గారిడగ్గి నిల్వ	16676-12-6 15125-14-6
ఇంటి అద్దె పొందగల గంటూరు జిల్లా సంఘమువారు ఆహ్వాన తీసికొన్నది జమ	72-0-0
శ్రీ వరహగిరి వెంకటగిరిగారి బిల్లు దాఖలా జమ	78-0-0
తం తెలు, పోస్టేజి	12 3-6 14-2-3
కార్యసామగ్రి వుండువారి వేతనములు	80-0-0
కార్యసామగ్రి ఖర్చులు	17-5-0
శ్రీ ఆడిటరు నారాయణమూర్తిగారికి అదాల్తయ్య ఖర్చు లకు గాను	50-0-0
ప్రయాణపు ఖర్చులు	90-9-0
దత్తమండలములకు ట్రావెలింగ్ ఖర్చులు	1150-14-0
యచ్చినది.	
స్వాయంపాదుల గౌరవవేతనము	400-0-0
మొత్తం.	27,158-11-10 27,158-11-10

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము, గుంటూరు 8-7-22 } నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీ నరసింహారావు, కార్యదర్శి.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా జాతీయ సంఘము

9-7-22. తేజల్లా సంఘమువారు చేసిన తీర్మానములు

1. ఈ జిల్లాలో కాననోల్లంఘనము ప్రవేశపెట్టుట కఠినము అనుకూలముగా లేదని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.
2. కాననోల్లంఘన కమిటీవారు పంపిన ప్రశ్నా కలికి తగిన జవాబులు యిచ్చుటకు కార్యదర్శిగారికి అధికార మియ్యడమయినది.
3. జిల్లాల భారత సంఘమునండి ఉద్వర వ్యాపకమునకు అప్పుగా ధానసహాయము కోరువారు యీ కమిటీవారులను ఉదహరించుచు యీ సెల 17 తేదీ లోపుగా జిల్లా సంఘముకు దరఖాస్తు పంపుకొనుటకు తీర్మానించడమయినది.
- తెలియపర్చవలసిన వివరములు
4. తాము చేయు వ్యాపారము స్వంతలాభముకా లేక కాంక్రెట్ యాజమాన్యముక్రింద జరుపుటకా.
5. తీసికొన్న ఋణమునకు హామీ యేమి? సంఘము లేక ప్రత్యేక కర్మకర్తయో?
6. ఒకటి మొత్తము యంతకాలమునకు తిరిగి యిచ్చెదరా?
7. స్వంతము లాలాకు ఎంత మొత్తము పెట్టుబడి పెట్టివారు?
8. ఎంత అప్పు మీరు కోరెదరా?
9. జిల్లా సంఘము కరవున కేంద్రపరిశ్రమాలయము యేర్పాటుచేయుటకు గాను జిల్లా సంఘము వున్న సొమ్ములోనుండి రు 2500 లు ప్రత్యేకించుటకు తీర్మానించడమయినది.
10. ఏలూరు తాలూకా ప్రత్యేక కర్షణిని గురించి ముందు సభ వారును ఆపు చేయడమయినది.
11. యేలూరు తాలూకా కిల్లపాటలు విషయములో ఖర్చు పెడిన రు 250 లును, యేలూరు తాలూకా సంఘమువారి భరించకలసినది తీర్మానించడమయినది.
12. ఆంధ్ర రాష్ట్ర సంఘముకు శ్రీ తా॥ ౧౧ సూర్యప్రకాశ రావుగారి సానే శ్రీ ఆర్థిం సంసింహమూర్తిగారి యొక్క వడనుయినది.
13. రావోపు జిల్లా సంఘంధ తాల్లపుడిలో చేయుటకు తీర్మానించడ మయినది
14. శ్రీ యశ తండు నారాయణరాజుగారు పేరిచిన సూక్ష్మజాగర, మంగిపూడి పురపాలక కర్మగారు, యద్రమిల్లి మంగయ్యగారు ముష్టి లక్ష్మీ నారాయణగార్లను కాననోల్లంఘన కమిటీవారి యెదుట సాక్ష్యమిచ్చుటకు యేర్పాటుచేయడమయినది.

యద్రమిల్లి, మంగయ్య, కార్యదర్శి

నల్లూరు శ్రీ లక్ష్మీకాంక్ష కమిటీ.

ఈ నెల ౧౦-2-౨౨ తేదీన జరిగిన కమిటీ మీటింగులో ఈ క్రింది తీర్మానములు గావించబడినవి.

ఇప్పటివరకు అయిన జమాఖర్చు లెక్కలను కార్యదర్శిని గారు చదివిరి. అంగీకరించడమైనది.

ఈ క్రింద ఉదహరించినవారిని ఈ కమిటీ గూర్చి చిత్తు వ్రాసి వచ్చే మీటింగుకు హాజరు పెట్టుటకు ఉపసంఘముగా నియమించడమైనది.

౧ తిక్కతరపు సుదర్శనమ్మ ఉపసంఘ సభ్యులు ౨ పాణకా కనకమ్మ 3 ఒరుగంటి మహాలక్ష్మమ్మగారు. శ్రీల సంఘము తరపున పూండ్ల సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని ప్రచారకులుగా నియమించడమైనది. వీరి ఖర్చులు సంఘమువారు భరించుటకు తీర్మానించడమైనది. ఏలాటి వేతనముగాని కోరిక ఈ సభ్యులించినందుకు వారికి ఈ కమిటీవారు కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు.

దొడ్డా రామిరెడ్డిగారు ధర్మముగా యిచ్చే సగమును ఈ సంఘము తరపున సాపేంద్రులలో పని జరిగించుటకు కార్యదర్శిగారికి అధికారము యివ్వడమైనది. ఈ విషయమును గూర్చి వచ్చే మీటింగుకు రిపోర్టు బంపుటకు కార్యదర్శిని గారిని కోరడమైనది.

ప్రస్తుతము సంఘము వుండే యిల్లు పూర్తిగా రు ౧౩ లు బాడుగకు తీసుకొనుటకు తీర్మానించడమైనది.

ప్రతి నెల ఖర్చున సంఘము లెఖలను తనిఖీ చేయుటకు ప్రస్తుతము మంగళాంబగారిని ప్రార్థించడమైనది.

హిందీ ఉపాధ్యాయులు రాంధర్గోష్ఠిగారు ఈ సంఘము తరపున జరుపబడు హిందీ క్లాసుకు ఉపాధ్యాయులుగా ఉచితముగా వున్నందుకు వారికి కృతజ్ఞత తెలుపడమైనది.

ఈ కమిటీకి మ. రా. శ్రీ తూములూరు శివరామయ్యగారు వారికోమార్తె వివాహకాలమునకు పదియైదు రూపాయలు కట్టుచు చదివించినందుకును ప్రతి నెల ౧ వ తేదీ సదరు సంఘమునకు ఒక రాట్నమును యిచ్చుచున్నందులకు వారికి ఈ సంఘమువారు కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు.

పాణకా కనకమ్మ కార్యదర్శిని.

రేపల్లె తహసీలుదారుని అక్రమ దర్శ

చెరువును పాడుచేయుట

7-7-22 తేదీన కనగాల ఫిర్కా రెవిన్యూ యిన్స్పెక్టరు ముప్పదిమంది పల్లెకారులతోను ముగ్గురు జవానులతోను వచ్చి తెనాలితాలూకా కోటిపల్లి చెరువుగట్టువూడ తిప్పివేసెను. వీరు చెరువును పాడుచేయుటకై వచ్చినని గ్రామమంతయు ప్రాకి పెద్దలు చిన్నలు వందలకొలది ప్రోగుపడిరి. ఇన్స్పెక్టరు తన్ను అధికారులు బంపిసేయు యీ చెరువులో చేపలు పట్టుకొన నిండ్లని గ్రామ పెద్దలను కోరెను. నారు తనుకు వాడకయంతయు యీ చెరువే యనియు చేపలనుబట్టి గ్రామసౌఖ్యమును చెరువ కలదని సదరు అధికారిని వేడుకొనిరి. యెన్ని విధముల ప్రార్థనలతో విన్నవించుకొనినను యిన్స్పెక్టరు వికబోయెను. ఇంక లో హడావిడిగ రేపల్లె తహసీలుదారు పెల్లటూరునుండి బండి మీదవచ్చి రంగస్థలమున ప్రత్యక్షమయెను. వీరు మరునాడు (8 తేదీన) గుంటూరు పురమున రాష్ట్ర పాలకుని దర్శనార్థము అతి త్వరగా పోవలయునట! ప్రజలు యీ తహసీలుదారునితోగూడ చేపలబట్టించిన గ్రామారిష్టము కలుగును గాన వలదని మిక్కిలి ప్రార్థించిరి. ఈ అధికారి వీరి మాటలువిన్నక "గుంటూరు కలక్టరుగారికి రేపల్లె తాలూకా చేపలవై మక్కువగా నున్నదనియు తను తాలూకాలో చెరువులు తక్కువనియు సరిహద్దులోనున్న యీ గ్రామము వచ్చినయందు మరునాడే మక్కువములు గుంటూరు జూరుగు పోవలయు ననియు చెప్పిరి. వరియు చెరువులనేని గ్రామము తెన్నిలేవు? మీకు మంచి నయ్య ప్రకృతు కాలువ గూడ కలవు గాన మమ్మా ముఖ్య సమయమున యెడ్డు పెట్టకుడ"ని పల్లెకారులను చెరువులో దింపెను. వారికి కలయున్న చేపలను ప్రత్యక్షముగ హార్వీని పట్టించి చెరువును పాడుచేసిపోయెను. ఈలాటి పనులు పెద్ద అధికారులగూడ చేయించుట బహు క్రూరము. నైగ నిది జిల్లా అధికారి యనుమతేనట! గ్రామసౌకర్యములను బాడవలసిన విధిలో ప్రజల ప్రార్థనలను తృణీకరించి అసౌఖ్యముల కలుగజేయుట ప్రభుత్వవర్గము కాదు.

ప్రేతుకుడు.

కలకత్తాలో బళ్లిగుట్టులో 11 తేదీన జరిగిన దొంగతనము సందర్భమున దొంగలు ఎక్కివచ్చిన మోటారుబండిని పోలీసు వారు బట్టుకొని ముగ్గురు మనుష్యులనుగూడ అరెస్టు చేసిరి.

నిజాం రాష్ట్రాంధ్ర జనసంఘము-వైద రాబాదు

ఈ సంఘముపక్షమున మొట్టమొదటి యుపన్యాస సభ థియోసాఫికల్ సొసైటీవారిమున 2 జూలై ౧౯౨౨ శుక్ర వారమునాడు సాయంత్రము ౬-౮ గే గంటలవేళ సమావేశమయ్యెను. సంఘాధ్యక్షులగు మ-రా-రాజగోపాలరెడ్డి బారిస్టరు గారు రధ్యక్షత వహించిరి. ఇంగ్లీషుభాషయం దారంభోపన్యాస మొనగిరి. పిదప బ్రహ్మశ్రీ రాయప్రోలు వేంకటరామ సోమయాజులుగారు (గిజాము కాశీజి ఆంధ్రోపన్యాసకులు) "ఆంధ్రుల చరిత్రము" గురించి యుపన్యాసించినతరువాత మ-రా-మాడపాటి హనుమంతరావుగారు, ఆంధ్రుల చరిత్రమును సంక్షేపముగాజెప్పి, నిజాం రాష్ట్రాంధ్ర జన సంఘముయొక్క యుద్దేశములను వెల్లడిచేసిరి. మందిరము ప్రేక్షకులతో నిండియుండెను. సుమారు ౮-౮ గే గంటలకు సభ ముగిసెను. ఒక విలేఖరుడు.

అయోధ్య బ్యాంకును మోసముజేసెనని హాలోల్లుజోసపు విల్సన్ గారిపై తేబడిన దావా ఆలహాబాదు హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సునకు విచారణమిత్తము బదలాయించబడెను.

నోటీసు

బెజవాడ మునిసిపల్ ఆఫీసుకు ఒక హెడ్ అకౌంటెంటు కావలెను. నెల 1-కి రూ 45-3-60 చొప్పున జీతమియ్యబడును. పనిఖాయమైనది. ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్షలో, అకౌంటెంటు టెస్టు పరీక్షలో తేరినట్టియు, మునిసిపల్ లెఖ్యులయందు అనుభవము గలిగి యున్నవారు వయస్సు, యోగ్యత మున్నగు నవి తెలుపుచూ దరఖాస్తులను 20-7-22 తారీఖులోగా ఈదిగువ చేవ్రాలు చేసినవారికి పంపవలెను.

మునిసిపల్ ఆఫీసు బెజవాడ 11-7-22 } డి. వి. హనుమంతరావు కేర్మకు, ఎస్. సి.

ఏలూరు ప్రెస్సివల్ డి॥ము॥ కోర్టులో

స్కూలుకాజు 945/1921

- వాదులు:-
1. మోతే నరసింహారావు జమిందారుగారు ఏలూరు,
 2. నున్న నాగేశ్వరరావుగారు ఏలూరు.
- ప్రతివాదులు:-
1. బత్తిన రామస్వామి సా॥ బందరు తాలూకా మల్లివోలు,
 2. బత్తిన ధర్మారావు.
- వాదులుగార్ల కొట్టులో ప్రతివాదులు కాతావుంచి వాడుకున్న బాపకు క్రింద రు 71-1-0 లు బాకీ తేలిందన వాదులు ప్రతివాదులువైన దావా తెచ్చినారు. సదరు దావా వాయిదా 31-7-1922 తేదీ అయియున్నది. గనుక సదరు తేదీకి ప్రతివాదులు కోర్టువారి యెదుట హాజరుకానియడల కోర్టువారు యెక్కుపార్తి చేకి దీక్రి యిచ్చెనని యందు మూలముగా తెలియజేయడమయినది.
- ఏలూరు } బుద్ధిరాజు శివబ్రహ్మం 10-7-1922 } వారులు గార్లు సీడరు.

అగ శత రోహము

రు 116 లు బహుమానము

క్షయ, దగ్గు, ఒరుపు, ఉబ్బసము, మొదలగు క్షేష్ణ వ్యాధులకు ఈ ఔషధము అమోఘముగా పనిచేయును. 1 నెల రోజులకు ఎటువంటి క్షయరోగమైనను పూర్తిగా నివారణమగును. దీనికి పస్యములేదు, వారంగోజులలోనే చాలా భాగము దీనిగుణము కనిపించును. అట్టి నమ్మకము లేనివారు రాకపోకల ఖర్చులు మాకు పంపియెడల మేము స్వయముగా వచ్చి పూర్తిగా వ్యాధి నివారణచేసి అటుపిమ్మట వైన వ్రాసిన బహుమానము తీసికొనెదము. వారంగోజులకు సరఫరా మందులు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-6-0 లు అగును. 1 నెల రోజులకు రు 4-6-0 లు అగును. కావలసినవారికి కేటలాగు ఉచితము.

మేనేజరు

శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా. (213)

నాలందా విశ్వవిద్యాలయము.

(ఏ. రామయ్యగారు యం. ఏ. లెక్చరర్, నేషనల్ కాలేజి, తిరుచినాపల్లి)

పురాతన హిందూదేశమును గూర్చి కించిత్తేన సరిగిన వారు, వాద్యముగనుండు తత్వశిల, నాలందా, యను రెండు మహాస్మృతి వ్రాసిన విశ్వవిద్యాలయములు చెన్నారె నని తెలిసికొనగలరు. దుర్బుద్ధులమున నీ విశ్వవిద్యాలయముల చారిత్రికము మనకు బహుస్వల్పముగ మాత్రము దెలియును. విశ్వభారతి శాంతినికేతనమందున్న ప్రాశస్త్యముగఁగ్రహించినాడ బోను యం. ఏ. గారు ఒక చిన్న 50 పేజీలకు తక్కువగా బంగళీపుస్తకమునందు నాలందా విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి తెలిసిన విషయముల నన్నింటిని గూర్చి. నేను దాని నాధారము చేసుకొని కొన్ని యాక్రంది విషయముల దెల్పుచున్నాను.

ఈమధ్య గావించిన పరిశోధనల బట్టి నాలందా ప్రదేశము ప్రస్తుతము పాట్నా జిల్లాలోని బాడగాను అను గ్రామమున కేలినది. ఈ ప్రదేశమునుండి త్రవ్వబడిన పురాతనకస్తువులలో విశ్వవిద్యాలయపు ముద్రయు కట్టి. "శ్రీ నాలందా మహావిహారీ ఆర్యభట్ట సంఘస్య" అనుమాటలు చెక్కుబడినది దొరికెను. పురాణగాథల ప్రకారము బుద్ధదేవుడు పూర్వజన్మలలో నీ ప్రదేశమును త్రవ్వకొరకు నిర్ణయించుకొనెను. తుదిజన్మయందుగూడ తనశిష్యులకు ఇచ్చి టనే స్వీయసిద్ధాంతముల బోధింపెను. ఆయన నిత్యాణమును బొందినపుడు మహాభక్తులలో నొకరగు శ్రీకాదిత్యుడను రాజు బుద్ధనిజ్ఞాపకార్థమై యిచ్చిట నొకమతమును స్థాపించి నిశ్చయించుకొనెను. పిదప నశోకునికాలములో కొందరు విజ్ఞులగు సన్యాసులు విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించిరి. కొన్ని శతాబ్దములలో నా విశ్వవిద్యాలయము ప్రకర్షమానమై, వందలకొలది విద్యార్థులు దూరదూరములనుండి గూడ జేరుచుండిరి. వాద్యముతాను శాస్త్రము మతవిధేయముల లేకపోవుటచేతను, నాకా యాత్రి జేయగూడదను నిషేధము లేక పోవుటచేతను, హిందూదేశమునకును, విదేశములకు తిరుతు, వైనా, జపానుదేశములకును రాకపోకలు బాగుగజరుగుచుండెను. విద్యార్థులును ఖాటసారులును ఈ మూల దేశములనుండి నాలందాకు వచ్చి, వాద్యవాద్యమును నేర్చుకొనిపోవు చుండెడివారు. వైనానుండి, ఛాహియాను, యాత్రాఘాంకముగ్రామీణుల రావేను. ఇంకను యెందరో వచ్చిరి. యాత్రాఘాంకం నాలందాకు వచ్చినపుడు, విశ్వవిద్యాలయము మహాస్మృతినికొనుండునెను. చాలవలకుల పుస్తకములు వైనా, తిరుతులకు గొంపోబడి వారివారి భావలలోనికి తిరుమా చేయబడిన. మాతృకలునొంది తిరుతు, వైనావారిభాషాంతరీకరణములమాత్ర మేనిలవియుండుటచేసి భాషలు రానిదే హిందూదేశమందలి వాద్యచారిత్రికము సమగ్రముగ దెలిసికొనుట దుస్సాధ్యమగుట మిగుల విచిత్రవిషయము.

ఆవిశ్వవిద్యాలయపు మంచి దినములలో సన్యాసులకును విద్యార్థులకును 10 వేల మందికి వరకె యేర్పడెనన్న విషయమే, దానియొక్క ఉన్నతస్థితిని నిర్దేశించును. విద్యార్థులు వాసముచేయుటకు ఒక్కొక్క గది 12 మూలల పొడుగు 8 మూలల వెడల్పు గలవి వేలకొలది గదులును, తరగతులకు పెద్ద ఉపన్యాసమందిరములును ఉండెడివి. విద్యార్థులు, హిందూ వాద్య నాట్యము, వేదాంతము, వైద్యశాస్త్రము, కట్టడము, ఇతర కళలు, శాస్త్రములు మున్నగు విషయములలో పేనినైనను చదువుకొనుట కవకాశమియ బడినది. తాటాకు పుస్తకములు, భూర్ణపత్రపు వాతావరణము గల గొప్ప పుస్తక భాండాగార ముండెను. చక్కగ వ్రాయుటను ప్రత్యేక విషయముగ నేర్పడినారు. ఎలయనగా ఆర్యజులలో వాతావరణములను మరల వ్రాసి పోతుండేయుట అవసరమగుటచే వ్రాయుట యొక ప్రత్యేకకళగ నేర్పబడినది. నాలందాలోని సన్యాసులు ఆర్యజులలో గొప్పపండితులు. వారిలో వచ్చులగుటకు, వారు మిగుల జ్ఞానవంతు లని వివిధదేశములనుండి పండితు లటకు వచ్చుచుండెడివారు.

విద్యార్థులకు జేరగోరి నాలందాకు రాత్రి జేరినవారు సింహద్వారమున కావల అతిథిశాలలో మరుసటి యుదయమువరకు నుండవలయును. ద్వారపాలకుడు తప్పకుండ గొప్పవిద్యానుడుగనుండును. ఆయనయే విద్యార్థులను పరీక్షించి ప్రవేశార్హులగుతల నిర్ణయించుచుండును. పరీక్షింపబడి పనికిరానివారు వచ్చినదారి నే వెళ్లవలెను. విశ్వవిద్యాలయమునందు ప్రవేశము జ్ఞానసంపదమిదనే యాధారపడి యుండెను. ఈ పరీక్ష

యం దారి తేసినవారే నాతిమత భేదములేకుండ జేర్చుకొనబడిరి. శిక్షణము బహుళ తి నము గ నుం డెడిది. మెత్తబడి సోమరిగ నేమాత్రముండెను, అది అణచివేయబడినది. ఆత్మవిగ్రహము, నిరాడంబరత్వము మాత్రము ఆమరతవీరముభ్యాంకములుగ నుండెను. ప్రత్యామ్నాయన సన్యాసులు బుద్ధుని ప్రార్థనలన్ని, నలుగురు నలుగురుగా స్నానములకు వెళ్లుదురు. రోజంతయును విద్యాభ్యాసమునకును బోధనమునకు వినియోగింపబడును. వరియన్నము, కర్పూరము, నూనె, వెన్న, నిమ్మపండ్లు, ఖర్జూరపండ్లు, జాజికాయ, ఇవి భోజనవదార్థములు. పెద్దపెద్ద మామిడితోపులు నుతోటలును, అందు తామర కొలనులునుగల్గి పగలంతయును పనిచేసిన పిదప సాయంత్రము విశ్రాంతి నొనరుచుండును.

ఆర్థికముగ నెట్టి చిక్కులు లేకపోవుటచేతనే ఆ విశ్వవిద్యాలయము ఇంతటిపనిని యమోఘముగ జేయగల్గె నను విషయము జెప్పవలసివచ్చును. మతమును విశ్వవిద్యాలయమును పోషించుటకు ఎవ్వడును మత శిష్యులు ధర్మముల బంపుచుండెడివారు. ఆ నేతులు రాజాధిరాజులు ఉచితముగ 200 గ్రామముల నిచ్చియుండుటచే ఆర్థిక సౌకర్యము న కెట్టి లోపము లేకుండెను. ఆర్థిక సంపత్తిగల మహావిశ్వవిద్యాలయము ఊరు పేరు లేకుండ, పుస్తకభాండాగారము యొక్క రూపుగూడ నేమియు లేకుండ నశించి బోవుట నిజముగ నాశ్చర్య విషయమే. తత్వశిలవలెనే నాలందా విశ్వవిద్యాలయ వివాళమును గూర్చియు, గూడ నేమియును దెలియుట లేదు.

విద్యార్థుల ప్రవేశ పరీక్షను గూర్చి మైనజెప్పియుంటిని. ఎట్టి ప్రశ్నలను అడిగెదరో జూచెదము. ప్రాశస్త్య బోను దెలిసిన ప్రశ్నోత్తరముల మాదిరి కిచ్చట దెల్పెదము. కృష్ణరాజు నిటులప్రశ్నించిరి: "మీరు యొక్కదనుండి వచ్చితి. అని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. ఆయన కామరూపునిండి (బెంగాలు)

"ఓహో మీరు మహాస్థావర శీలభద్రుని దేశపువారా? అయితే సరే. మహాభిక్షును గూర్చి మీరేమైన చెప్పెదరా?"

కృష్ణరాజు టుల ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. " మహాభిక్షు శీలభద్రుడు కామరూపు మహారాజు కొడుకు. ఆయన చిన్నతనము నుండియు జ్ఞానసంపాదనమై నత్యంత ప్రేమను గనుబరచుచుండెను. ముప్పది యేండ్లవాడై యుండ నాలందాకు వచ్చుకొనుటకు వచ్చెను. ఆ సమయమున బోధనత్వధర్మపాలకుడు ఈ విద్యాలయమునకు ఆధ్యక్షులుగనుండిరి. ఒకసారి ప్రపంచవిఖ్యాతుడగు నొక విద్యాంసుడు ధర్మపాలనతో వివాదమునలుపుటకు నాలందాకువచ్చెను. కాని శీలభద్రుడే సభకువచ్చి తనగురువుగనానే తానే వివాదము సల్పెదననెను. ఆవిద్యాంసుడు ఈయనకునితో వివాద మేమిటని మొదట సంగీకరింపక పిదప వివాదములో నోడిపోయి, పారిపోవలసివచ్చెను. అప్పటినుండియు శీలభద్రుని పాండిత్యగరు ప్రపంచమంతటను వ్యాపించెను.

ఈ ప్రత్యుత్తరము తృప్తికరముగనుండుటచే కృష్ణరాజు వెంటనే విశ్వవిద్యాలయమునందు జేర్చుకొనబడినది.

ప్రాశస్త్య బోను విశ్వవిద్యాలయము మహాసభలను రెంటిని బట్టించుచు రెంటికిని మహాస్థావరశీలభద్రుడధ్యక్షుడుగ నున్నటుల జెప్పుచున్నాడు. మొదటిది సంవత్సర ప్రారంభోత్సవసభ. అప్పుడు శీలభద్రుడు ఆత్మనిగ్రహభివృద్ధి శిక్షణావసరమును గూర్చి సన్యాసులకును విద్యార్థులకు నుపన్యసించుచు విశుద్ధచారితులగు పూరుషులే విశ్వవిద్యాలయమునందెగాని మతమునందుగాని సభ్యులుగ నుండదగుదు రని ఆయన చెప్పెను. రెండవసభ నాలందాలో విద్యుత్తునుగించి వెళ్లవలసిన వారలకు పట్టుముల నివ్వసందర్భమున జరుపబడినది. ఆ సమయమున శీలభద్రుడు విద్యార్థులను బుద్ధుని సుధీరసిద్ధాంతముల ననుసరించి భవిష్యద్వత్సరములలో నేక క్రమంబున నుండెను. నడుచుకొను నలయునని యెద్దోధనముగావించెను. "ఆగ్రహమును సహనమువల్లను, దుర్భాగమును సత్వభావము వల్లను, లోభభక్తియును ఉదారత వల్లను, అసత్యయును సత్యము వల్లను జయింపుము" " అధర్మమార్గ మెప్పుడును నివాళన మొందును. ధర్మమార్గము మోక్షము నొసంగును." శీలభద్రుడు తుదకు సుధీర వాక్కులతో నిట్లు బల్కును. "నేను తుదకు జెప్పన దేమనగా, మీరు యెల్లప్పుడును నాలందా ప్రతిష్ఠను ఎక్కువ జేయుటకు చేతనైన పనిని జేయుచుండవలయును." ఆ యన పిదప స్థానమున కూర్చొనెను. అంతట సభ్యులందఱును వేలకొలదిమంది "నాలందాకు జెయి" అను జయజయధ్వనముల బల్కుచు వెడలిపోయిరి. (ఎద్యుకేషనల్ రివ్యూ).

వెల సులభము. ఫల మధికము. ఏలూరులో గొప్ప మేడ తాటరీ మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ. రూ 16,500 లకు లాటరీ చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు ఆర్యులారా!

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు వెద్దబజారులోని మ్యూనిసిపల్ సెం 148 రు కలిగినటువంటిన్ని రెం డంతములు గలిగిన నామేడను అద్దాల బీరువాల ఫిట్టింగున్న, ఫలము సహా లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యావత్తు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ పత్రికలలో ప్రచురపరచి యేలూరుపట్టణములో ఘరానా మనుష్యుల యెదుట లాటరు వేయబడును. ఎనుక ప్రతివారును వారి వారి యద్వైతముల నిర్ణయించుకొనుట కిది మంచితరుణము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్ణమయిన తినినీళ్లున్న, వివరములను కోరువారు మా యేజులవల్లగాని నేరుగా నాకు వాసిగాని లిలుసుకోవలయును. ఈ చీట్లవల్ల వసూలు ఆయ్యె సామ్య కృష్ణాజిల్లా యేలూరు సెంట్రల్ కో ఆపరేటివు బ్యాంకిలో నుంచబడును.

2. ప్రతి గ్రామమునందును మంచి యేజులు కావలయును. మంచి కమిషను ఇయ్యబడును. వివరములు కోరువారు యాక్రంది సంతకముచేసినవారికి (వాసిగాని, స్వయముగా వచ్చిగాని) తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

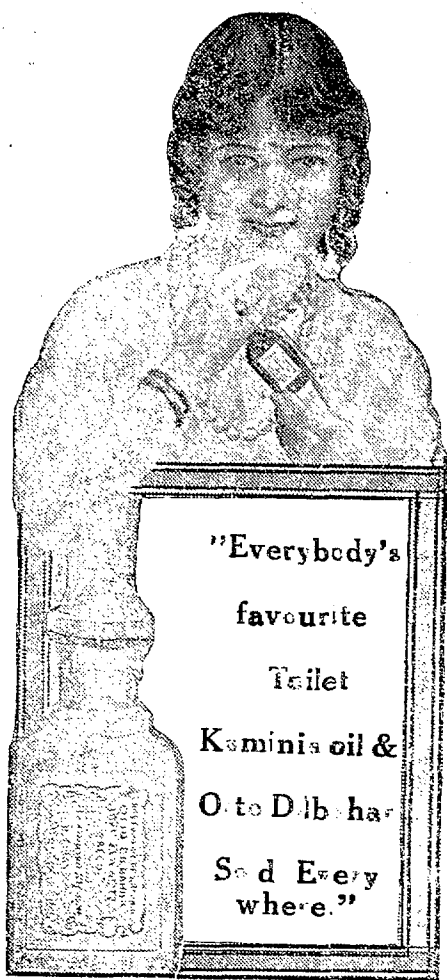
ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం, కృష్ణాజిల్లా. } మేడ హక్కుదారుడు. 1-7-1922

అమృతాంజనము తలనెప్పులకు ప్రసిద్ధి శక్తి-నది ఇతర ఏ విధమైన నెప్పులను కూడ మా అమృతాంజనము వాడినంత మాత్రమున నయమగును. వెల 0-10-0 అణాలు పంచభాష చీటి చూచిగొనిన మోసము గలుగదు అమృతాంజనం డిపో, బొంగ్రాయి లేక మద్రాసు.

వనోపధిసరస్వరిల్లా రక్షహీనతను రక్షయొక్క చతుర్గుతన శాస్త్రజ్ఞులు యందు శీరన్నిక గాంచినది. ధర 1-20-0 ఇండియా స్టాంపులను ఎచ్చటికైనను శిశులభివృద్ధి శిశువుగా రుచుబడును. (1897)

ఏలూరము పి. డి. సావంత్ సెం 144 ఫనవవాడి, బొంగ్రాయి

తెనుగు కాలికో బైండు
సివిల్ ప్రాజీడరు కోడ్ 5 0 0
క్రిమినల్ ప్రాజీడరు కోడ్ 6 0 0
ఇండియన్ పీసల్ కోడ్ 3 0 0
కతకరత్నావళి (గ్లేజు) 2 0 0
సుమతీతకము 0 2 0
వేమనరత్నములు 0 2 0
శృంగార రత్నతకము 0 3 0
వేణుగోపాలతకము 0 3 0
నరసింహతకము 0 2 0
విక్టోరియా డిపో, మైలాపూరు - మదరాసు.

వెంటుకలే ఆందము.

రానిపోకుండ, జాగ్రత్త

వెంటుకలు ముప్పవత్ ఊరి రాకమునకే క్షయమగును.

అందుచేత రానిమువద్దు.

నేడే

కామినీయూ నూ నెను

నాడుట మొదలు పెట్టుదు.

ఇది రిజర్వర్ చేయబడినది.

ఇందులో కచ్చె రోగ మున్నది, 4రో మాండ్ల మున్నది.

యిది రిజర్వేషన్ గలది.

వెంటుకలు చిట్టచు గాని, నిరుత్తర గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల వెంటుకల మేల్మొదలను గల్గి పట్టు

కల యిది మొదలు మొదలు.

ఈ జాబానీ దీనిని పరిశీలించి చూడుము.

వెంటుకలు వెంటుక వృద్ధి యిది వృద్ధి కలిగియున్నది.

కామినీయూ తెలుగునె నిన్ను నొక్కొక్కచో నెచ్చును.

కల బుడ్డి 1-కి 2-కి రూపాయ. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుగునెలుగులు ప్రాచుర్యము

పొందుచున్నది.

ఇది మంచి లక్షణముగా రెండవదియున్నది, నరకు లక్షణము

గానినదిను నూరే దొరకును, తమను,

నామ రెండవది:—

ఆంగ్ల యిండియన్ డ్రస్సు యిండియన్

కెమికలు కంపెనీ,

(126) 155 జమ్నామజీదు, బొంబాయి

మీరు నువ్వని ద్రవ్యము, లేక అత్తిని కామినీ ట్యూ

“వెంటుకల బుడ్డి” ప్రాయము

ఇది రిజర్వేషన్ చేయబడినది. అప్పుడు రిజర్వేషన్ చేయబడినది.

1/2 కొమ్మ బుడ్డి 1-కి 2-కి రూపాయ

1/2 కొమ్మ ” ” ” 0-12-0

1/2 కొమ్మ ” ” ” 0-8-0

కొన్ని చోట్లలో నెచ్చి రుమాలుయిండు చుట్టిన మిక్కిలి

మనోహరమైన వాసన చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

మరియు నూరుడు! మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతావత్రిములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధోపధముల నేల కొనలేదు?

1. లోకావయవారి కస్తూరిమాత్రముచే గుణములు వామన వామదత్త వచ్చు రోగులకు అతిశయి పీకరముగ నున్నది. కె. విక్టోరియా కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవర్తిద్యశాల, 9-41 బాల్గోబజారువీధి రంగూను, బర్మా. లోకావయవారి కస్తూరిమాత్రము జనులకు గలగు సకలవిధ రోగములను పూర్తిగా వాగుచేయును. 250-300 మాత్రముగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూపు 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

1. ల్లలకు, రిరములకు, వృద్ధులకు, శ్రీలకు బలము నిచ్చు ఔషధము. మెదిడు దుర్బలము, మేలుపు, తెలవడిమి, మలబద్ధము, ఆకలిలేకుండుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగము, స్వప్నస్థలము, క్షుణ్ణస్థలము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధరక్తము నిచ్చుచు బలమును గలిగించును. ఇది మానవకోటికి గొప్ప పరమధనము. 20 దినముల ఔషధముగల బుడ్డి 1 కి రూపు 1-0-0.

2. శ్మశ్మగనింపు:—మీ కాలాచారాల సోకార్యమై వాగుచుండుచే మద్రాసు, సం 881 రెండు శ్రేణివీధిలో మా ప్రాంతిని తెలియజేయుచున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహ మొనగకొరదము. వి. పి. ఆర్థులు మద్రాసు ప్రాంతినిండి తంపబడెద. (801-524) శాశ్వత వెండ్రోమచల గండిములు శ్రీశీతారామవ వైద్యశాల మొనూగు.

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి (1045)

కలరా ఔషధములు

మాకలరాకుందులు అనేక మునిసిపాలిటీవారిచే పొగడబడియున్నవి.

ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికై యుపయోగింపబడు మందులలో నెల్ల మాకలరామందులు

శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతమహించెను: 1045-3

మామందులు కలవోట కలరా లేదనియే నమ్ముచున్నాము. మేము అనేకవేలజనులకు ఇచ్చిచూచి దీనిమహిమను తెలిసికొని యున్నామనట అతిశయోక్తిగా నెంచకూడదు. పసిబిడ్డలు మొదలు వృద్ధులవరకు అందఱును, గర్భిణి శ్రీలకు నూడ పీనినుపయోగింపవచ్చును. ఇతరమందులవలె నివి మాత్రమును బంధించుట మొదలగు దుర్మణములకు చోటివ్వవు.

కర్పూరాద్యరిప్తము 6 ఔన్సుల సీసా రూపు 0-12-0 } కలసి ఒకపెట్టు రూపు 1-2-0
విషూచి సంజీవని మాత్రము 12 0-6-0 }
తంతివిలాసము. పండిట్, మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము. 41, ఆచారప్పకొ వీధి మద్రాసు.

కొత్తగా రాబడిన జర్జీనీ దేశపు సీమకమలము

ఆహా యామాదిరి సీమ కమలములు యిదివరలో లేదు యిప్పుడు జర్జీనీ దేశమునుండి అసలు కమలములును బదులుగా రాబడినవి. ఇవి ప్రతి వారును పరిశీలించి చూడవలయును. అసలు కమలములును ఈ కమలములును కనిపెట్టడము నకు శక్యముకాని మదింపు కలిగియుండును ధర నిండా సరగము యిందున కట్ట బడునటులంటికి నగలు అడ్డగలు నేక లేను గొట్టగోజులు కమలము, పోగులు లేనరెలు, ముక్కుగొట్టములు, చంప సరములు బిడ్డలకు చెవులలో వేయు

తొంగటములు (కొత్తరకముల వుంగరములు యింకా అనేక విధములైనటువంటి నగలు చొక్కపు సవరం బంగారుతో గారంటిగా తయారుచేసి యివ్వబడును. తయారుచేసినవి. అవ్యక్తమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. తపాలు మూలముగా పి. పి. గా పంపబడును. వివరములకు ఈ దిశవ విలాసమునకు ప్రాయశః.

జి. బి. రామన్న అందు కంపెనీ, 69 న-రాయణ మొదలి వీధి - పోస్టుబాక్సు 271 మద్రాసు. అక్కినుసుయం ఉదయం 6-10 గంట సాయంత్రం 5-8 వరకు

గొప్ప తగుధర? జాతకరత్నము

PART 1

జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే సంవత్సర ఫలితములను క్యాచెక్టరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంవత్సరములకైనను జ్యోతిష్యుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతా తాము వ్రాసికొనగలరు ధనము, సంతానము ఆయురారోగ్యము మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిష్యుడు. దీనివెలరు 2-0-0, నెలఖరలోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖజికోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

ధాతురోధని

ఆయుర్వేదమున నుత్కృష్టతను వహించిన మకర ధ్వజాది దివ్యోపధ సమ్యేకముచేతను మాలికా రాజ్యముల చేతను తయారుచేయబడినది. ఈ సిద్ధోపధము ఆమాత్రం దుదయించెడి రోగములను, కఫమువలనగాని నైత్యము వలనగాని గలిగెడు అన్ని విధములైన రోగములను హరించును. జీర్ణరోగము నందు గల యజ్జాలను స్వస్థపరచును. జీర్ణించిన జ్వరము, కాస, క్యాసలు, గుల్మరోగములు, హులులు, చర్మి (వాంటి), అరుచి, మధునైత్యము, అన్యనైత్యము, రక్తనైత్యము, రొమ్ములోని రోగములు వేయ్యేల నుఖవ్యాధులు, కుష్టువు, అతిమూత్రము తప్ప తక్కిన సమస్తవ్యాధులను నివారణ చేయును. వెల సీసా 81-రు 1-0-0 లు మాత్రమే. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. సోల్ - ప్రాంతములకు, ఆరూయుర్వేదోపధనిలయము. కాకినాడ.

“తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము”

మీరు ఇల్లుకదలకనే తెలుగు మార్పుచేయు సేపుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. “ప్రోస్పెక్టును నిమిత్త మణాబ్జిత పంపించండి!” (13) ఇక్ ఫర్మేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

పాలసుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తి శుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహజహేమములు, మేహబాడలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల చాలును. 20 రూ॥ డబ్బి 1-4-0 వి. పి. 0-8-0

కూమ్మండలేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిశ్వాక, కాళ్లతిర, మలబద్ధము, కడుపులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును. 2 డబ్బి చాలును. 20 రూ॥ డబ్బి రు 1-4-0 వి. పి. 0-8-0-0

పి. శి. వ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిజేపి—నెల్లూరుజిల్లా. (3851-4)